

Koncepce rozvoje sportu v Jihomoravském kraji do roku 2025

jihomoravský kraj

Zkratky

CSA – Centrum sportovních aktivit MENDELU

ČAUS – Česká asociace univerzitního sportu

ČOV – Český olympijský výbor

ČPV – Český paralympijský výbor

ČR – Česká republika

ČUS – Česká unie sportu

DP PIS – Dotační program Podpora individuálních sportovců

DP PSČDM – Dotační program Podpora sportovní činnosti dětí a mládeže

DP ZSP – Dotační program

EU – Evropská unie

JKULK – Jihomoravská krajská unie ligových klubů, z.s.

JMK – Jihomoravský kraj

JmKO ČUS – Jihomoravská krajská organizace ČUS

Koncepce JMK - Koncepce rozvoje sportu v Jihomoravském kraji do roku 2025

MŠ – Mateřská škola

MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MV - Ministerstvo vnitra

MZ - Ministerstvo zdravotnictví

ODM – Olympiáda dětí a mládeže ČR (též zvané Hry olympiády dětí a mládeže ČR)

OKH – Odbor kancelář hejtmana

OŠ – Odbor školství

RVP - Rámcový vzdělávací program pro gymnázia a gymnázia se sportovní přípravou zadaný

MŠMT

SGLD – Sportovní gymnázium Ludvíka Daňka, Brno, Botanická 70, příspěvková organizace

SPORT 2025 – Koncepce podpory sportu 2016-2025 – SPORT 2025

SŠ – Střední škola

VOŠ – Vyšší odborná škola

ZŠ – Základní škola

AUTORSKÝ KOLEKTIV:

Zpracovatelé

Ing. Kateřina Konečná – *Krajský úřad JMK, odbor školství, oddělení sportu*

Ing. David Pulgret – *Krajský úřad JMK, odbor školství, oddělení sportu*

Pracovní skupina

Mgr. Běla Fikesová – *Magistrát města Brna, odbor školství, mládeže a tělovýchovy*

Mgr. Jakub Havel, Ph.D. – *ČAUS, CSA MENDELU*

Mgr. Radek Klimeš – *SGLD*

Ing. Marta Gabrielová – *JmKO ČUS*

Bc. Kateřina Fantová – *Český svaz jachtingu, předsedkyně komise krajů a klubů*

Jakub Koudelka – *JmKO ČUS, STAREZ-SPORT, a.s.*

Petr Šíma – *JmKO ČUS, Česká florbalová unie*

Jana Kavanová – *Okresní sdružení ČUS Hodonín, z.s.*

Kamila Benčová – *Regionální sdružení ČUS Břeclav, z.s.*

Jiří Sýkora – *TUB – Tělovýchovná unie Brněnska, z.s.*

Konzultanti

Ing. Pavel Fišer, Ph.D. – *Krajský úřad JMK, odbor regionálního rozvoje*

Mgr. Oldřich Vybíral – *Krajský úřad JMK, odbor školství*

Bc. Michal Doležel – *Jihomoravský kraj, předseda výboru pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost*

Vojtěch Bártek – *Okresní sdružení ČUS Hodonín, z.s.*

Zdeněk Kolesa, Roman Švarc – *Okresní sdružení ČUS Znojmo, z.s.*

Josef Vrba, Eva Musilová – *Okresní sdružení ČUS v okrese Blansko, z.s.*

Jiří Moudrý, Zdeněk Jelínek, *Okresní sdružení ČUS Vyškov z.s.*

Zástupci sportovních klubů účastnících se diskusních setkání v okresech

Starostové měst a obcí JMK účastnících se diskusních setkání v okresech

a další ...

Obsah

Zkratky	2
A) ANALYTICKÁ ČÁST	6
1. KONCEPČNÍ A ANALYTICKÉ DOKUMENTY, LEGISLATIVA	6
1.1. Úroveň EU	6
1.2. Národní úroveň	7
1.3. Jihomoravský kraj	8
2. VÝZNAM SPORTU, POHYBOVÝCH AKTIVIT A ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU PRO SPOLEČNOST, VÝVOJ TRENDŮ	10
2.1. Sport jako zdravý životní styl a prevence onemocnění	10
2.2. Rozvoj osobnostních charakteristik	14
2.3. Hospodářský potenciál	15
2.4. Současné hrozby a vývoj trendů ve sportu	16
3. ORGANIZACE SPORTU V ČESKÉ REPUBLICE, VYMEZENÍ KOMPETENCÍ JEDNOTLIVÝCH STUPŇŮ VEŘEJNÉ SPRÁVY	18
3.1. Státní správa, samospráva	18
3.2. Střešní organizace sportu a sdružení	20
3.3. Sport ve školách a univerzitní sport	25
4. FINANCOVÁNÍ SPORTU V ČESKÉ REPUBLICE	27
4.1. Finanční prostředky poskytované státem	27
4.2. Finanční prostředky poskytované krajskými samosprávami	30
4.3. Finanční prostředky poskytované Jihomoravským krajem	33
4.4. Finanční prostředky poskytované obcemi	38
5. SPORT V RÁMCI JIHMORAVSKÉHO KRAJE	42
5.1. Jihomoravský kraj	42
5.2. Organizace z oblasti sportu působící na území JMK	48
5.3. Sport v okresech Jihomoravského kraje	55
6. DOTAZNÍKOVÁ ŠETŘENÍ A DISKUSNÍ SETKÁNÍ	67
6.1. Vyhodnocení dotazníkového šetření – sportovní kluby	67
6.2. Dotazníkové šetření – Školy v Jihomoravském kraji a jejich sportoviště	79
6.3. PASPORTIZACE MAJETKU ŠKOL A PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ JIHMORAVSKÉHO KRAJE	82
A) SYNTETICKÁ ČÁST	84
7. SWOT ANALÝZA	84
7.1. Sportovní prostředí v JMK	84
7.2. Tělovýchova a sport ve školním prostředí	87
B) NÁVRHOVÁ ČÁST	88
8. VIZE KONCEPCE ROZVOJE SPORTU V JMK	88
9. CÍLE	89
10. OBLASTI PODPORY A PRIORITY	90
C) IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	96
11. AKČNÍ PLÁN	96
12. INDIKÁTORY PRO HODNOCENÍ	104
Zdroje	106
Přílohy	109

ÚVOD

Koncepce rozvoje sportu v Jihomoravském kraji do roku 2025 (dále jen „Koncepce JMK“) volně navazuje na materiál Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Jihomoravském kraji na období 2004-2008. Předkládaná Koncepce JMK předchozí verzi inovuje s ohledem na nová koncepční, legislativní a strategická rozhodnutí na úrovni státu, krajů a obcí. Koncepce JMK současně reflektuje metodické, koncepční a informativní materiály Vlády České republiky, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Českého olympijského výboru, České unie sportu a Evropské unie. Při tvorbě Koncepce JMK byla provedena i dotazníková šetření, a také uskutečněna diskuzní setkání v každém okrese Jihomoravského kraje, kde proběhly konzultace s představiteli okresních sdružení České unie sportu, místní samosprávou a sportovními kluby.

Koncepce JMK se skládá ze tří částí:

- *Analytická* – zaměřena na postavení, organizaci a financování sportu v EU, ČR a kraji, mapování situace sportovního prostředí v kraji a jednotlivých okresech. Součástí této části je i SWOT analýza.
- *Návrhová* – zaměřena na formulaci východisek, cílů, priorit a opatření.
- *Implementační* – obsahuje již konkrétní návrhy aktivit na podporu rozvoje sportovního prostředí, včetně monitorovacích indikátorů, které budou sloužit pro vyhodnocování naplňování cílů Koncepce JMK.

Cílem Koncepce JMK je vytvořit strategický dokument, který zanalyzuje současný stav sportovního prostředí na území Jihomoravského kraje. Na tomto základě je vytvořena návrhová část, jejímž cílem je rovnoměrná a dlouhodobě plánovaná podpora sportu v Jihomoravském kraji, a to především s přihlédnutím k rozdílnostem nejen v rámci jednotlivých okresů, ale rovněž i v rámci jednotlivých sportovních disciplín a strukturám sportovních subjektů. Mimo naplňování definované vize, koncepce může rovněž posloužit jako manuál pro zpracování městských koncepčních dokumentů a obecních plánů v oblasti sportu v Jihomoravském kraji.

A) ANALYTICKÁ ČÁST

1. KONCEPČNÍ A ANALYTICKÉ DOKUMENTY, LEGISLATIVA

Níže jsou uvedeny základní dokumenty vztahující se k oblasti sportu a upravující postavení sportu ve společnosti. Dokumenty jsou rozděleny dle úrovně na nadnárodní (úroveň Evropské unie), národní a krajskou.

1.1. Úroveň EU

V kontextu s EU nebývá sport často zmiňován, avšak v posledních dvaceti letech upevňuje svou pozici v mnoha oblastech, které evropské koncepční dokumenty a komunitní právo upravují. Základní dokumenty EU (potažmo Evropského společenství) obsahují zmínky o této oblasti pouze velmi obecně. Širší pojetí a možné úlohy sportu byly poprvé nastíněny ve zprávě Evropské komise „Evropské společenství a sport“ z roku 1991. Za přelomový lze však označit až rok 2007, kdy byla představena Bílá kniha o sportu, která je jakýmsi souhrnem koncepcí v oblasti sportu. Většina dokumentů, v nichž je problematika sportu v EU zmíněna, má však pouze doporučující charakter bez právní závaznosti a vynutitelnosti (Svoboda, 2018). V roce 2009 si EU vymezuje Lisabonskou smlouvu, pravomoc pro aktivity podporující, koordinující nebo doplňující činnost členských států, mimo jiné i v oblasti sportu.

Bílá kniha o sportu

Bílou knihu o sportu vydanou Evropskou komisí v roce 2007 (dále jen „Bílá kniha“), lze označit za první ucelený dokument věnující se sportu na úrovni EU. Dokument je složen ze tří částí, které vymezují dílčí cíle EU v oblasti sportu, např. zviditelnění sportu v politice EU, zvyšování povědomí o potřebách a specifikách této oblasti či podporu diskuze o konkrétních problémech sportu a jeho roli v EU. V Bílé knize jsou stručně vymezeny klíčové myšlenky EU a zdůrazněny její politické úvahy a plány. První část dokumentu je zaměřena na postavení sportu v lidské společnosti (např. tělesná aktivita k utužení veřejného zdraví, boj proti dopingu, vzdělávání a odborná příprava ve sportu, integrace a rovné příležitosti, boj proti rasismu apod.), druhá část se zabývá hospodářským rozměrem sportu (např. zajištění veřejné podpory sportu, nástroj regionálního rozvoje, katalyzátor cestovního ruchu, vytváření pracovních míst apod.), třetí část pojednává o profesionálním sportu, specifickém odvětví sportu jako takovém, národnostní diskriminaci, přestupech sportovců, korupci ve sportu nebo sportovních médiích.

Součástí Bílé knihy jsou i dva související dokumenty – *Akční plán* (Action Plan) a *Pracovní dokument* (Staff Working Document). Hlavním obsahem *akčního plánu*, který je pojmenován podle zakladatele novodobých olympijských her Pierre de Coubertina, jsou konkrétní návrhy na další činnost EU, zejm. snaha o zahrnutí sportu do politické sféry EU s cílem zlepšit jeho využití jako nástroje politiky (např. vytvořením ministerstev sportu). Tento plán dává EU pravomoc podporovat, koordinovat a doplňovat politická opatření v oblasti sportu přijatá jednotlivými členskými státy. Základní cíle vymezené v Akčním plánu jsou podpora spravedlivého a otevřeného soutěžení a spolupráce mezi subjekty odpovědnými za sport a ochrana fyzické a mravní integrity sportovců, obzvláště těch nejmenších. *Pracovní dokument* pak popisuje pozadí a souvislosti s návrhy uvedenými v Bílé knize, včetně příloh o pravidlech hospodářské soutěže, svobodě pohybu pracovních sil a kapitálu ve sportu.

Evropská charta sportu

Evropská charta vydaná v roce 1992 lze považovat za základní a nejvýznamnější dokument této oblasti. Ve 14 člancích jsou formulovány doporučení pro rozvoj tělesné výchovy a sportu na všech výkonnostních úrovních. Články jsou zaměřeny na témata jako sportovní hnutí, jejich zařízení, činnost a rozvoj, dále vrcholový a profesionální sport, výzkum či financování. Druhou částí Charty je kodex sportovní etiky, který blíže popisuje principy fair play.

Další dokumenty EU týkající se sportu

- Evropská charta sportu pro všechny zdravotně postižené osoby 1996
- EU Physical Activity Guidelines (2008)
- Evropská antidopingová úmluva
- Pokyny pro pohybovou aktivitu
- Kodex sportovní etiky
- Study on the funding of grassroots sports in the EU
- Guide to EU sport policy
- Sports Governance in the World. A socio-historic Approach
- **Nařízení komise (EU) č. 1407/2013** ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* a doplňující ustanovení v tomto Nařízení komise citované.
- a další ...

1.2. Národní úroveň

Zákon o podpoře sportu

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o podpoře sportu") je základním legislativním dokumentem v oblasti sportu na národní úrovni. Za jeho nejvýznamnější novelu, která nabyla účinnosti dne 1. 1. 2017, lze považovat zákon č. 230/2016 Sb., kterou se mění zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů. V § 1 zákona o podpoře sportu jsou vymezeny hlavní priority v oblasti sportu. Jedná se o podporu sportu dětí a mládeže, jejich trenérů a podporu sportovních reprezentantů. Stěžejní roli v oblasti sportu na úrovni ČR přisuzuje zákon o podpoře sportu MŠMT, viz níže.

Úloha krajů je vymezena v § 5 a 6 a) zákona o podpoře sportu. Kraje ve své samostatné působnosti vytváří podmínky pro sport – zejména zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně handicapovaných občanů. Dále zajišťují výstavbu, rekonstrukci, udržování a provozování svých sportovních zařízení, zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu, zpracovávají plán rozvoje sportu pro své území a zajišťují jeho provádění.

Koncepce státní podpory sportu v ČR

V současné době je jediným platným a vládou schváleným koncepčním materiálem vymezujícím směry rozvoje a podpory českého sportu, pilíře, priority, strategické cíle, prioritní oblasti i podmínky naplnění těchto cílů Koncepce podpora sportu 2016-2025 – SPORT 2025 (dále jen „SPORT 2025“). SPORT 2025 navazuje na předchozí strategické dokumenty MŠMT

v oblasti sportu, zejména na Konceptci státní podpory sportu v ČR z roku 2011, Plán podpory rozvoje sportu v letech 2015-2017 a dokument Ministerstva zdravotnictví Národní strategii ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí Zdraví 2020 z roku 2014.

1.3. Jihomoravský kraj

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2012-2020

Strategie rozvoje Jihomoravského kraje 2012-2020 (dále jen „SRJMK“) je základním koncepčním dokumentem, který určuje hlavní linie a rámec rozvoje území Jihomoravského kraje (dále jen „JMK“) v jednotlivých tematických oblastech v dlouhodobém horizontu. Definiuje vize, cíle a na ně navazující priority a aktivity, čímž obecně určuje směr dalšího vývoje. Oblast sportu je v SRJMK, obdobně jako jiné oblasti, nastíněna velmi obecně, a to zejména v Prioritě č. 2. Kvalitní a odpovídající nabídka veřejných služeb, Opatření 2.6. Zajištění kvalitní péče o zdraví a sportovní vyžití, a tematicky také v Prioritě č. 3. Rozvoj páteřní infrastruktury a dopravního napojení kraje, Opatření 3.1. Výstavba a modernizace páteřní silniční sítě a sítě páteřních cyklostezek.

Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018-2021

Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018-2021 (dále jen „PRJMK“) je hlavním realizačním dokumentem SRJMK. Jedná se o pátou aktualizovanou verzi tohoto dokumentu. Jeho hlavními úkoly jsou v návaznosti na SRJMK identifikovat a zhodnotit aktuální témata k řešení, vytyčit priority na následující období, provázat jednotlivé tematické koncepce kraje a stanovit konkrétní kroky krajské samosprávy k řešení identifikovaných problémů a cílů.

Oblast sportu je v PRJMK zahrnuta zejména v Prioritě č. 2: Zajištění kvality života obyvatel, přesněji pak v aktivitách 2.4.3, 2.4.4. a 2.4.5. Cílem těchto aktivit je podpora sportu a pohybových aktivit, zejména u dětí a mládeže a rozvoj sportu obecně. Aktivity jsou v současné době naplňovány prostřednictvím dotačních programů Podpora sportu, Podpora individuálních sportovců či okrajově programem Podpora materiálně technické základny. Více k dotačním programům kraje lze nalézt na Dotačním portálu JMK.

Tematickou provázanost lze nalézt i v Prioritách č. 1: Dobudování infrastruktury a č. 4. Konkurenceschopnost podnikání, které jsou zaměřeny zejména na podporu rozvoje cyklistiky v JMK, sportovní infrastruktury a rozvoj turistiky a cykloturistiky v rámci oblasti cestovního ruchu – tedy podpoře sportovních aktivit u široké neorganizované veřejnosti.

Tab. 1: Výčet priorit PRJMK souvisejících se sportem

Priorita	Opatření	Aktivita	Stručný popis	Odpovědný odbor
1. Dobudování infrastruktury	1.2. Zlepšení podmínek pro dopravu a posílení provázanosti	1.2.8. Realizace Konceptce rozvoje cyklistiky v JMK na období 2016-2023	Podpora cyklistické dopravy (cyklostezky, singletrialy), cykloturistiky, terénní cyklistiky.	Odbor regionálního rozvoje

2. Zajištění kvality života obyvatel	2.4. Rozvoj podmínek pro kulturu, sport a volnočasové aktivity	2.4.2. Realizace Koncepce podpory mládeže na období 2014-2020	Podpora aktivit mládeže, rozvoj materiálně technické základny mimoškolních aktivit dětí a mládeže	Odbor školství
		2.4.3. Podpora sportovní infrastruktury	Vytvoření a renovace zázemí pro sportovní aktivity, budování a obnova sportovních zařízení ve vlastnictví kraje, zkvalitňování sportovní infrastruktury	
		2.4.4. Podpora sportování	Podpora sportování dětí a mládeže, sportovních talentů i veřejnosti, podpora činnosti sportovních klubů	
		2.4.5 Vytvoření a realizace koncepce podpory vrcholového sportu	Zpracování koncepce na podporu vrcholového sportu a významné sportovní infrastruktury k udržení reprezentantů v JMK. Součinnost s městem Brnem, MŠMT.	
4. Konkurenceschopnost podnikání	4.2. Zkvalitnění podmínek pro cestovní ruch	4.2.3. Budování turistických cyklostezek	Výstavba cyklostezek a singletrailů v turisticky atraktivních územích.	Odbor regionálního rozvoje

Zdroj: PRJMK, GaREP, spol. s.r.o. (2017)

V návaznosti na výše uvedenou tabulku lze tedy nalézt tematickou propojenost s následujícími koncepčními dokumenty na krajské úrovni:

- **Koncepce rozvoje cyklistiky v JMK na období 2016-2023**
- **Koncepce podpory mládeže na období 2014-2020**
- **Program rozvoje cestovního ruchu Jihomoravského kraje 2014-2020**

Shrnutí poznatků kapitoly

- Existence strategických a koncepčních dokumentů věnujících se oblasti sportu na úrovni EU, ČR i územních samosprávných celků.
- Většina těchto dokumentů není v praxi dostatečně aplikovaná a aktivně využívána, oblast sportu neřeší komplexně a nejsou právně závazné a vynutitelné, zejména z důvodu velmi obecného vymezení pojmů, směrů a cílů a rozsáhlosti problematiky této oblasti.
- Problematika sportu okrajově zahrnuta do základních strategických rozvojových dokumentů JMK (SRJMK, PRJMK).

2. VÝZNAM SPORTU, POHYBOVÝCH AKTIVIT A ZDRAVÉHO ŽIVOTNÍHO STYLU PRO SPOLEČNOST, VÝVOJ TRENDŮ

„Sport tvoří součást dědictví každého muže a ženy a nelze jej ničím jiným nahradit.“ – Pierre de Coubertin.

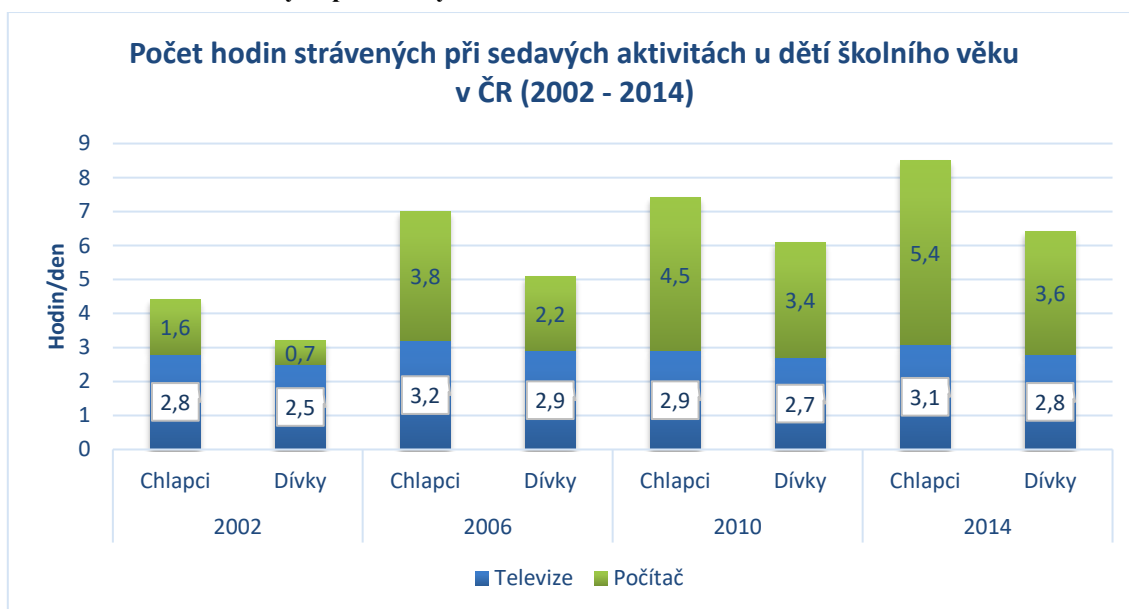
Význam sportu je zřejmý v oblasti zdravého životního stylu a prevence zdraví. Už méně se ale hovoří o jeho dopadu na rozvoj osobnosti jedince, ekonomickém a regionálním rozvoji nebo cestovním ruchu. Z toho důvodu je následující kapitola rozdělena do třech významových pilířů sportu – zdraví, rozvoj osobnosti a hospodářství. Současné trendy v České republice vycházejí především z Bílé knihy o sportu EU z roku 2007 a z koncepce SPORT 2025, které řeší nejen globální, ale rovněž národní a regionální trendy v oblasti sportu.

2.1. Sport jako zdravý životní styl a prevence onemocnění

Pohybovou aktivitu lze považovat za nezbytnou součást zdravého životního stylu. Je obecně známo, že pohybové aktivity slouží jako prevence léčby celé řady onemocnění. Avšak statistiky dokazují, že během posledních 25 let se pohybová aktivita ze životního stylu populace stále více vytrácí.

U dětské, ale i dospělé populace, se čím dál více rozvíjí problém tzv. *sedavého chování* – tedy času stráveného například sledováním televize, hraním počítačových her, u dospělých pak rizika spojená se sedavým zaměstnáním apod. To s sebou přináší nejruznější druhy onemocnění, jakými jsou například obezita, nadváha, kardiovaskulární onemocnění či diabetes.

Obr. 1: Počet hodin strávených při sedavých aktivitách u dětí školního věku v ČR v letech 2002-2014

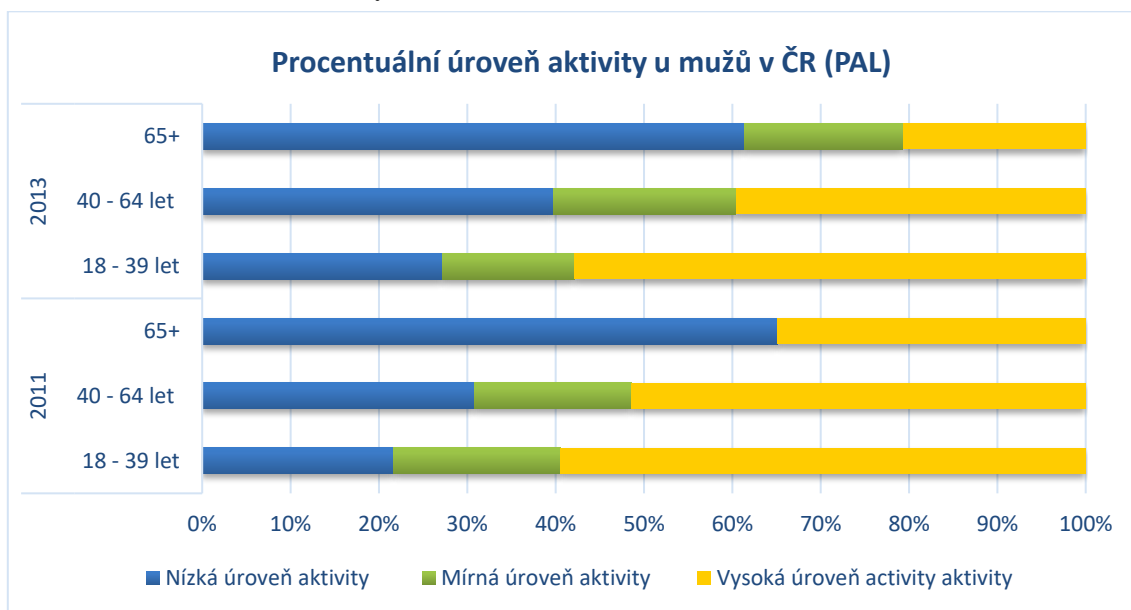

Zdroj: MZ ČR 2014, Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí (2015)

V České republice je pohybová aktivita obecně dlouhodobě nedostatečná. Mezinárodní doporučení, dle akčního plánu WHO – *European Physical Activity for Health Strategy*, plní v ČR přibližně 25 % chlapců a 20 % dívek. U dospělých je sice hodnoceno jako aktivních stále 46,4 % dospělých, nicméně i v této skupině pohybová aktivita, především s rostoucím věkem,

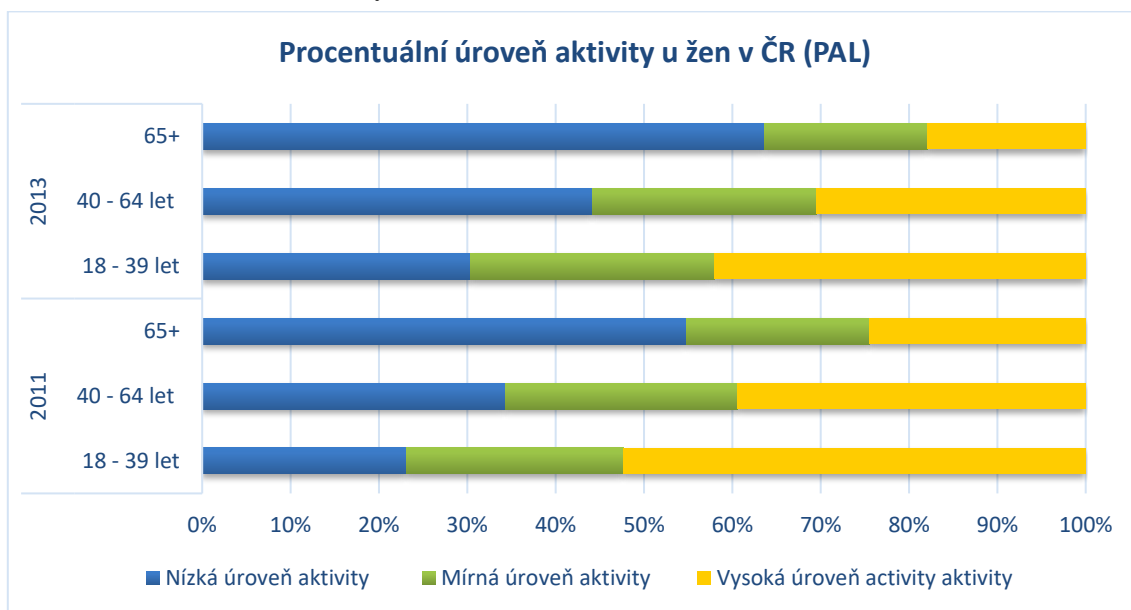
klesá. Užívaným ukazatelem aktivity je tzv. *Physical activity level (PAL)*. Ten hodnotí úroveň fyzické aktivity podle množství MET-minut (míra spotřeby energie během specifické fyzické aktivity za týden) jako vysokou, mírnou nebo nízkou.

Obr. 2: Procentuální úroveň aktivity u mužů v ČR

Zdroj: vlastní zpracování dle Hamříka (2014)

Obr. 3: Procentuální úroveň aktivity u žen v ČR

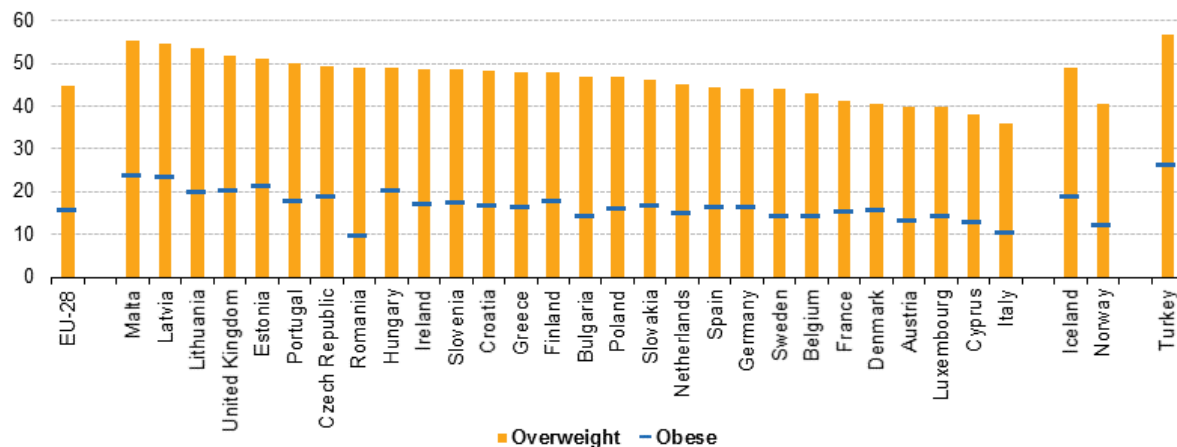

Zdroj: vlastní zpracování dle Hamříka (2014)

Dle akčního plánu EU 2014–2020 (*EU action plan of childhood obesity*) se počet lidí trpících obezitou od 80. let více než ztrojnásobil. Odhaduje se, že až 7 % z rozpočtu každé členské země EU je využíváno na léčbu obezity, k nim je ještě nutné přičíst i nepřímé náklady způsobené absencí v zaměstnání, z důvodu onemocnění souvisejících s obezitou. Tradičním indikátorem tělesné hmotnosti je tzv. *Body mass index (BMI)*. Ten primárně posuzuje tělesnou hmotnost a výšku jedince a podle dosažených hodnot je lidský organismus dělen do 4 skupin:

- < 18.50: podvýživa;
- 18.50 – < 25.00: běžná váha;
- >=25.00: nadváha;
- >= 30.00: obezita

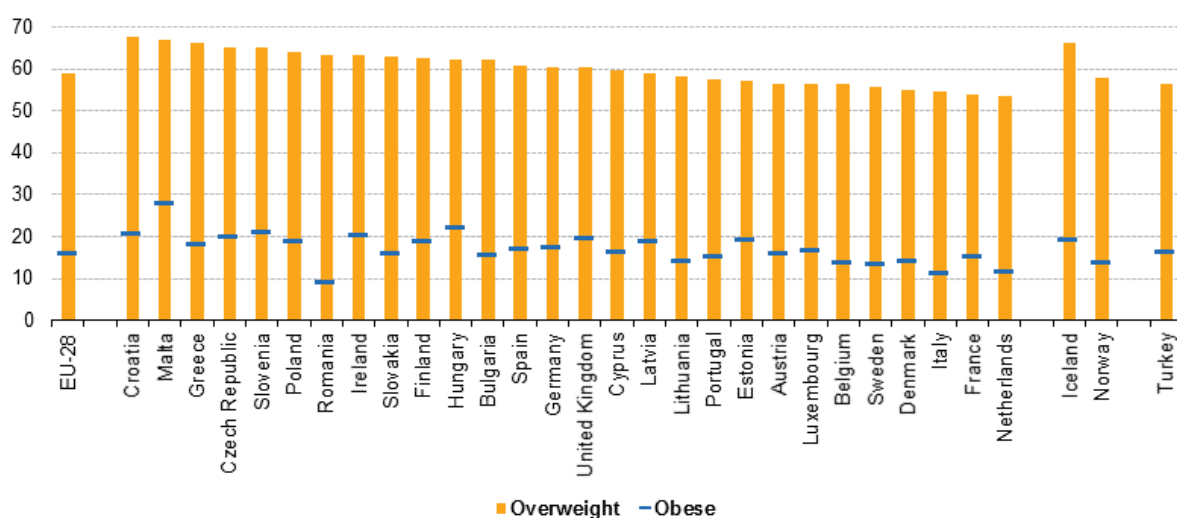
Obr. 4: BMI, národní srovnání u ženské populace v roce 2014

Note: population aged 18 and over.

Zdroj: Světová zdravotnická organizace WHO, 2015

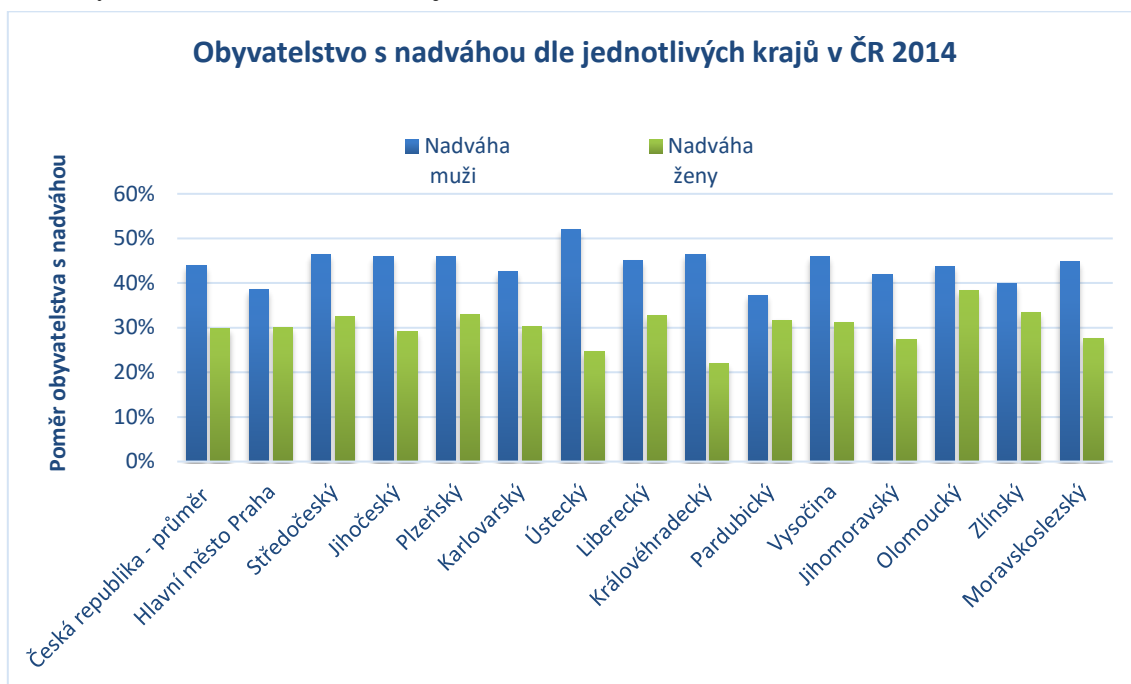
Obr. 5: BMI, národní srovnání u mužské populace v roce 2014

Note: population aged 18 and over.

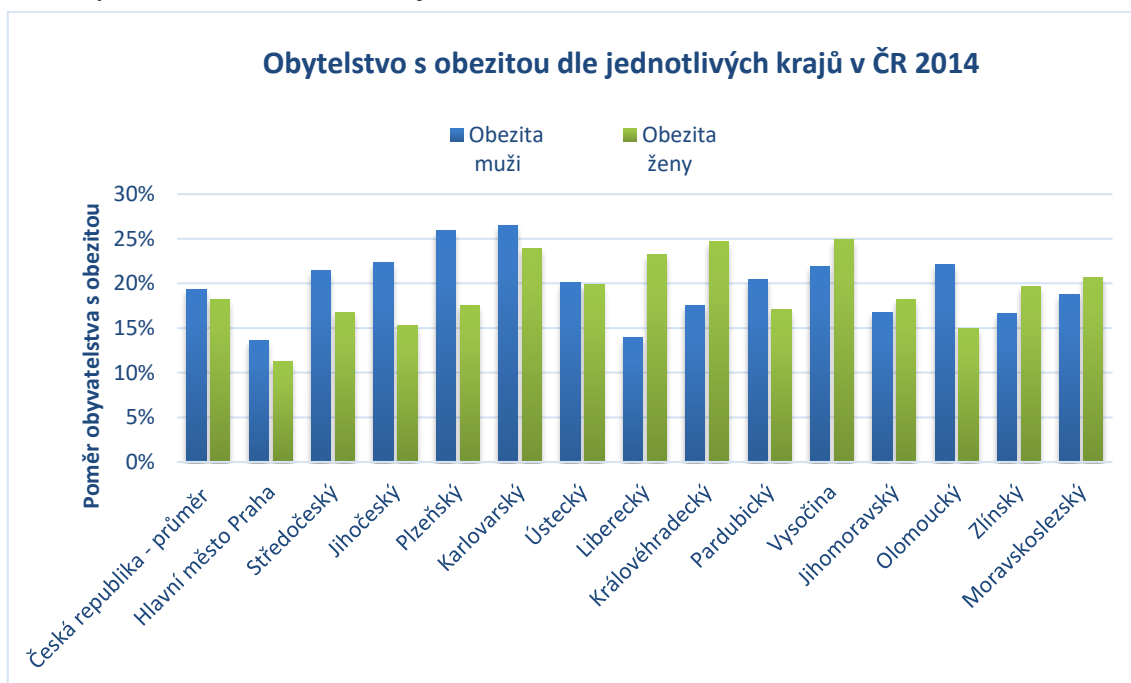
Zdroj: Světová zdravotnická organizace WHO, 2015

Obr. 6: Obyvatelstvo s nadváhou dle krajů ČR v roce 2014

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ (2015)

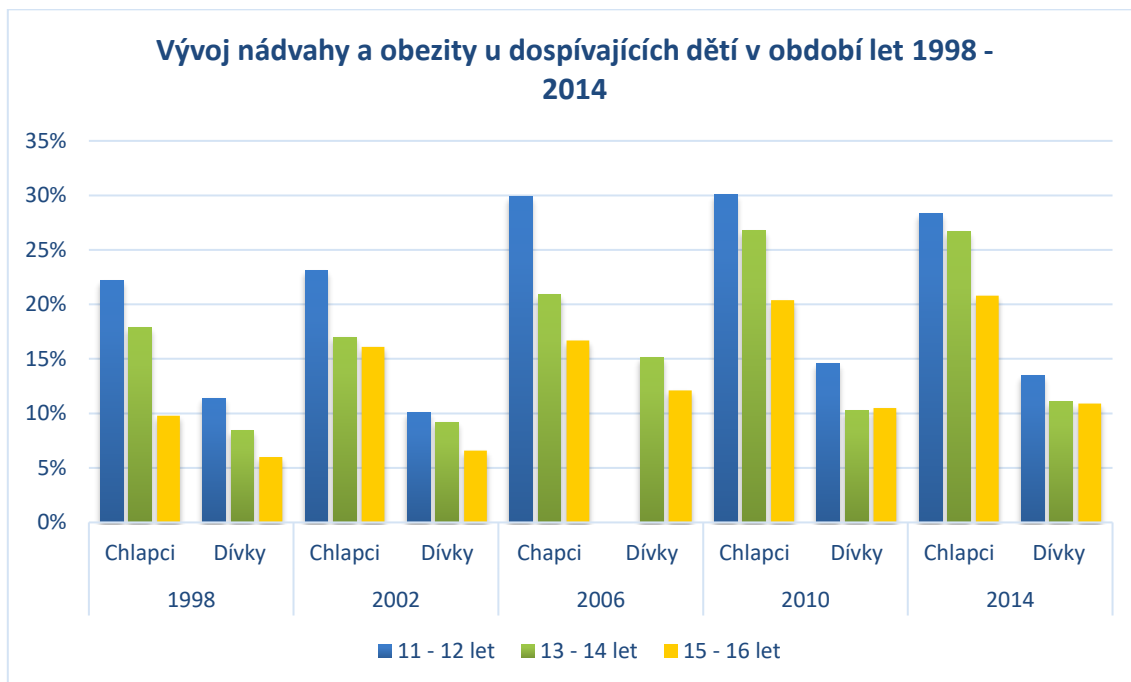
Obr. 7: Obyvatelstvo s obezitou dle krajů ČR v roce 2014

Zdroj: Český statistický úřad, (2015)

Průměrná hodnota BMI obyvatel České republiky dosáhla v roce 2014 25,2. To je těsně za horní hranicí normální zdravé váhy. Mírnou nadváhou trpí 47 % mužů a 33 % žen. Obezita se týká bezmála 20 % mužů a 18 % jejich protějšků. Výrazný je nárůst obezity především ve věku nad 65 let. U dětí ve věku 15 let trpí nadváhou či obezitou až 20 % chlapců a 10 % dívek. Podrobnější statistiky udává následující graf.

Obr. 8: Vývoj nadváhy a obezity u dospívajících dětí v období let 1998 až 2014.

Zdroj: MZ ČR 2014, Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí (2015)

Mimo problémy s nadváhou však nedostatečný pohyb může přinášet problémy kardiovaskulárního charakteru, jakými jsou akutní infarkt myokardu nebo cévní nemoci mozku. Dalším problémem představuje také narůstající počet diabetiků.

2.2. Rozvoj osobnostních charakteristik

Vzhledem k tomu, že je sport založen na spolupráci a odpovědnosti k celku, je považován za nástroj socializace člověka a zároveň rozvíjí společenské vztahy. Přátelské vztahy i respekt k soupeři, rovnost, dodržování předem daných pravidel, pocit národní a regionální hrdosti, patriotismu nebo vztah k místu – to vše jsou hodnoty, které sport v jedinci, z hlediska jeho sociálního vývoje, vytváří. Spolkovou sportovní činnost lze považovat za základ soudržnosti a aktivní společnosti, a to nejen v České republice. Každý úspěch státní /regionální reprezentace pak podporuje identitu a vlastenectví a zároveň pocit hrdosti a sounáležitosti.

Aktivní sportování u člověka přirozeně podněcuje touhu k progresu, překonávání individuálních limitů, cílevědomosti, koncentrace i zvládání stresových situací a vyrovnání se s neúspěchem i úspěchem. U trenérů a sportovních manažerů, kteří do sportování vstupují spíše v pasivní roli, dochází k rozvíjení vedoucích schopností, podrobné přípravy i psychologické komunikace. Z tohoto úhlu pohledu lze sport považovat jako prostředek seberealizace.

Protože sportovní prostředí s sebou přináší dlouhodobou sociální interaktivitu sportovců, trenérů a ostatních členů realizačních týmů, ale také rozhodčích a diváků, ovlivňuje sportovcovo vnímání sebe sama. Dává člověku sebedůvěru, schopnost orientovat se v novém cizím prostředí a plnit individuální i týmové cíle. Lze tedy souhlasit s tvrzením, že sportem dochází k osobnostnímu rozvoji samostatné a sebevědomé osobnosti.

2.3. Hospodářský potenciál

Byť se na první pohled nejeví, sport představuje dynamické a rychle rostoucí odvětví s podceňovaným ekonomickým přesahem. Dle Bílé knihy o sportu (2007) představuje potenciální nástroj pro místní a regionální rozvoj, obnovu měst a pro rozvoj vesnic. Sport může mít přesah do rozvoje cestovního ruchu a může být impulzem k modernizaci infrastruktury a vzniku nových partnerství na financování sportovních a rekreačních zařízení. I když neexistují přesná data o propojení hospodářského významu sportu, ze studie představené během rakouského předsednictví v Radě EU v roce 2006 vyplývá, že sport v širším smyslu vytvořil v roce 2004 přidanou hodnotu ve výši 407 miliard EUR, což odpovídalo 3,7 % HDP EU, a pracovním místům pro 15 milionů lidí, tedy 5,4 % pracovní síly. Sportovní odvětví vytváří, případně se podílí na:

- organizaci sportovních akcí,
- výstavbu sportovních objektů a zařízení,
- výrobu zařízení pro sportovní objekty, výroba nářadí a náčiní,
- obchod se sportovním zbožím,
- diferenciaci poskytovaných služeb (např. fitcentra, posilovny, organizované „školy“ a kurzy pro děti, mládež i dospělé),
- dopravu sportovců a diváků,
- nárůstu cestovním ruch – sportovní cestovní ruch (pasivní i aktivní)
- modernizaci infrastruktury ve spojitosti se sportem a další.

Hojně využívaným nástrojem k propagaci je sportovní marketing, Cestovní sportovní ruch je naopak relativně novým termínem, a tak se oběma pojmům věnují následující subkapitoly.

Marketing ve sportu

Jedna z forem marketingové propagace je sponzoring. Jedná se o obchodní vztah mezi poskytovatelem financí, zdrojů či služeb a jedincem, akcí či organizací, které na oplátku nabízejí práva a asociace, jež mohou být komerčně využity. Mezi formy sportovního marketingu patří:

- Sponzorování jednotlivých sportovců (např. Adam Ondra – sponzor HUDY)
- Sponzorování jednotlivých týmu a sportovních klubů (např. HC Kometa Brno – sponzor HT Group)
- Sponzorování sportovních akcí (např. Brněnský půlmaraton – sponzor Craft)
- Programový sponzoring („Žádná moc drogám“ – program v rámci celé EU)

Fáze sponzoringu

1) Plánování a koncepce – Výchozí bod sponzorského plánu tvoří analýza situací a prognóza vývoje všech z hlediska podnikání důležitých faktorů. U sportovní reklamy se všeobecně musí dbát na to, že divák vnímá v první řadě sportovní zážitek oproti sportovnímu dění. Mimo to se doručí reklamní zpráva, která musí diváka zaujmout. Ten, kdo připravuje reklamu musí promyslet, jak často by měl minimálně zasáhnout cílovou skupinu, aby např. mohl zvýšit známost určité značky.

2) Organizace a realizace – Protože uskutečnění sponzoringu vyžaduje velké časové rezervy, klade se otázka vyrábět nebo prodávat v návaznosti na jeho uskutečnění. Je důležité také zvážit, zdali je finančně a časově výhodnější pověřit náročným organizováním sponzoringu vlastní firemní oddělení nebo tým, oproti specializované sportovní agentuře, která si účtuje 10-15 % z celkové částky.

3) Kontrola a revize – V případě neúspěchu vynaložených investic by měl být program stažen, popř. prozkoumán. Existují různé metody, jak tento neúspěch nebo naopak úspěch zjistit např. měření reklamní účinnosti, měření stupně známosti, analýza a změna image.

Pod marketingovými přínosy sportu celorepublikového charakteru si můžeme představit zvyšování povědomí a zájmu o Českou republiku, což začíná účastí českých reprezentantů na akcích světového formátu, o které je vysoký zájem veřejnosti – např. Olympijské hry, Mistrovství světa a Evropy či Světové poháry.

Rozvoj sportovního cestovního ruchu

Propojením sportu a cestovního ruchu vzniká nový fenomén, jehož definice je relativně mladá a problematika dosud nedostatečně popsána. Standevenová a Knop (1999) definují sportovní cestovní ruch jako: „*Všechny formy aktivní i pasivní účasti ve sportovních aktivitách, jež vyžadují vycestování z domácího i pracovního prostředí, do kterých se osoba zapojuje příležitostně nebo organizovaně z neobchodních i obchodních důvodů*“.

Aktivní účast je myšleno zapojení do her, zápasů nebo soutěží, které vyjadřují fyzickou aktivitu. Tato aktivita vyžaduje určité dovednosti a znalosti pravidel, které účastníci předem znají nebo cestují, aby je získali. Úroveň těchto dovedností rozlišuje účastníky od začátečníků, přes pokročilé až po profesionály.

Pasivní účast vyznačuje sledování her, zápasů nebo soutěží na různých místech, kam patří vstup na stadiony, hřiště, ringy, ale také do síní slávy spadající do specifického tzv. nostalgického cestovního ruchu. Mezi významné sportovní akce v JMK patřily mimo jiné tradiční Grand Prix silničních motocyklů na Masarykově okruhu s každoroční návštěvností cca 250 tis. osob, finále hokejové extraligy, Brněnský půlmaraton, Olympijský festival či sportovní veletrh LIFE ! na brněnském výstavišti.

2.4. Současné hrozby a vývoj trendů ve sportu

Mimo zdravotní rizika jednotlivců, sport čelí i novým hrozbám a překážkám, které se v evropské společnosti objevily. Jedná se např. o komerční tlaky, korupci a praní špinavých peněz, doping, rasismus a násilí. Korupční kauzy bývalého prezidenta FIFA Blattera, zadržení vrchních představitelů IBU, doping ruských sportovců, či projevy rasismu sportovců nebo fanoušků – to jsou jen některé z celé řady problémů, které jsou ve sportu aktuálně řešeny. I proto jsou tyto hrozby zařazeny do strategií, priorit a doporučení – Koncepce SPORT 2025. Hlavní cíle jsou:

- 1) Zastavit pokles tělesné zdatnosti dětí a mládeže,
- 2) zastavit růst nadváhy a obezity u dětí a mládeže,
- 3) zvyšovat úroveň pohybové gramotnosti,
- 4) snižovat ekonomickou spoluúčast rodin ve sportu,

- 5) transparentnost, evidence a otevřenost informací ve sportu,
- 6) aktivní boj proti negativním jevům ve sportu – např. doping a korupci,
- 7) rovné příležitosti,
- 8) meziresortní a mezisektorový přístup,
- 9) spolupráce státní správy a regionálních či místních samospráv,
- 10) zapojení sportovních odborníků a sportovců do rozhodovacích procesů samosprávy.

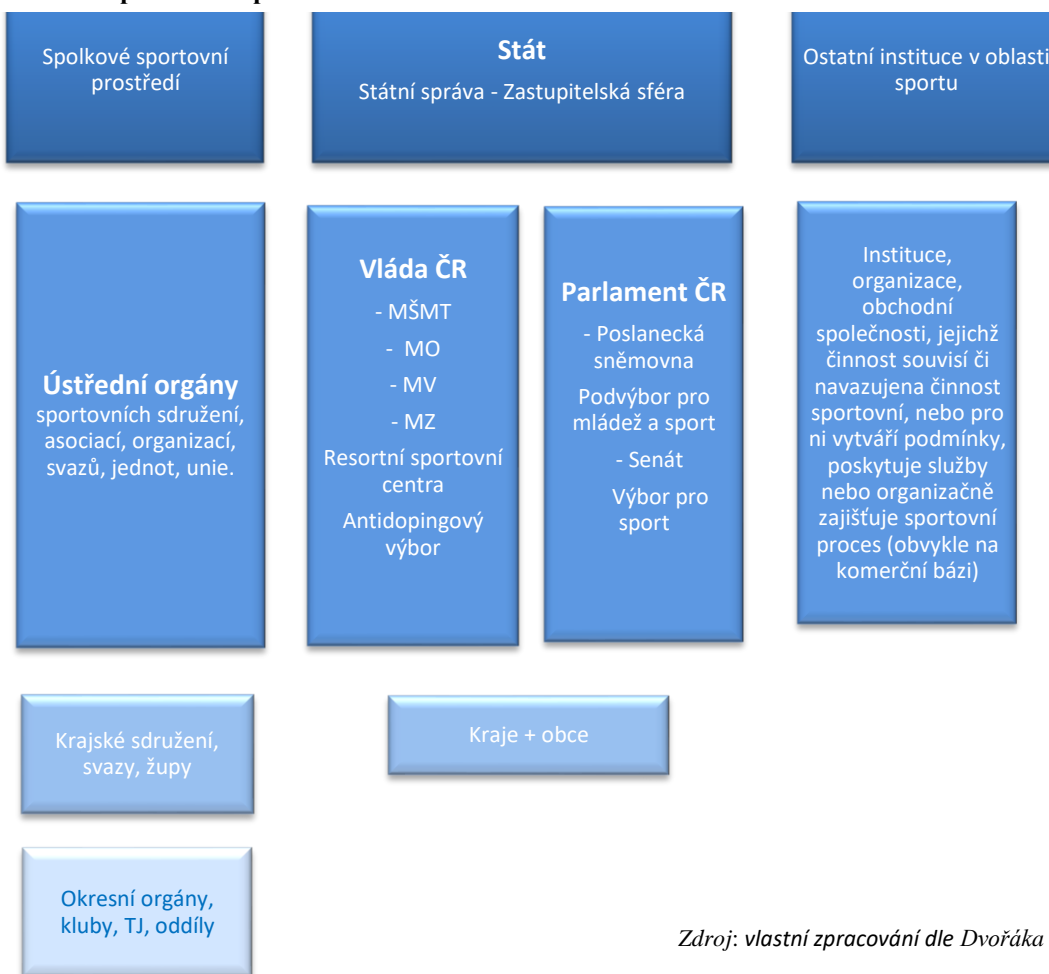
Shrnutí poznatků kapitoly

- Sport má pozitivní dopad nejen na zdraví, zdatnost nebo kvalitu života obyvatel, ale i na rozvoj osobnosti jedince, sociální integraci, navazování kontaktů a spolupráce, výchovu, budování vlastenectví apod.
- Sport je dynamickým a rychle rostoucím odvětvím hospodářství, jeho potenciál je však podceňován.
- Sport je nástrojem regionálního rozvoje, podporuje ekonomický růst či cestovní ruch.
- Podceňování role a potenciálu sportu ve společnosti může vést k rozvoji negativních faktorů a hrozeb (korupce, doping, daňové úniky apod.).

3. ORGANIZACE SPORTU V ČESKÉ REPUBLICE, VYMEZENÍ KOMPETENCÍ JEDNOTLIVÝCH STUPŇŮ VEŘEJNÉ SPRÁVY

Tato kapitola stručně popisuje charakteristiky organizací České republiky, do jejichž kompetencí organizace sportu patří. Organizace jsou rozděleny do základních skupin. Na ty, spadající do veřejné správy a podléhající zákonu o podpoře sportu (např. Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy), a na ostatní sportovní sdružení a organizace (např. Česká unie sportu).

Obr. 9: Schéma sportovního prostředí v ČR

Zdroj: vlastní zpracování dle Dvořáka (2014)

3.1. Státní správa, samospráva

Zákon, jenž vymezuje postavení a činnost v rámci státní správy, je výše uvedený zákon o podpoře sportu, který upravuje jak postavení a úkoly jednotlivých ministerstev, tak i krajů a obcí. Pro přehlednost je níže zmíněn i historický legislativní vývoj, který zformoval současnou podobu organizovaného sportu v České republice.

Byť lze z historického úhlu pohledu považovat za organizované sportování na našem území například i středověké rytířské turnaje, lukostřelbu a v pozdějších obdobích i míčové hry v klasických míčovnách, organizované spolkové činnosti vznikají až ve druhé polovině 19. století a dle Doktora (2016) jsou děleny do následujících etap:

- 1) Období před vznikem Československa (druhá polovina 19. stol. - 1918): vznik tělovýchovných sdružení a sportovních svazů – např. Sokol (1862), Český olympijský výbor (1899), Orel (1908).
- 2) Období První republiky (1918 - 1948): vznik demokratického a pluralitního tělovýchovného a sportovního prostředí (1941 - 1942 zakázaná činnost).
- 3) Období direktivního řízení tělovýchovy a sportu (1948 - 1989):
Zákon č. 187/1949 Sb., o státní péči a tělesnou výchovu a sport,
Zákon č. 71/1952 Sb., o organizaci tělesné výchovy a sportu, ve znění zákona č. 14/1956 Sb. (zánik Sokola),
Zákon č. 68/1956 Sb., o organizaci tělesné výchovy (vznik ČSTV a SVAZARM).
- 4) Transformace tělesné výchovy a sportu po změně politického režimu v pluralitní a demokratické společnosti (1989 - 1993):
Obnovení zrušených organizací během komunistické vlády.
- 5) Struktura sportovního prostředí v samostatné ČR (1993 – současnost)

Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) je ústředním orgánem pro oblasti předškolních a školských zařízení, základních, středních a vysokých škol, vědní politiky, výzkumu a vývoje, včetně mezinárodní spolupráce v této oblasti, a dále oblasti vědecké hodnosti, pro státní péči o děti, mládež, tělesnou výchovu, sport, turistiku a sportovní reprezentaci státu. Činnost ministerstva upravuje zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

MŠMT je podřízena Česká školní inspekce a některé přímo řízené organizace, mezi které patří například Dům zahraniční spolupráce, Národní ústav pro vzdělávání či CERMAT. Zákon o podpoře sportu vymezuje činnosti MŠMT v oblastech sportu následovně:

- koordinuje uskutečňování vládou schválené koncepce,
- vypracovává návrh koncepce státní politiky ve sportu,
- zabezpečuje finanční podporu sportu ze státního rozpočtu,
- vytváří podmínky pro státní sportovní reprezentaci, pro přípravu sportovních talentů, pro rozvoj sportu pro všechny a pro sport zdravotně postižených občanů,
- vydává antidopingový program a organizuje a kontroluje jeho uskutečňování,
- rozhoduje o akreditaci vzdělávacích zařízení působících v oblasti sportu,
- zřizuje rezortní sportovní centrum a zabezpečuje jeho činnost,
- koordinuje činnost rezortních sportovních center Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra.

Ministerstvo obrany

Ministerstvo obrany (dále jen „MO“) je ústředním orgánem pro oblasti:

- zabezpečování obrany České republiky,
- řízení Armády České republiky,
- správy vojenských újezdů.

MO se mimo výše uvedené zabývá i oblastí sportu, a to především **zřizováním sportovních center** a zabezpečováním jejich činnosti (např. Dukla) či **vytvářením podmínek pro rozvoj sportu**, přípravu talentů a sportovních reprezentací.

Ministerstvo vnitra

Ministerstvo vnitra (dále jen „MV“) je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní věci, zejména pro veřejný pořádek, sdružování v politických stranách, shromažďovací právo či veřejné sbírky. V oblasti sportu jsou aktivity spojeny především s **Olympem – centrem sportu MV**, který se věnuje, mimo jiné, i přípravě vrcholových sportovců a podílí se na organizaci celostátních policejních mistrovství i mezinárodních soutěží konaných v ČR.

Ministerstvo zdravotnictví

Ministerstvo zdravotnictví (MZ) ve své působnosti mj. organizuje **zdravotní péči o státní sportovní reprezentanty a sportovní talenty** a vytváří organizační předpoklady umožňující specifický přístup sportovních reprezentantů ke klinické péči. V neposlední řadě zřizuje také **laboratoř dopingové kontroly** a zabezpečuje její činnost.

V další části bude představena činnost nižších exekutivních celků – tedy krajů a obcí, které rovněž zákon o podpoře sportu vymezuje a zajišťují regionální organizaci sportu.

Kraje

Dle zákona o podpoře sportu kraje vytvářejí především podmínky pro sport. Jedná se o činnosti, kdy jednotlivé kraje České republiky:

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení,
- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu,
- zpracovávají plán rozvoje sportu v kraji a zajišťují jeho provádění.

Obce

Obce zpracovávají Územní plán rozvoje sportu pro své území a zajišťují jeho plnění. Dále:

- zabezpečují rozvoj sportu pro všechny, zejména pro mládež,
- zabezpečují přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
- zajišťují výstavbu, rekonstrukce, udržování a provozování svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů,
- kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,
- zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.

3.2. Střešní organizace sportu a sdružení

Subjekty podporující sport stojící mimo oblast státní správy, jsou rovněž důležitým elementem organizovaného sportu v České republice. Patří mezi ně střešní organizace sportu/sportovní svazy, a dále samotné sportovní kluby a tělovýchovné jednoty.

Střešní sportovní organizace

Střešní sportovní organizace sdružují naprostou většinu sportovních svazů, klubů, tělovýchovných jednot a oddílů. Posláním střešních organizací je podporovat sport a pohybové aktivity, zastupovat a chránit práva a zájmy sdružených členů při jednáních na úrovni orgánů státní správy a dalších veřejných i soukromých institucí. Poskytují členům servis a vytváří platformu ke vzájemné spolupráci. Svoji činnost upravují vlastními stanovami.

Sportovní svazy

Národní sportovní svazy jsou samostatné zapsané spolky sdružující fyzické a případně i právnické osoby (kluby, jednoty), s celostátní působností ustanovené ve smyslu Zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Svoji činnost a vnitřní strukturu upravují vždy vlastními stanovami. Hlavní činností národního sportovního svazu je řídit a organizovat činnost v příslušném sportu na území ČR, hájit zájmy sdružených členů a zabezpečit státní reprezentaci ČR v daném sportovním odvětví. Od běžného sportovního spolku se liší především celostátní působností, obsahem činnosti a členstvím v evropských a světových federacích. Jednou ze základních podmínek národních sportovních svazů je podepsání Antidopingové charty.

Většina velkých sportovních svazů i střešních organizací realizuje svoji činnost mimo celostátní úroveň také na nižších oblastních úrovních (např. krajské či okresní), kdy zřizují určité orgány či organizační jednotky, které slouží jako mezičlánek mezi úrovní sportovních klubů či tělovýchovných jednot v daném území a úrovní vrcholnou. Následující tabulka uvádí přehled největších sportovních organizací v ČR seřazený dle počtu členů.

Tab. 2: Přehled největších střešních organizací/svazů v ČR dle počtu členů (2018)

Organizace		Počet členů	Hodnota majetku v tis. Kč
ČUS	Česká unie sportu	1 127 484	42 000 000
SSS ČR	Sdružení sportovních svazů České republiky	272 384	1 816 170
ČASPV	Česká asociace Sport pro všechny	261 107	116 967
AŠSK	Asociace školních sportovních klubů ČR	238 500	16 191
ČOS	Česká obec sokolská	180 817	9 100 500
AČR	Autoklub České republiky	85 100	2 949 258
KČT	Klub českých turistů	37 728	39 639
ATJSK	Asociace tělovýchovných jednot a sportovních klubů ČR	23 509	235 322
ČSS	Český střelecký svaz	18 900	111 190
Orel	Orel	17 567	1 437 030

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ (2018)

Sportovní kluby a tělovýchovné/tělocvičné jednoty

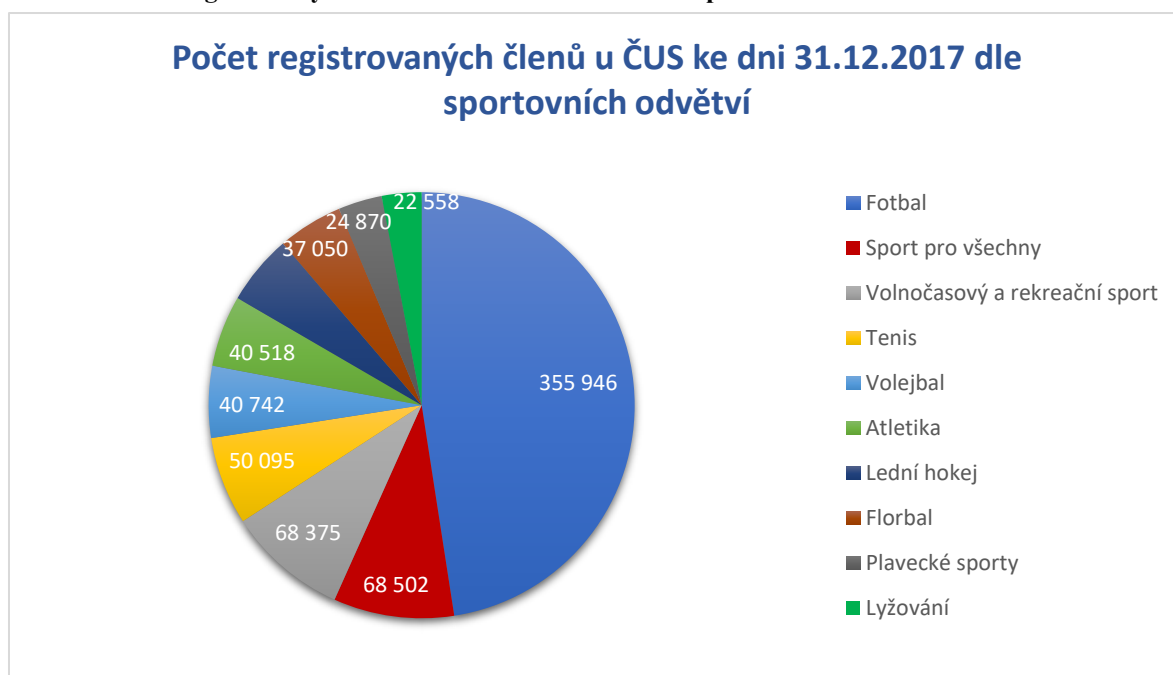
Sportovní kluby (dále jen „SK“) a tělovýchovné/tělocvičné jednoty (dále jen „TJ“) jsou spolky s vlastní právní subjektivitou, vedené ve většině případů dobrovolníky, kteří jsou vyškolenými trenéry a cvičiteli. Svoji činnost provozují v místech svého sídla. Jsou základními články sportovních svazů a střešních sportovních organizací. V rámci jednoho sportovního klubu či tělovýchovné jednoty můžeme rozlišovat více sportovních oddílů dle jednotlivých provozovaných druhů sportu.

Česká unie sportu

Česká unie sportu (dále jen „ČUS“) vznikla 27. dubna 2013 formou transformace a změnou názvu Českého svazu tělesné výchovy (ČSTV). V ČUS jsou dobrovolně sdruženy sportovní svazy s celostátní působností, sportovní kluby a tělovýchovné jednoty. Nejvyšším orgánem ČUS je valná hromada, tvořená zástupci národních sportovních svazů a zástupci SK/TJ, která se zpravidla schází 1x ročně. Hlavním posláním ČUS je vytvářet optimální podmínky ke sportovní činnosti, která se realizuje v jejích základních organizačních člancích, tj. ve sportovních klubech, tělovýchovných jednotách a národních sportovních svazech a poradní činnost.

Z hlediska velikosti majetku, počtu sdružených sportovních organizací, resp. členů se jedná o největší střešní a servisní sportovní organizaci v České republice.

Obr. 10: Počet registrovaných členů u ČUS k 31.12.2017 dle sportovních odvětví

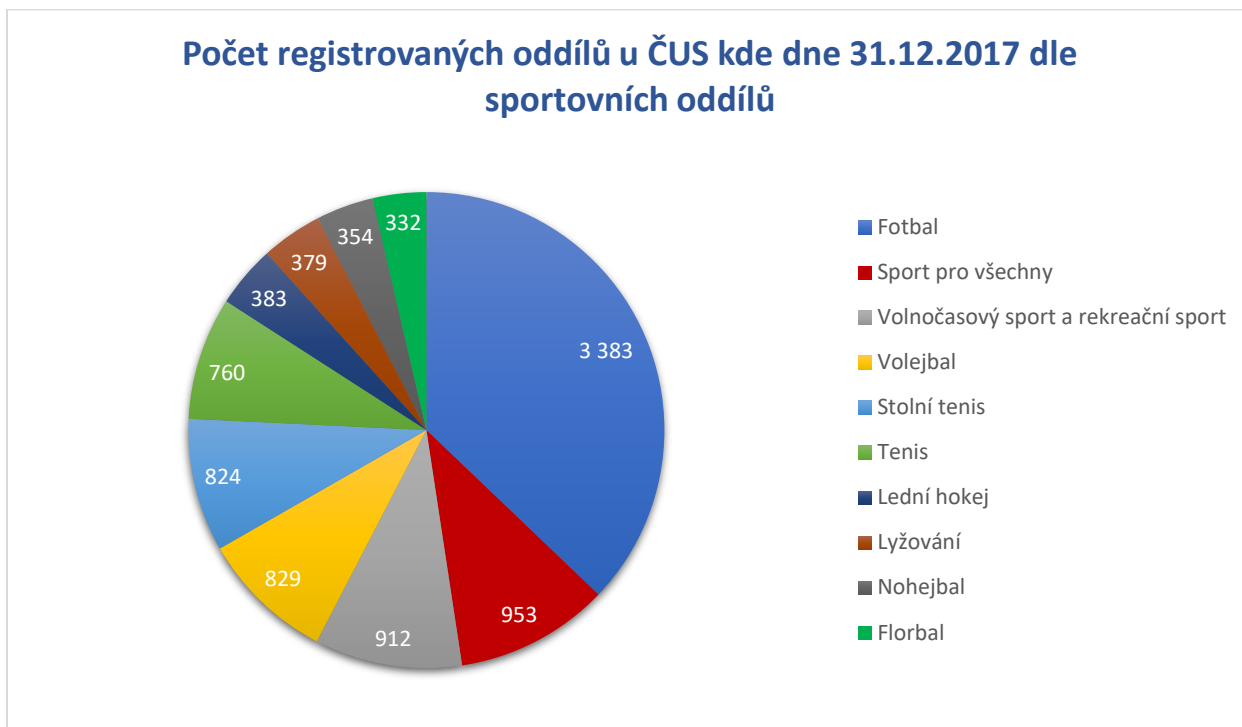

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ (2017)

Výše uvedený graf znázorňuje 10 sportů s nejpočetnější členskou základnou (počet registrovaných členů ČUS). Významné postavení má tradičně fotbal, následovaný volnočasovým a rekreačním sportem a sportem pro všechny.

Z hlediska počtu registrovaných oddílů v pořadí deseti nejpočetnějších sportů lze pozorovat obdobnou strukturu, jako u předchozího grafu. Zajímavost lze nalézt u stolního tenisu, nohejbalu a lyžování, které i přes menší počet registrovaných členů disponují větším počtem registrovaných oddílů než florbal, golf či plavecké sporty.

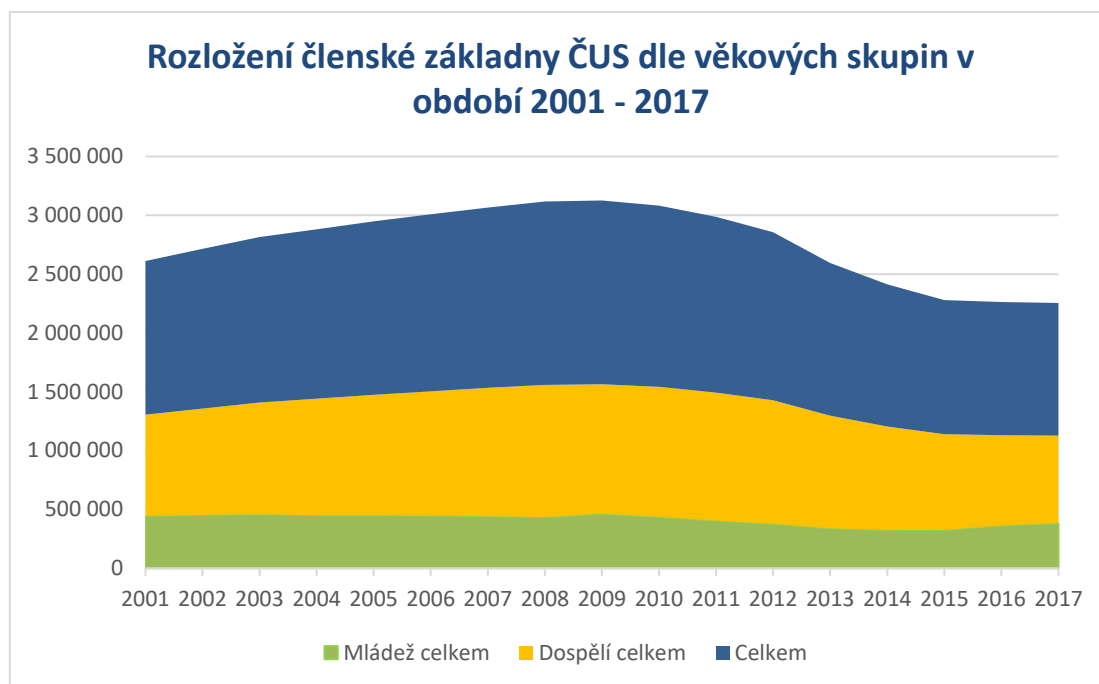
Obr. 11: Počet registrovaných oddílů u ČUS k 31.12.2017 dle sportovních odvětví

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ (2017)

Celkový počet sportovců registrovaných u ČUS dosáhl vrcholu v roce 2009, kdy bylo registrováno 1 563 132 osob, od tohoto roku počet postupně klesá a v roce 2016 vykazoval menší hodnotu než v roce 2001. Podle věkových skupin počet dospělé základny v průběhu období 2001–2016 téměř dvojnásobně převyšuje základnu mládeže. Nejvyššího počtu bylo dosaženo u dospělých sportovců v roce 2010 (1 104 524 sportovců) u mládeže v roce 2009 (463 540). Od těchto let je patrný pokles, avšak zatímco v posledních letech dochází ke snižování počtu dospělých sportovců, lze pozorovat nárůst mládežnických sportovců, což celkové rozdíly snižuje. Je však nutné poukázat na skutečnost, že pokles počtu členů je ovlivněn taktéž důslednějším sledováním členské základny a využíváním databáze sportovců a sportovní infrastruktury, která vede k odstranění neaktivních sportovců a klubů, čímž postupně dochází k eliminaci nepravdivých údajů a záměrnému zkreslování dat o velikostech členské základny.

Obr. 12: Rozdělení členské základny ČUS v ČR dle věkových skupin v období 2001-2017

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat ČSÚ (2017)

Česká obec sokolská (SOKOL)

Česká obec sokolská (ČOS) byla založena Miroslavem Tyršem a Jindřichem Fügnerem koncem 19. století. Tradiční sokolské slety začaly v roce 1882 na Střeleckém ostrově a jsou konány dodnes. V roce 1941 byl Sokol zakázán a poté perzekuován komunistickým režim v Československu. Jeho činnost byla obnovena v roce 1990.

V současnosti má tři úrovně řízení – Základní organizační jednotkou ČOS je tělocvičná jednota. Tělocvičné jednoty jsou seskupeny do územně větších celků zvaných sokolské župy. Nejvyšším celkem je pak samotná ČOS, která sdružuje všechny župy. Tělocvičné jednoty Sokol jsou sdruženy do 42 sokolských žup. Územní župy, tvořené tělocvičnými jednotami, leží vždy na území jen jednoho kraje. Nejvyšším orgánem ČOS je Sjezd ČOS, který se koná jednou za tři roky. Dvakrát do roka zasedá Výbor ČOS, který schvaluje zásadní materiály (rozpočet, výsledky hospodaření apod.). Statutárním orgánem ČOS je Předsednictvo ČOS, které se řídí schváleným jednacím řádem Předsednictva ČOS.

OREL

Orel je spolek, křesťanská sportovní organizace. Prioritou činnosti Orla je především podpora sportu pro všechny. Založen byl počátkem 20. stol. V období první republiky čítala jeho členská základna přes 31 tis. sportovců, nicméně v roce 1941 byla po atentát na říšského protektora Reinharda Heydricha činnost Orla zakázána. Po 2. světové válce byla sice činnost obnovena, nicméně během komunistické vlády byl Orel opět zakázán. Činnost byla jako výše u Sokola znovu obnoven v roce 1990 a v současné době má přes 18 tis. členů a 23 žup.

Český olympijský výbor

Český olympijský výbor byl založen 18. května 1899. Hlavním úkolem je rozvíjet a šířit olympijské ideály a zastupovat a zabezpečovat účast České republiky na olympijských hrách. Dále hájí zájmy českého sportu jako celku vůči státu i partnerům. ČOV má za cíl zlepšení postavení sportu ve společnosti a jeho zpřístupnění nejširší veřejnosti. Usiluje o zlepšení financování sportu, a to zejména v oblasti mládeže.

Výkonný výbor ČOV má nejvýše dvacet pět členů. Výkonný výbor ČOV je složen

- z předsedy ČOV, který je zároveň předsedou Výkonného výboru ČOV,
- z pěti místopředsedů,
- ze člena MOV, občana České republiky,
- ze sedmi zástupců složek ČOV,
- ze zástupce Komise sportovců ČOV.

Výkonný výbor řídí činnost ČOV v období mezi plenárními zasedáními. Pro svou potřebu zřizuje stálé nebo dočasné pracovní komise a hlavně sekretariát, který vede ekonomickou, organizační a administrativní agendu.

Český paralympijský výbor

ČPV byl založen 26. ledna 1994 z iniciativy Mezinárodního paralympijského výboru (IPC), Mezinárodního výboru sportů neslyšících (ICSD) a po dohodě národních svazů zdravotně postižených sportovců. Hlavním cílem je podpora zdravotně postižených sportovců, kdy přispívá k jejich společenské integraci, a zajišťuje přípravu handicapovaných sportovců na vrcholné světové soutěže. Český paralympijský výbor také zabezpečuje důstojnou reprezentaci České republiky na letních a zimních paralympijských hrách, Deaflympiádách a na Global Games pro mentálně postižené sportovce. V současné době zastřešuje přibližně 18 tis. sportovců v pěti sportovních svazech, které jsou řádnými členy, a je paralelní organizací pro ČOV.

3.3. Sport ve školách a univerzitní sport

Sport ve školách

Zřizovateli mateřských a základních škol jsou především obce, částečně také privátní sektor. Kraje zřizují mateřské a základní školy pro žáky se zdravotním znevýhodněním (podle § 16 odst. 9 zák. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů). Střední školy a konzervatoře zřizují zejména kraje, existují však i střední školy zřizované MŠMT. Zřizovatelem vyšších odborných škol jsou kraje, privátní sektor případně církev.

Univerzitní sport

Počátky samostatného univerzitního sportu u nás lze datovat do roku 1910, kdy vzniká první *Vysokoškolský spolek pro tělocvik a sport, hry a skauting*. Spolek založil lektor tělocviky a sportovních her František Smotlacha. Postupem času docházelo k rozvoji vysokoškolských spolků na univerzitách i k rozvoji meziuniverzitní spolupráce formou meziuniverzitních

soutěží. V roce 1918 zahájily v Brně svoji činnost dva vysokoškolské sportovní kluby. Nejdříve byl založen SK Česká technika Brno a posléze S. S. Universita Brno. Za zakladatele vysokoškolského sportu v Brně jsou považováni Eduard Babák, František Majda a František Vojta. Se zavřením vysokých škol nacisty, zaniká rovněž i vysokoškolský sport. Po skončení 2. světové války se opět vysokoškolský sport začíná obnovovat, byť výrazně ovlivněn komunistickým režimem. V roce 1957 vzniká *Československý svaz vysokoškolského sportu*, avšak specifika nejen vysokoškolského sportu, ale vzdělávání obecně v této době výrazně ovlivňoval tehdejší politický režim. Po „Sametové revoluci“ se mění prostředí vysokoškolského sportu a původně *Česká asociace akademického sportu* byla v roce 1999 přejmenována na současnou *Českou asociaci univerzitního sportu* (ČAUS, 2018).

Česká asociace univerzitního sportu

Univerzitní sport je v České republice sdružován pod Českou asociací univerzitního sportu (ČAUS). Jedná se o zájmové, tělocvičné a sportovní sdružení, které v současnosti sdružuje asi 25 000 sportovců ze 47 českých vysokých škol. Činnost je vyvíjena ve 46 sportech a tělocvičných aktivitách. ČAUS spolupracuje s Českou asociací akademických technických sportů, která je členem *Sdružení sportovních svazů ČR*. Díky této spolupráci dochází mimo jiné k organizování Sportovních přeborů vysokých škol a Českých akademických her.

Posláním ČAUS je rozvoj tělesné zdatnosti vysokoškolských studentů a zaměstnanců vysokých škol a pěstování různorodých forem sportu. Vysokoškoláci mají možnost stát se akademickými reprezentanty a probojovat se do státních reprezentačních výběrů. ČAUS je členem ČUS, Pléna Českého olympijského výběru a členem Mezinárodní federace akademického sportu (FISU) i Evropské asociace pro univerzitního sportu (EUSA). ČAUS pořádá Akademické mistrovství ČR, České akademické hry, zaštiťuje českou reprezentaci na Mistrovství Evropy univerzit i letních a zimních Světových univerziádách. V neposlední řadě také organizuje nemistrovské univerzitní soutěže a odborné vzdělávací semináře (ČAUS, 2018).

Shrnutí poznatků kapitoly

- Stěžejním dokumentem vymezujícím kompetence jednotlivých stupňů veřejné správy v oblasti sportu je zákon o podpoře sportu.
- Ústředním orgánem státní zprávy v oblasti sportu je MŠMT, dalšími subjekty veřejné správy v této oblasti jsou MO, MV, MZ, kraje a obce.
- Dalšími subjekty v oblasti sportu jsou sportovní svazy, střešní sportovní organizace, sportovní kluby a tělovýchovné/tělocvičné jednoty.
- Největší sportovní organizací z hlediska členské základny a majetku je ČUS.
- Dominantním sportovním odvětvím v ČR z hlediska členské základny je fotbal, následovaný rekreačním sportem, sportem pro všechny, tenisem a florballem.

4. FINANCOVÁNÍ SPORTU V ČESKÉ REPUBLICE

Na financování sportu se z velké části podílí veřejný sektor, což dokládá např. ve své studii i KPMG (2012), přičemž objem prostředků se liší nejen mezi státy, ale i územními samosprávnými celky v rámci ČR. V rámci ČR plynou veřejné finanční prostředky do oblastí sportu ze tří hlavních zdrojů, a to státního rozpočtu (prostřednictvím MŠMT, MV, MO), rozpočtů krajů a rozpočtů obcí.

Role státu v podpoře sportu je bezesporu nezastupitelná, avšak dle Hobzy a Rektorička (2006) došlo v roce 2000 důsledkem reformy veřejné správy k nárůstu významu výdajů územně samosprávných celků na úkor prostředků ze státního rozpočtu. Tuto informaci potvrzuje i Novotný (2011) a doplňuje, že např. v roce 2014 prostředky z municipálních rozpočtů v součtu čtyřnásobně převýšily výdaje plynoucí z rozpočtu státního.

Obecně se však nejrůznější studie, analýzy a dostupná literatura shodují, že sport v ČR je dlouhodobě podfinancovaný, a v porovnání s ostatními evropskými státy je podpora vůbec jednou z nejmenších. Plány na jeho rozvoj, zvýšení transparentnosti a nastavení nového systému jsou spíše nesplněná přání. Hájek (2015) dále poukazuje na negativní skutečnost, a to, že pouhých 7 % z celkového objemu prostředků putujících ze státního rozpočtu na sport se skutečně dostane k základním článkům, tedy sportovním oddílům. Přes 90 % prostředků plyne na sportovní reprezentaci a vrcholový sport. Tato nevyváženost může z dlouhodobějšího hlediska negativně působit na úbytek organizovaných sportovců, resp. členské základny, dobrovolníků atd.

Z hlediska zdrojů financování nelze opomenout dotace a dary od soukromých sponzorů, členské příspěvky a příjmy sportovních subjektů z vlastní činnosti, které jsou pro tuto oblast neopomenutelné. KPMG (2012) uvádí, že domácnosti v ČR se na rozpočtu sportovních spolků formou členských příspěvků podílejí více než ze 40 %, jiné studie však uvádí i větší podíl, např. dle Hájka (2015) až z 80 %. Dle informací zjištěných při diskusních setkáních se však výše členských příspěvků ve spolcích v JMK výrazně odlišuje, a to jak v rámci území (větší členské příspěvky ve městech, nižší na malých obcích), tak v rámci sportů (nižší u spolků typu Sokol; vysoké např. u tenisu, krasobruslení, hokeje, plavání či cyklistiky – tedy sportů náročných na pronájem ploch či materiál). Nutno poukázat, že výše členského příspěvku, resp. ekonomická náročnost sportu může být jedním z rozhodujících kritérií pro výběr sportu, zejména u méně příjmových skupin obyvatel.

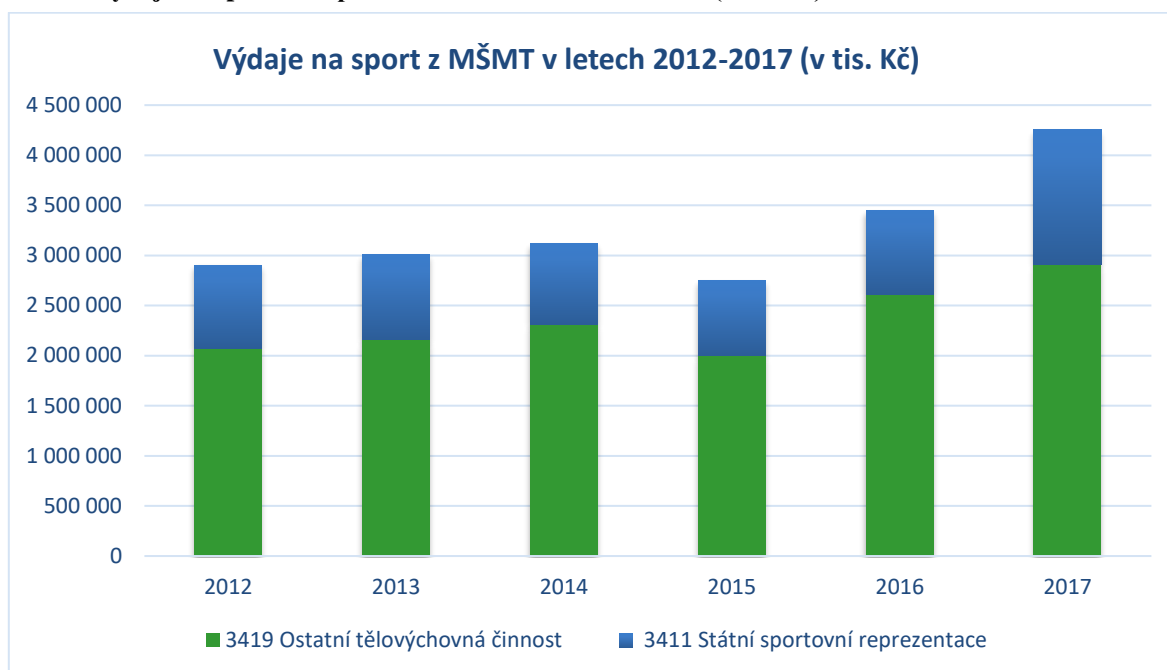
4.1. Finanční prostředky poskytované státem

Finanční prostředky plynoucí ze státního rozpočtu na podporu tělovýchovy (resp. sportu)¹ jsou rozdělovány převážně ve formě státních dotací na veřejně prospěšné programy, podporu státní reprezentace a investiční projekty. Většina prostředků plyne z MŠMT. Níže je znázorněn vývoj těchto výdajů dle informačního portálu Ministerstva financí MONITOR. Jedná se o výdaje z pododdílu 341-Tělovýchova, položky na státní sportovní reprezentaci (§ 3411) a ostatní tělovýchovnou činnost (§ 3419). V polovině roku 2018 bylo dle tiskové zprávy rozděleno 3,7

¹ Tělovýchova a sport jsou pro přehlednost v rámci Koncepce brány jako synonyma.

mld. Kč, přičemž částka ve výši 2,9 mld. Kč putovala formou neinvestičních dotací (MŠMT, 2018).

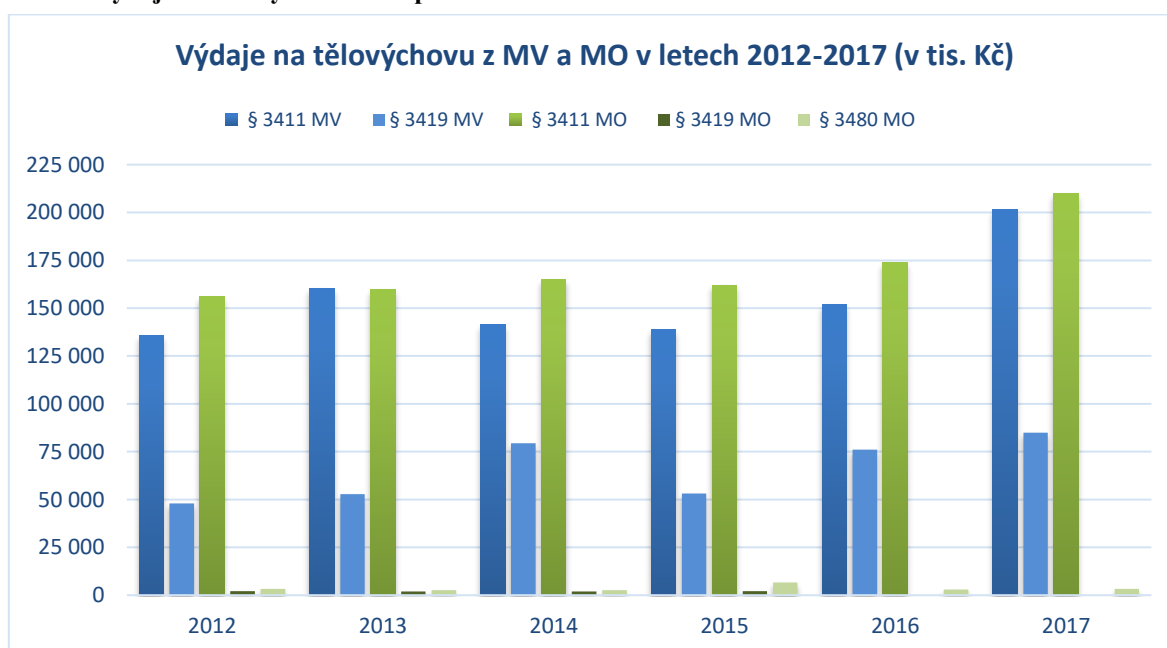
Obr. 13: Výdaje na sport z rozpočtu MŠMT v letech 2012-2017 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MONITOR (2018)

Část finančních prostředků do sportu putuje i z kapitol MV a MO (viz Obr. 14), přičemž jde převážně o prostředky na zajištění státních reprezentantů v působnosti těchto resortů (§ 3411) a ostatní tělovýchovnou činnost (§ 3419), i když tato položka se v rozpočtu MO od roku 2016 neobjevuje. Naopak lze najít položku výdajů na Výzkum v oblasti tělovýchovy, zájmové činnosti a rekreace (§ 3480). U výdajů obou resortů je patrná rostoucí tendence, ale i tak jsou souhrnné výdaje ve srovnání s MŠMT téměř zanedbatelné.

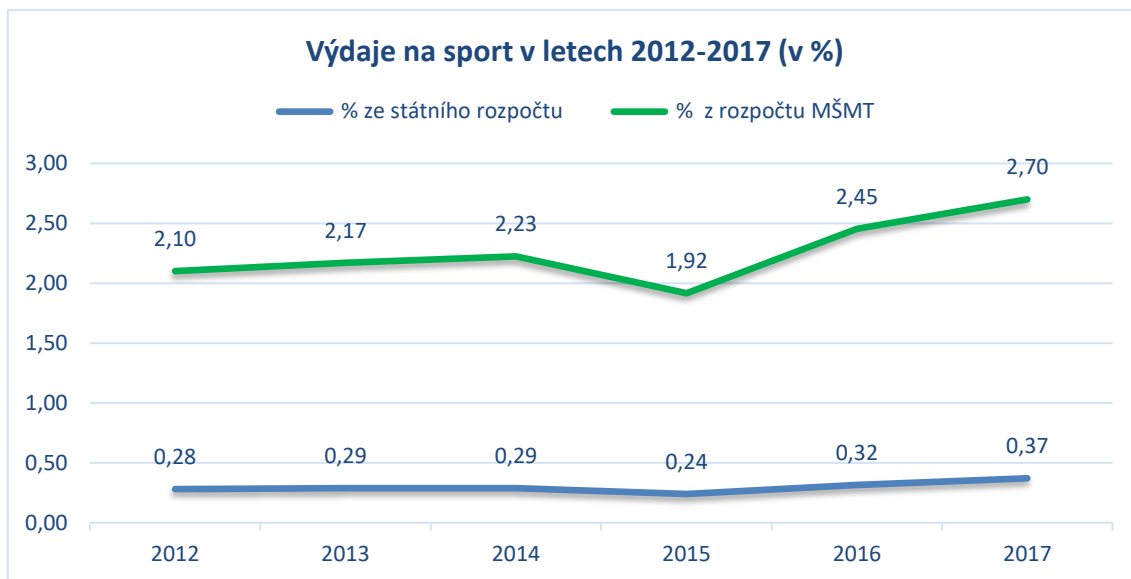
Obr. 14: Výdaje na tělovýchovu z rozpočtů MV a MO v letech 2012-2017

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MONITOR (2018)

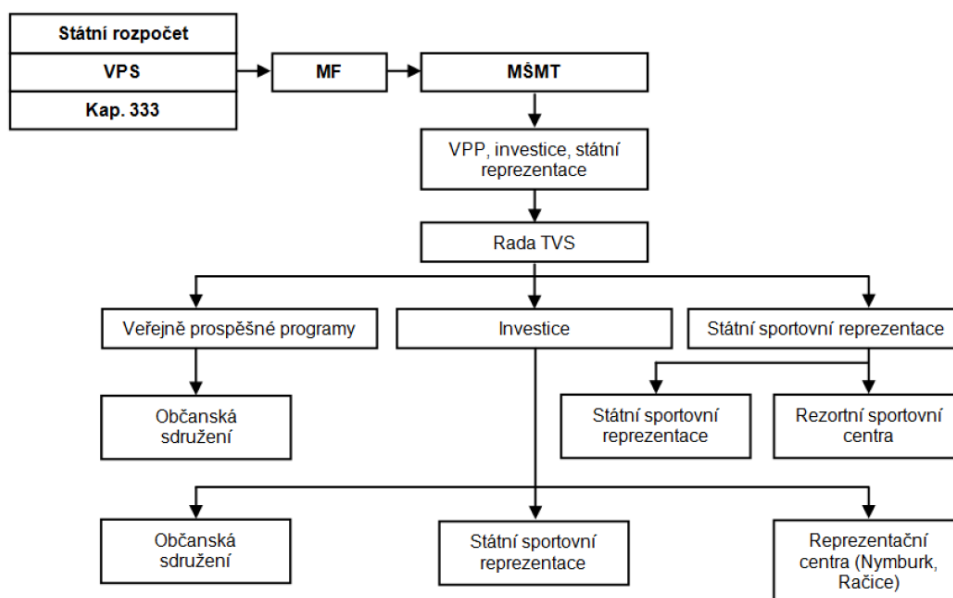
Co se týká podílu výdajů na sport na celkových výdajích státního rozpočtu, resp. na výdajích MŠMT, i přes mírně rostoucí tendenci patří výdaje v porovnání s jinými evropskými zeměmi vůbec k nejnižším. Jak je patrné níže, pohybují se kolem hodnoty 0,3 %, resp. 2,5 %. V poměru k HDP ČR představují výdaje podíl kolem 0,1 %, průměr tohoto ukazatele zemí Evropské unie se pohybuje kolem 0,4 %. Nejvyšších hodnot výdajů do sportu v poměru k HDP dosahují např. Rumunsko (1 %), Francie (0,7 %) Estonsko, Slovensko, Nizozemí či Portugalsko (0,5 %) (Kraus, 2015).

Obr. 15: Podíl výdajů na sport k celkovým výdajům rozpočtu MŠMT a celkovým výdajům státního rozpočtu v letech 2012-2017 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MONITOR (2018)

Obr. 16: Schéma rozdělování finančních zdrojů na podporu sportu ze státního rozpočtu.

Zdroj: Novotný (2011)

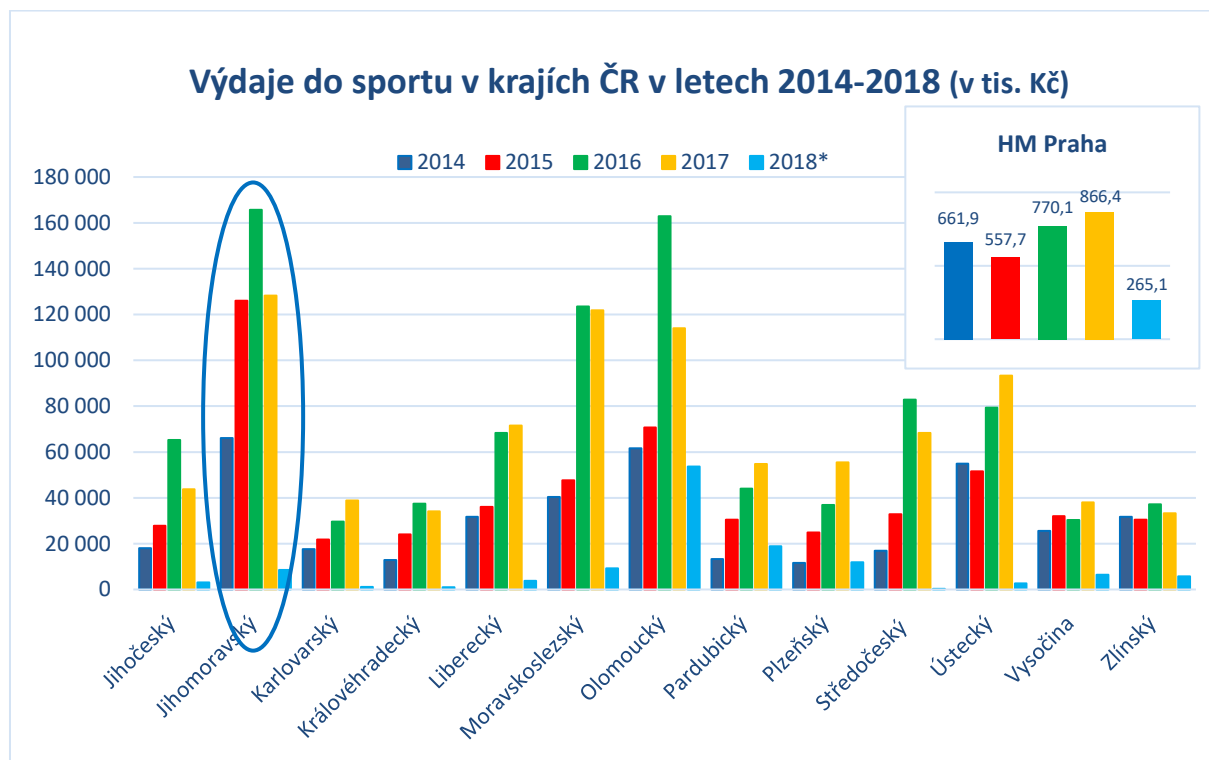
Aktuálně je situace s financováním sportu ze strany MŠMT poměrně chaotická. V posledním roce proběhla změna v systému financování sportovních svazů i jednotlivých klubů, změna dotačních programů atp. Od 1. července 2018 je spuštěn taktéž nový informační systém veřejné správy tzv. Rejstříku sportovních organizací, sportovců, trenérů a sportovních zařízení (dále jen „Rejstřík“), který má za cíl shromažďovat relevantní data o sportovních organizacích, jejich majetku, trenérech a členské základně. Oficiální rejstřík tohoto typu v prostředí českého sportu dosud chyběl a jeho zavedení by mělo přispět ke zvýšení transparentnosti při rozdělování veřejných finančních prostředků a rozvoji sportu jako takovému.

Vzhledem k neustálým změnám a nedostatku dostupných informací bude nutné vyčkat, jakým směrem se celá problematika financování sportovního prostředí v ČR bude v následujícím období ubírat.

4.2. Finanční prostředky poskytované krajskými samosprávami

Následující podkapitola zobrazuje objem prostředků plynoucích do oblastí sportu v jednotlivých krajích ČR (viz Obr. 17). Ačkoli zákon o podpoře sportu ukládá krajům i obcím povinnost pečovat o rozvoj sportu na jejich území, není tato činnost nijak blíže specifikována a pro tuto oblast není konkrétní samostatná položka rozpočtu. V rozpočtech jsou výdaje na sport vedeny převážně pod pododdílem 341 – Tělovýchova. V tomto oddíle však nemusí být vždy zahrnuty všechny výdaje daného kraje či obce, neboť může docházet k zaúčtování odlišně (např. výdaje na ODM, sportovní veletrhy apod.). Pro zachování kontinuity dat celé Koncepce JMK byl jejich zdrojem opět informační portál Ministerstva financí MONITOR.

Obr. 17: Přehled výdajů do sportu v jednotlivých krajích ČR v letech 2014-2018 (v tis. Kč)

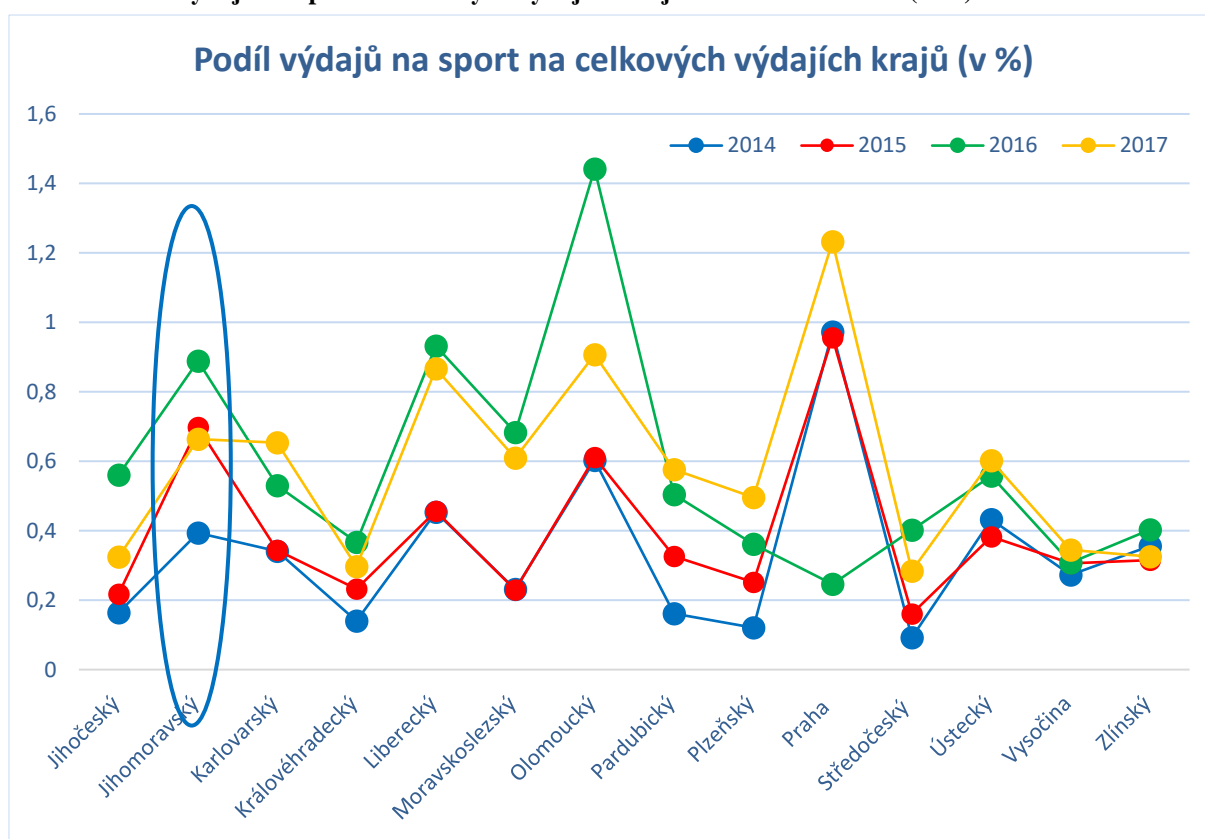
*Stav k 31.3.2018

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MONITOR (2018)

Z výše uvedeného grafu je patrný postupný růst objemu výdajů na sport. V letech 2016 a 2017² je téměř u všech sledovaných krajů zaznamenán mírný pokles, ale i přesto zůstal objem nad hranicí roku 2015. Nárůst prostředků v roce 2016 je částečně ovlivněn i politickými faktory (volby do krajských zastupitelstev). Výjimku lze spatřovat u Hlavního města Prahy (dále jen „Praha“), což je dáno zejména jeho specifickým postavením.

V mezikrajském srovnání se JMK řadí mezi kraje s nejvyšší finanční podporou sportu (v objemu prostředků celkem). Níže je zobrazen procentuální podíl výdajů plynoucích do sportu na celkových výdajích daného kraje. Největší podíl je patrný opět u krajů Olomouckého, Jihomoravského či Prahy. Naopak nejmenší podíl lze pozorovat u Jihočeského, Plzeňského a Středočeského kraje, avšak jako u většiny krajů, i zde lze pozorovat meziroční růst podílu výdajů.

Obr. 18: Podíl výdajů na sport na celkových výdajích krajů v letech 2014-2017 (v %)

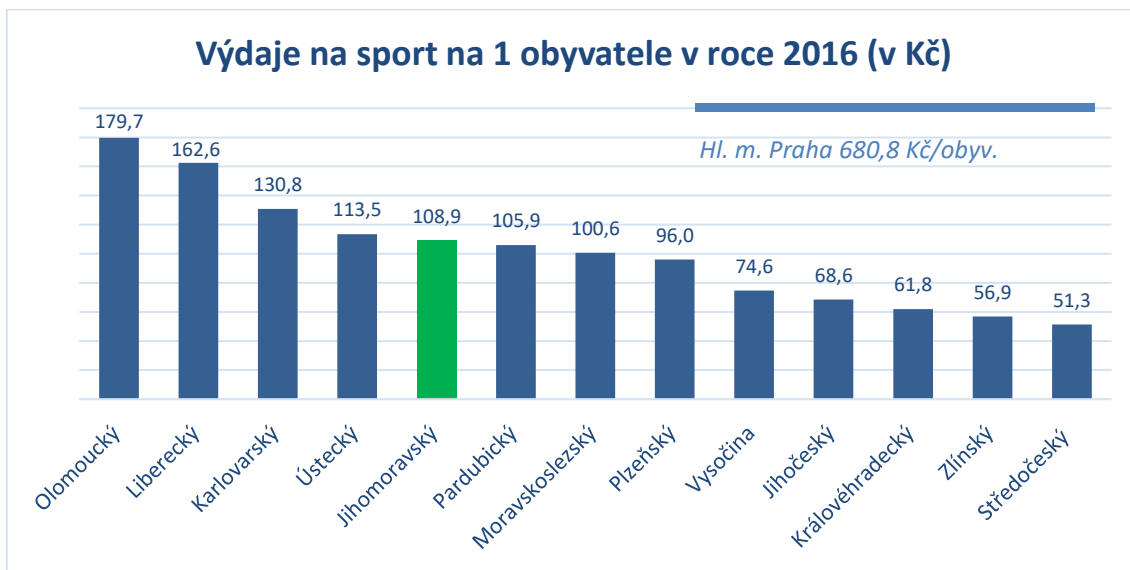

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MONITOR (2018)

Pokud se provede prostý přepočítání výdajů na 1 obyvatele, postavení JMK se mění. Ačkoli je JMK ekonomicky silným krajem a jeho celkový rozpočet patří k největším, v přepočtu na obyvatele jsou výdaje do sportu spíše průměrné. Při přepočtu na 1 člena ČUS (ČSÚ, 2018) se pořadí krajů opět mírně mění, jak dokládá i Obr. 19. Ačkoli Český statistický úřad při mapování prostředí sportu pracuje pouze s daty o členské základně ČUS, nelze opomenout, že početná část sportovců, resp. sportovních klubů, není jejím členem. Proto je i níže uvedený graf spíše orientační. Zejména v JMK je početná základna v rámci Sokola a Orla, viz níže.

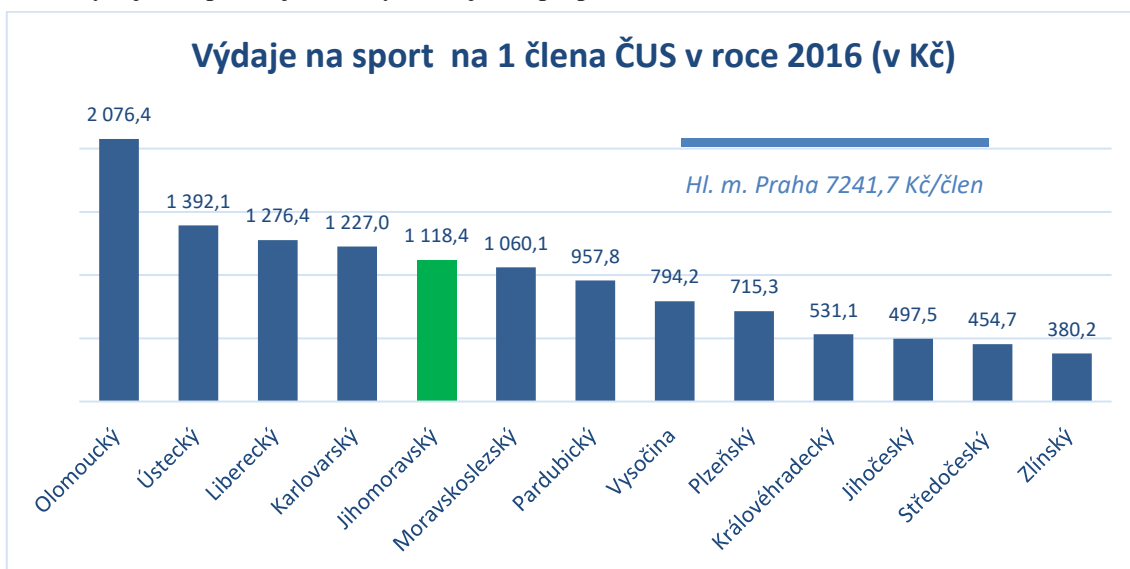
² V roce 2018 se dle zjištěných informací předpokládá u jednotlivých krajů objem prostředků v tendencích roku 2017.

Obr. 19: Výdaje na sport v jednotlivých krajích v roce 2016 v přepočtu na 1 obyvatele v Kč.

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MONITOR (2018), ČSÚ (2018)

Obr. 20: Výdaje na sport v jednotlivých krajích v přepočtu na 1 člena ČUS v roce 2016 v Kč.

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MONITOR (2018) a ČSÚ (2018)

Při mapování objemu výdajů putujících do sportu z rozpočtů jednotlivých krajů bylo provedeno i vlastní šetření, které mj. potvrdilo, že mezi kraji neexistují jednotná pravidla pro rozdělování těchto prostředků. Ačkoli má každý z krajů vytvořen grantový systém, resp. systém Dotačních programů, jejich počet, alokovaný objem prostředků, pravidla i zaměření se liší. Rozdílný je taktéž poměr prostředků poskytovaných formou dotačních/grantových programů a individuálních dotací/grantů. Tato situace je opět zapříčiněna skutečností, že zákon o podpoře sportu nijak nespécifikuje formu rozdělování prostředků do této oblasti a závisí na rozhodnutí konkrétní samosprávy. S ohledem na specifický a jedinečný charakter oblasti sportu každého jednoho území by však vytvoření striktních jednotných pravidel pro všechny mohlo být spíše problémové. Vytvořením krajských plánů rozvoje sportu, které budou vycházet z dokumentů na národní úrovni, by se pravidla mohla alespoň částečně sjednotit, avšak bude existovat prostor

pro zohlednění územních diferenciací (struktura sportovních subjektů, demografické ukazatele, stav infrastruktury, převaha odvětví sportu apod.). V neposlední řadě byly odhaleny drobné odlišnosti mezi zjištěným objemem výdajů a objemem výdajů získaných z MONITORU (2018). Jak je již uvedeno výše, příčinou je odlišné vedení některých výdajů např. jako volnočasové aktivity, školní soutěže apod.

4.3. Finanční prostředky poskytované Jihomoravským krajem

Jak již bylo uvedeno, z rozpočtu JMK putuje do oblasti tělovýchovy a sportu v posledních letech přes 120 mil. Kč ročně, což v absolutním objemu JMK řadí v porovnání s ostatními kraji ČR na přední místa. Od roku 2014 lze pozorovat nárůst výdajů. Největší část prostředků je poskytována z oddělení sportu odboru školství (dále jen „OŠ“), dále formou individuálních dotací z odboru kancelář hejtmana (dále jen „OKH“), a zbylá část prostředků je poskytována formou programových a individuálních dotací z jiných oddělení.

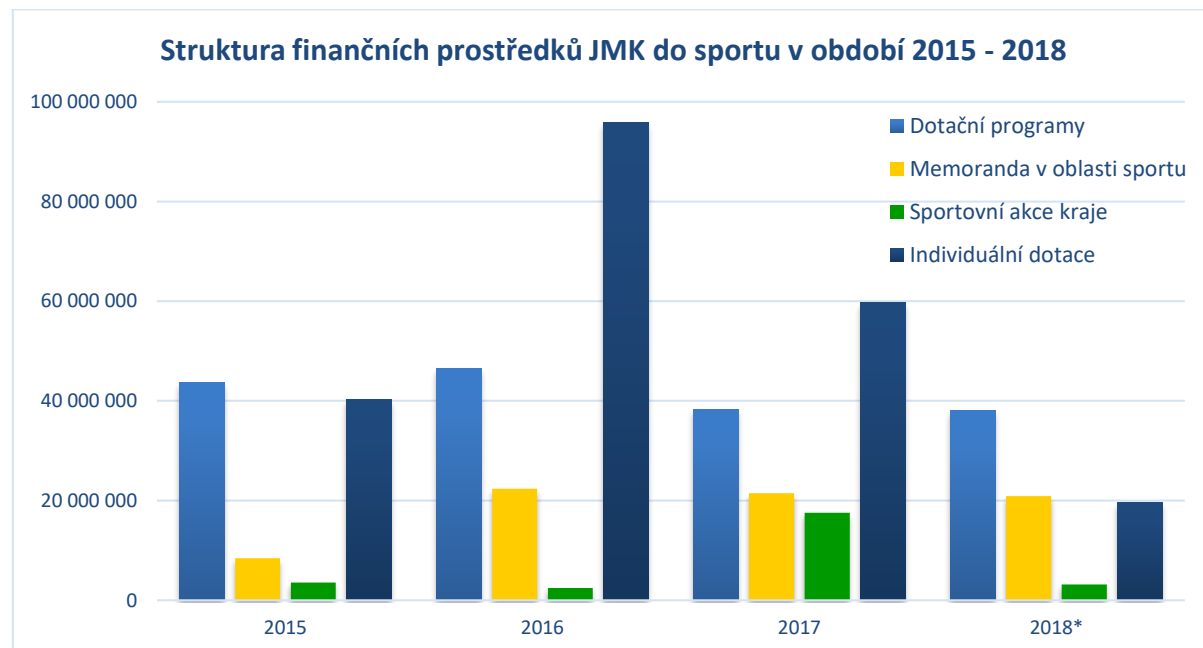
Tab. 3: Finanční prostředky poskytované před oddělení sportu v letech 2015-2018 v tis. Kč

	2015	2016	2017	2018
DP ZSP³	35 182,6	34 977,9	34 589,9	35 142
<i>z toho investice</i>	15 640,9	13 883,3	9 592	10 405
DP PSČDM / DP PIS⁴	8 498,1 *	11 429*	3 720	2 994,3
Memoranda v oblasti sportu	8 420	22 370	21 500	19 307
Olympiáda dětí a mládeže - výprava	2 463	1 409	3 167	1 335
Sportovec JMK	521	451	357	567
Veletrh Sport Life	574	572	1 190	932,7
Individuální dotace:	40 185	75 779	14 715	42 218
<i>z toho investice</i>	6 734,9	34 777	800	15 936
Celkem JMK pododdíl 341	163 996,6	165 713	128 194	

*spolufinancování DP z ČOV

Zdroj: interní databáze oddělení sportu

Obr. 21: Struktura finančních prostředků do sportu z rozpočtu JMK v letech 2015 až 2018 (v Kč)

Zdroj: interní databáze oddělení sportu

³ Dotační program Zkvalitnění sportovního prostředí v JMK

⁴ Dotační program Podpora sportovní činnosti dětí a mládeže v JMK / Podpora individuálních sportovců v JMK

Dotační programy

Dotační program (dále jen „DP“) lze definovat jako soubor věcných, časových, organizačních a finančních podmínek, při jejichž splnění lze přiznat dotaci, neboli peněžní prostředky z veřejného rozpočtu právnické osobě, fyzické osobě podnikající, nebo fyzické osobě (žadatel) na stanovený účel. Dotace poskytnutá na základě splnění podmínek DP se nazývá programová dotace. Krajský úřad JMK každoročně vypisuje několik DP, které ať už přímo, nebo okrajově, souvisí s oblastí sportu, mládeže či rozvojem sportovní a rekreační infrastruktury.

Stěžejní programy administruje oddělení sportu OŠ⁵. Nejvýznamnějším je DP *Podpora sportu v Jihomoravském kraji – DP PS* (dříve zvaný *Zkvalitnění sportovního prostředí v Jihomoravském kraji – DP ZSP*), který je tradičně složen ze dvou okruhů. Okruh A je zaměřen na podporu výstavby, rekonstrukcí a oprav sportovních zařízení, pořízení investičního movitého majetku sportovních zařízení a organizací. Okruh B pak na podporu pravidelné činnosti sportovních organizací.

Dále se jedná o DP *Podpora sportovní činnosti dětí a mládeže v Jihomoravském kraji – DP PSČDM*, zaměřený na podporu činnosti a úhradu běžných provozních nákladů sportovních klubů pracujících s dětmi a mládeží. Tento DP byl v začátku spolufinancován ČOV, resp. z přerozdělených prostředků odvedených z loterií a hazardních her. Po ukončení spolufinancování ze strany ČOV došlo v roce 2017 k jeho transformaci na DP *Podpora individuálních sportovců v Jihomoravském kraji – DP PIS*, jehož obsahem je podpora sportovců - reprezentantů v individuálních sportech⁶, působících ve sportovních klubech se sídlem na území JMK. Jeho účelem je zkvalitnění běžné sportovní přípravy individuálních sportovců, umožnění jejich účasti na větším počtu vrcholných akcí či kvalitnějších soustředěních, a také zvýšení propagace sportu na území JMK zapojením podporovaných individuálních sportovců do akcí pořádaných JMK, zejména ve vztahu vůči dětem a mládeži.

Tab. 4: Dotační programy administrované na oddělení sportu v letech 2015–2018 (v tis. Kč)

Rok	Název programu	Vyčleněno na DP	Počet doručených žádostí	Požadovaná částka celkem	Počet podpořených subjektů	Poskytnutá částka
2015	DP ZSP v roce 2015	35 000	395	43 847,7	316	35 182,6
	DP PSČDM v roce 2015	8 500	267	33 551,4	60	8 498,1
2016	DP ZSP v roce 2016	35 000	474	54 540,3	315	34 977,9
	DP PSČDM v JMK v roce 2016	11 095,2	259	32 725,1	88	11 429
2017	DP PS 2017 (původně DP ZSP)	35 000	518	73 211,5	242	34 589,9
	DP PIS 2017-2018	3 000	32	7 540,6	17	3 720
2018	DP PS 2018	35 000	554	71 732,3	256	34 962
	DP PIS 2018-2019	3 000	33	11 874,0	25	2 994,3

Pozn: nejsou zahrnuty individuální dotace oblasti sportu poskytované mimo oddělení sportu.

Zdroj: interní databáze oddělení sportu

Individuální dotace

Jedná se o dotaci poskytnutou na základě žádosti o poskytnutí dotace mimo vypsání DP. Ze strany poskytovatele individuální dotace nejsou striktně stanoveny žádné předběžné podmínky pro její poskytnutí. Účel dotace stanovuje žadatel ve své žádosti, avšak účel musí

⁵ V letech 2015 a 2016 spadalo oddělení sportu pod OKH – agenda byla totožná.

naplňovat veřejný zájem a korespondovat s prioritami, opatřeními a aktivitami PRJMK, případně s jinými rozvojovými dokumenty JMK.

Individuální dotace v oblasti sportu lze rozdělit dle povahy následovně:

- běžné dotace na provoz/činnost, drobné opravy a nákup,
- sportovní akce,
- účast na mezinárodních akcích,
- dotace na základě Memorand o spolupráci v oblasti sportu,
- investiční dotace.

Všechny žádosti o individuální dotace v současné době přijímá a shromažďuje OKH, který je dále předkládá k posouzení Hodnotící komisi JMK pro individuální dotace. Na základě jejího posouzení OKH žádosti vyřídí sám a vystupuje jako administrátor, případně je postoupí k administraci jinému věcně příslušnému odboru.

Objem finančních prostředků do oblasti sportu poskytovaných formou individuálních dotací má od roku 2014 spíše rostoucí tendenci, i když objem poskytovaný z oddělení sportu se zmenšuje, jak lze ostatně spatřovat i ve výše uvedené Tab. 4. Hlavním faktorem, který tento objem na první pohled zkresluje je skutečnost, že oddělení sportu spadalo v letech 2015 a 2016 pod OKH a administrovalo téměř všechny individuální dotace z této oblasti. V roce 2017 došlo k přesunu zpět pod OŠ a oddělení sportu poskytuje pouze část „sportovních“ individuálních dotací, zejména pak dotace na pořádání sportovních akcí, na účast sportovních klubů na mezinárodních akcích nebo investiční dotace na projekty spolufinancované MŠMT. Z OKH byly v roce 2017 poskytnuty individuální dotace z oblasti sportu v celkové výši přes 20 mil. Kč, což překračuje částku poskytnutou z oddělení sportu. V roce 2018 se předpokládá objem v podobných relacích.

Významné sportovní akce

Z hlediska objemu výdajů se jedná se o největší skupinu v rámci individuálních dotací do oblasti sportu. Z rozpočtu JMK putuje na tento účel ročně přes 20 mil. Kč⁷, tato podpora však není nijak systematicky řešena, což by bylo vhodné do budoucna změnit.

Sportovní akce, zvláště akce národního a nadnárodního významu, konané na území kraje jsou velmi přínosné, nejen z hlediska propagace sportu a motivace veřejnosti ke sportování, ale také z hlediska navazujících efektů – ekonomický přínos pro okolí místa konání, rozvoj cestovního ruchu apod.

Mnoho *tradičních sportovních akcí*, které jsou z rozpočtu kraje podporovány, jsou pořádány každoročně, a lze u nich předpokládat finanční požadavek na spoluúčast i v následujících letech, což může sloužit jako podklad pro plánování rozpočtu na další období. Mezi tradičními akcemi se objevují akce *nadregionálního* (i mezinárodního), *regionálního* i *lokálního* významu. Z hlediska přínosu a celkové efektivnosti by pozornost kraje měla být soustředěna zejména na akce nadregionálního či regionálního významu. Sportovní akce lokálního významu by měli být podporovány primárně z rozpočtů místních samospráv, neboť zpravidla nejsou tak finančně

⁷ Podpora Velké ceny silničních motocyklů je uvedena zvláště, neboť se jedná o zcela mimořádnou položku.

náročné, konají se jich na území kraje stovky a jejich celkový přínos pro kraj je méně významný.

Druhým typem jsou *akce jednorázové*. Zpravidla jde o akce na základě získaného nebo přiděleného pořadatelství významné úrovně dané soutěže, např. Mistrovství světa, Mistrovství Evropy, Světový pohár, Mistrovství ČR apod. Vzhledem k prestiži akcí tohoto typu, jejich jedinečnosti a povětšinou velké finanční i organizační náročnosti by bylo vhodné v rámci JMK nastavení systematické programové podpory. Potenciální pořadatelé by při známých pravidlech podpory měli větší odhodlání se do pořadatelství pouštět a snad i větší šanci samotné pořadatelství získat, což je v některých sportech poměrně složitý proces. O pořadatelství akcí mezinárodního významu je povětšinou rozhodováno s dostatečným předstihem a lze je tedy zohlednit při sestavování návrhu rozpočtu kraje pro další období.

Mezi faktory, které by současně měly být zohledňovány při rozhodování o poskytnutí finanční podpory na pořádání sportovních akcí patří např. *povaha a zaměření akce, přínos pro kraj, přínos pro veřejnost, cílová skupina, dosah, navazující efekty, náročnost organizace a celkové zajištění* (potřeba získání povolení, poplatky za užívání plochy, správní poplatky). Velmi důležitým faktorem, který je vhodné posuzovat je ziskovost akce, neboť některé akce jsou čistě *komerční/ziskové*, resp. generují dostatek příjmů (např. startovné a jiné účastnické poplatky, příjem z televizních práv) na to, aby se bez větších obtíží uskutečnily i bez podpory z veřejných rozpočtů.

Dotace na základě Memorand o spolupráci v oblasti sportu

Memorandum lze definovat jako písemné zachycení jisté skutečnosti, výsledků jednání nebo stanoviska. Často je vnímáno jako předběžná nezávazná dohoda, která nemá právní závaznost a slouží zejména pro interní styk v rámci organizace. V posledních letech bylo v oblasti sportu uzavřeno několik Memorand o spolupráci. Ačkoli z žádného z uzavřených Memorand nikdy nevyplývá závazek finanční plnění ze strany JMK, až na výjimky byly spolupracujícím stranám dotace na naplnění cílů stanovených v obsahu Memorand poskytovány. V současné době jsou platná Memoranda o spolupráci v oblasti sportu mezi JMK a níže uvedenými sportovními subjekty.

Tab. 5: Memoranda o spolupráci v oblasti sportu platná k 31. 12. 2018

Název subjektu	Konec	Předpokládaná výše dotace ročně v Kč *
Fotbalová asociace České republiky + statutární město Brno	30.6.2020	420 000
Jihomoravská krajská organizace ČUS	31.12.2021	2 000 000
Jihomoravská krajská unie ligových klubů z.s. (JKULK)	31.12.2021	15 000 000
Jihomoravský krajský fotbalový svaz	31.12.2018	1 500 000
Sokolská župa Jana Máchala	31.12.2020	1 500 000

*předpoklad dle výše dotace poskytnuté na stejný účel v předešlých letech

Zdroj: interní databáze oddělení sportu

Jihomoravská krajská unie ligových klubů

Jihomoravská krajská unie ligových klubů, z.s. (dále jen „JKULK“) je účelově založený zapsaný spolek, sdružující sportovní subjekty (právnícké osoby - spolky, společnosti) se sídlem v JMK, které jsou účastníky nejvyšší republikové ligy v daném sportu. V současné době JKULK sdružuje 30 řádných členů. JMK podporuje členy JKULK formou individuálních

neinvestičních účelových dotací na podporu soutěžní činnosti. Rozdělení celkové částky, která je na tyto účely vyčleněna v rozpočtu, se provádí na valné hromadě JKULK. Pravidla pro alokaci částek pro jednotlivé členy však doposud neexistovali, což se považuje za nutné pro další období změnit. Současně bude také vhodné detailněji mapovat, zda členové JKULK dostávají svým závazkům plynoucím z Memoranda o spolupráci, tedy zda se aktivně podílí na pořádání akcí zaměřeným na děti a mládež, zda se zapojují do projektů pořádaných JMK, např. prezentace v rámci sportovního veletrhu Life!, galavečera Sportovec kraje a podobných.

Systematická podpora klubů s profesionálními hráči v této formě a s objemem prostředků je mezi kraji ČR spíše ojedinělá. Ostatní kraje profesionální sport podporují mnohem menším objemem finančních prostředků a převážně formou individuálních dotací, nebo jej nepodporují vůbec.

Další prostředky

Sportovní akce zajišťované, pořádané nebo spolupořádané krajem

Sportovec Jihomoravského kraje

Jedná se o prestižní anketu vyhlášenou od roku 2009, jejímž cílem je zviditelnění mimořádných sportovních výsledků a výkonů dosažených sportovci, kteří v daném roce startovali za sportovní subjekty se sídlem na území JMK. Anketa je založena na principu návaznosti Sportovce JMK na Sportovce jednotlivých okresů JMK. Sportovci, kteří jsou vyhlášeni v anketách Sportovec okresu mají šanci postoupit na vyhlášení Sportovce JMK. Jednotlivé nominace navrhuje široká veřejnost přes elektronická a veřejně přístupný formulář. Sportovce v jednotlivých kategoriích vybere na základě elektronického hlasování komise složená z expertů a osobností ze sportovního prostředí a zástupců regionálních médií. Na pořádání této akce se tradičně spolupodílí JmKO ČUS a její okresní sdružení.

Veletrh Life!

SPORT Life! je stěžejní součástí festivalu sportu, tance a zábavy Life!. JMK je tradičním účastníkem a spolurealizátorem tohoto nejvýznamnějšího veletrhu sportovních příležitostí v ČR. Na své expozici se prezentuje jako kraj vhodný pro provozování nejrůznějších sportovních aktivit. Prezentace sportovních aktivit probíhá tradičně za součinnosti významných sportovních subjektů, např. Asociace školních sportovních klubů, JmKO ČUS či České asociace sport pro všechny. Do doprovodného programu jsou zapojovány i členové JKULK, Unie sportovních klubů města Brna a další subjekty sportovního prostředí, které JMK formou finanční i nefinanční pomoci podporuje.

Návštěvníci mají možnost seznámit se s kluby, sportovními hvězdami a sportovními nadějemi z různorodých sportovních odvětví jižní Moravy. Pro všechny věkové kategorie je vždy připraven bohatý doprovodný program s možností osobního vyzkoušení si vybraných sportů. Prezentace těchto aktivit přispívá k další podpoře zdravého životního stylu a zviditelnění JMK jako tradičního partnera pro podporu sportovních aktivit v kraji. Ohlasy od návštěvníků i veletrhů jsou velmi kladné, a proto není důvod v této aktivitě nepokračovat.

Olympiáda dětí a mládeže

Olympiáda dětí a mládeže České republiky (dále také „ODM“) je nejvýznamnější sportovní mládežnickou akcí České republiky. Jedná se o projekt Českého olympijského výboru, který si ke spolupráci vybírá jako pořadatele jednotlivé kraje České republiky. Jde o soutěž krajských reprezentací nejlepších českých sportovců ve věku zpravidla 12 až 16 let. Olympiády se odehrávají ve dvouletých cyklech a střídají se letní a zimní olympiády. První ročník letní olympiády proběhl v roce 2003 v Pardubickém kraji. Zimní olympiáda se poprvé konala v roce 2004 ve Středočeském kraji. JMK se tohoto projektu účastní od jeho počátku a sám byl pořadatelem ODM již dvakrát, a to v letech 2005 a 2017. ODM sportovcům navozuje atmosféru opravdových olympijských her, vede k výrazné motivaci dětí a mládeže k aktivnímu využívání volného času a vychovává je ke zdravému životnímu stylu.

Oddělení sportu na každých hrách kompletně zajišťuje reprezentaci JMK (nominace, akreditace a administrativu spojenou s výpravou, ubytování a stravování, reprezentační nástupové oblečení, samotný dohled v místě konání atd.). V současné době již můžeme na vrcholové úrovni spatřovat účastníky prvních ročníků ODM, např. Ester Ledeckou (snowboarding, alpské lyžování), Jana Kudličku (atletika), Tomáše Portyka (severská kombinace), Michaelu Hrubou (atletika) a další...

4.4. Finanční prostředky poskytované obcemi

V rámci své samostatné působnosti poskytují, obdobně jako krajské samosprávy, finanční prostředky i obce. Jak je již uvedeno výše, role municipalit při financování sportu se od roku 2000 zvyšuje. Od roku 2012 navíc do obecních rozpočtů putují prostředky se zdanění hazardu, které dříve směřovaly do sportu „napřímo“. Novotný (2011) dokonce obcím přisuzuje roli hlavního zdroje financování sportu v rámci veřejného sektoru. Autor dále dodává, že na rozvoj tělovýchovy a sportu putují zhruba 2 až 3 % prostředků z obecních rozpočtů, u větších měst pak mohou tyto výdaje dosahovat 4,5 až 6,5 % rozpočtu, kde však velkou část výdajů putuje na investiční akce a provozní výdaje sportovních zařízení (např. plavecké bazény, stadiony apod.). Obce také mohou vzhledem k menšímu spravovanému území a jeho detailnější znalosti prostředky z rozpočtů zacílit mezi sportovní subjekty přesněji a efektivněji. Skutečnost, že obecní prostředky jsou důležitou součástí rozpočtů sportovních klubů⁸, zejména pak ve venkovských oblastech, kdy dochází i k intenzivní a déle trvající spolupráci (plánované podpoře) mezi sportovními subjekty a příslušným obecním/městským úřadem. Opět je však nutné připomenout, že v první řadě záleží na finančních možnostech dané municipality, a také nejsou stanovena závazná pravidla pro poskytování podpory. Je tedy čistě v kompetenci jednotlivých samospráv rozhodovat o výši a formě jejich poskytování, což ostatně uvádí i např. Peková, Pilný a Jetmar (2012).

Pro potřeby zpracování Koncepce JMK byly osloveny formou dotazníku primárně města se statutem obce s rozšířenou působností (tzv. obce III. typu). Dotazník, který byl zaměřen na mapování situace a finanční podpory ve sportu v daném území, vyplnilo celkem 12 celků⁹. Údaje ze statutárního města Brna byly z důvodu rozsáhlosti získány samostatně z osobních jednání a strategických dokumentů města. Informace a poznatky obcí nižšího typu byly

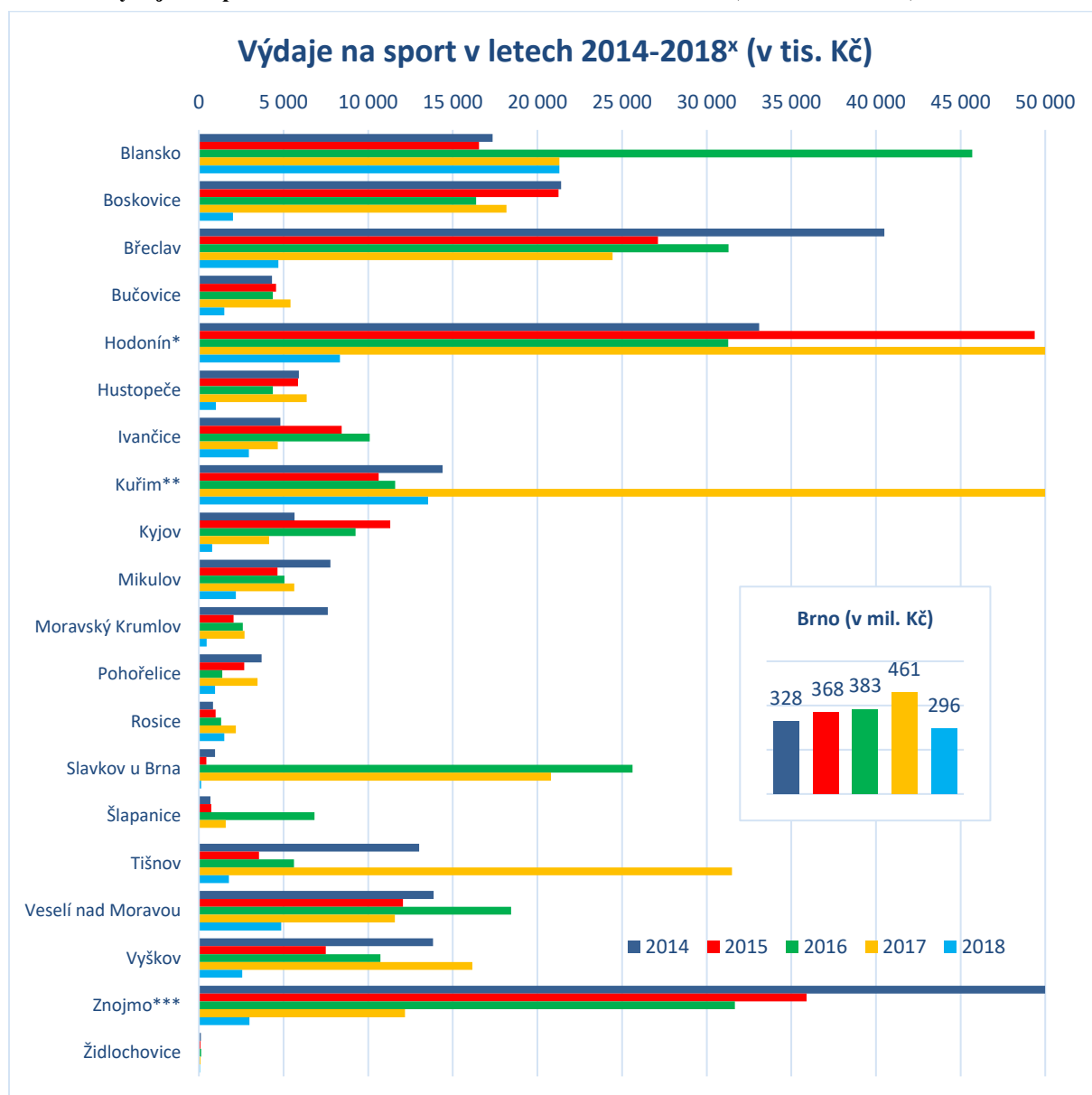
⁸ Nejsou myšleny profesionální kluby hrající nejvyšší soutěže v daném sportu.

⁹ Souhrnné výsledky viz Příloha č. 2

zjišťovány zejména při diskusních setkáních ke Konceptci JMK, které probíhaly v průběhu měsíce května a června 2018 v jednotlivých okresech JMK.

Objem prostředků plynoucích na sport z rozpočtů měst znázorňuje níže uvedený graf. Jak je patrné, objem je různorodý. U větších měst (Břeclav, Hodonín, Znojmo, Blansko) je objem větší, což není nijak překvapující, neboť tato města disponují větším celkovým rozpočtem. Zcela v odlišných relacích se pak pohybuje statutární město Brno. U několika měst lze pozorovat zvýšené výdaje v některém ze sledovaných let. Zpravidla se jedná o financování velkých investičních projektů (např. v roce 2017 Hodonín – rekonstrukce krytého bazénu za více než 30 mil. Kč, Tišnov – koupaliště a kluziště za 27 mil. Kč), které výrazně zasahují do celkového rozpočtu města i na několik let.

Obr. 22: Výdaje na sport ve městech JMK v letech 2014-2018 v tis. Kč (stav k 31.3.2018)

10

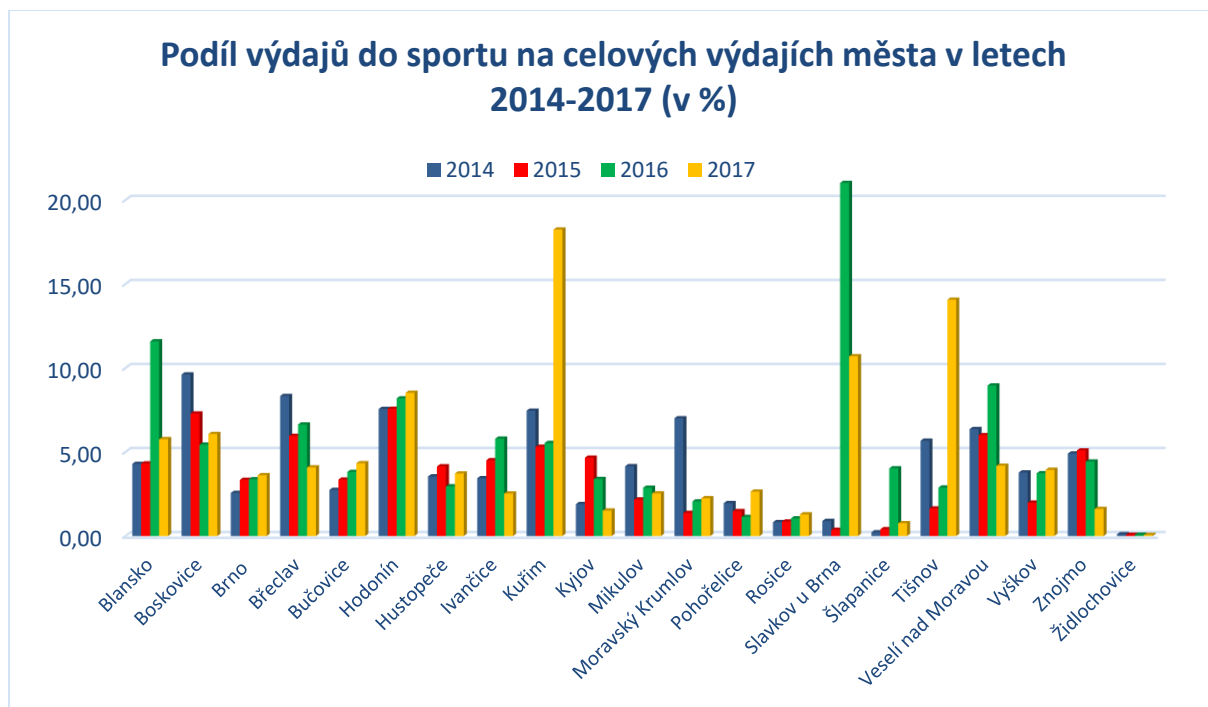
^x- stav k 31.3.2018

Zdroj: vlastní zpracování na základě dat MONITOR (2018)

¹⁰ * Výdaje v roce 2017 ve městě Hodoníně 137 473 tis. Kč; ** výdaje v roce 2017 ve městě Kuřim 66 707 tis. Kč; ***výdaje v roce 2014 ve městě Znojmě 64 169 tis. Kč.

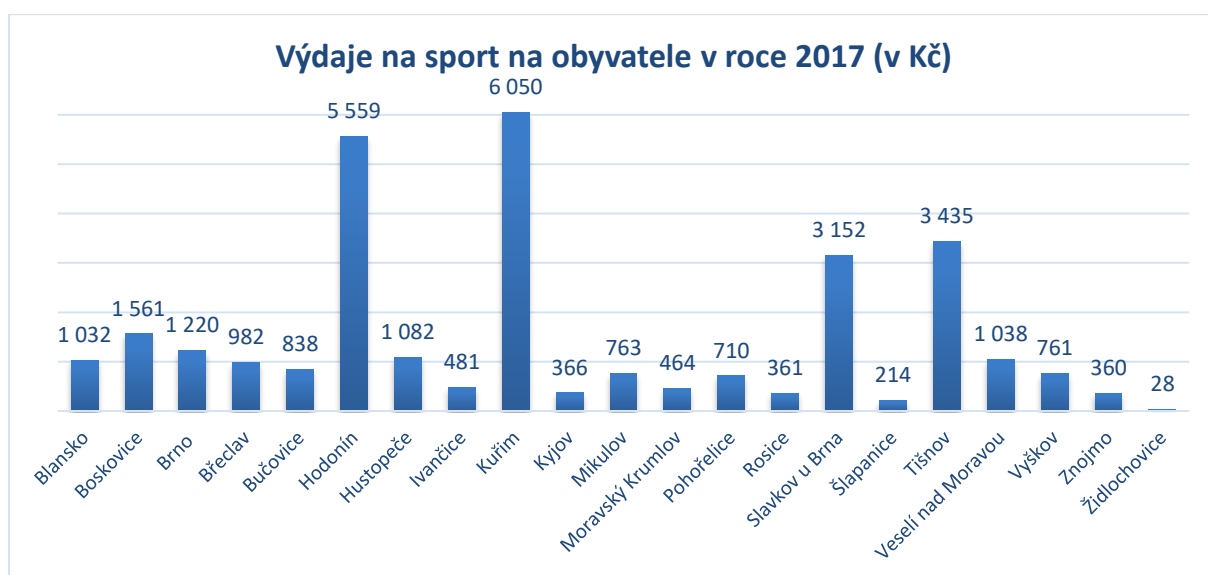
Pokud se provede přepočítání výdajů do sportu na celkové výdaje rozpočtu měst (viz Obr. 23), hodnoty jsou více vyrovnané. Průměrná hodnota se pohybuje kolem 2-4 %. Z provedeného šetření se také potvrzuje výše uvedené tvrzení Novotného (2011), že u měst, jež mají v majetku velká sportoviště (koupaliště, kryté bazény, zimní stadiony, velké haly) budou výdaje vždy větší, neboť dochází k dofinancování provozu těchto sportovišť a zajištění jejich oprav a rekonstrukcí. Podíl výdajů na sport zde dosahuje i více než 5 %. Neznamena to tedy, že v těchto městech putuje na podporu spolků, klubů či sportovních akcí mnohonásobně více prostředků.

Obr. 23: Procentuální podíl výdajů na sport na celkových výdajích měst v letech 2014-2017.

Zdroj: vlastní zpracování dle MONITOR (2018)

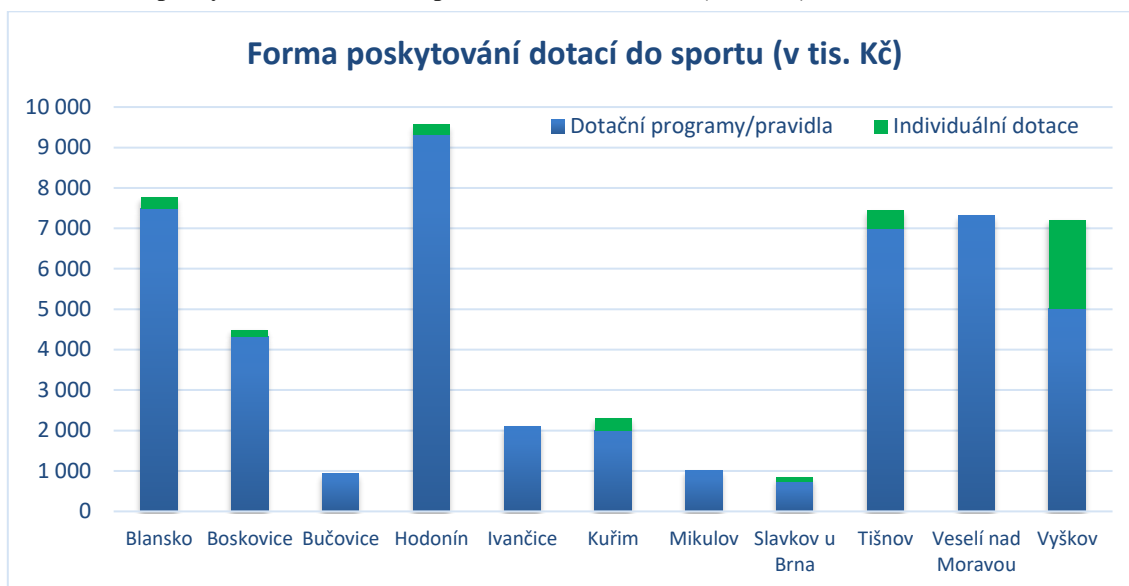
Obr. 24: Výdaje na sport v roce 2017 v přepočtu na 1 obyvatele (v Kč).

Zdroj: vlastní zpracování dle MONITOR (2018)

Při přepočtu výdajů na obyvatele lze opět pozorovat nadprůměrné hodnoty u Hodonína, Kuřimi, Slavkova a Tišnova. Jak již bylo uvedeno výše, hodnota je ovlivněna mimořádnými výdaji, zejm. rozsáhlými investičními akcemi.

Obr. 25: Forma poskytování dotací z rozpočtu měst v roce 2018 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle dotazníkového šetření

Výše uvedený graf dále znázorňuje poměr dotací poskytnutých v rámci vytvořených dotačních pravidel a individuálních dotací. Z měst, které zaslaly vyplněný dotazník je patrné, že individuální dotace poskytují skutečně v mimořádných případech u projektů hodných zvláštního zřetele a většina prostředků je rozdělována podle předem známých dotačních pravidel. Objem prostředků alokovaných v dotačních programech i samotný počet programů se u jednotlivých měst liší. Společným znakem je alespoň jeden program zaměřený na podporu běžné činnosti sportovních spolků působících na území daného města.

Některá města mají zvláště program na investice a opravy sportovních zařízení a nákup sportovního vybavení investičního charakteru, jiná investice řeší v rámci individuálních dotací. Obdobná je situace u sportovních akcí, jejichž podpora je u některých měst formou dotačního programu, u jiných je možné pořádání akcí v rámci programu na běžnou činnost a některá města přispívají formou individuálních dotací. Více k pravidlům příloha č. 2.

Shrnutí poznatků kapitoly

- Financování sportu v ČR je vícezdrojové. Největší objem prostředků ze státního rozpočtu putuje z kapitoly MŠMT.
- Nevyrovnaný a těžko předvídatelný objem prostředků do sportu z MŠMT.
- Nárůst významu prostředků do sportu z rozpočtů územních samosprávných celků.
- Rozdílný objem prostředků, resp. podíl z rozpočtu do oblastí sportu v jednotlivých samosprávných celcích.
- Dobré postavení JMK v mezikrajském srovnání z hlediska celkového objemu prostředků do sportu, avšak při přepočtu na obyvatele pozice průměrná.
- Vysoký podíl prostředků z rozpočtu JMK alokovaných prostřednictvím individuálních (neprogramových) dotací.

5. SPORT V RÁMCI JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

5.1. Jihomoravský kraj

JMK se rozkládá v jihovýchodní části České republiky. Statutárním městem kraje je druhé největší město České republiky – Brno, ve kterém žije přibližně 377 tis. obyvatel.

Geografická rozmanitost JMK je velmi členitá. Na severu se vyskytují rozsáhlé jeskynní komplexy Moravského krasu, známé především propastí Macochou o hloubce 138,5 metru, skalními úbočími a množstvím chráněných lokalit. Řada jeskyní této unikátní oblasti, která se řadí k ekologicky nejčistějším v ČR, je zpřístupněna a hojně navštěvována našimi i zahraničními turisty. Jižní část kraje je převážně rovinatá oblast polí, luk a vinic se zbytky lužních lesů podél řeky Dyje. Národní park Podyjí v jihozápadním cípu kraje je ukázkou zachovalého říčního údolí. Množství vodních ploch při řece Dyji mezi Znojmem a Břeclaví se stalo ideálním hnízdištěm vodního ptactva. Symbolem této části jižní Moravy je Pálava, Lednicko-valtický areál a rovněž vodní dílo Nové Mlýny. Za řekou Moravou ve východní části se krajina postupně zdvihá do kopců Bílých Karpat. Tato biosférická rezervace patří k nejcennějším přírodním oblastem v Evropě. Na severu k němu těsně přiléhají lesy Moravského krasu, na jihu jsou otevřené roviny jižní Moravy a přímo k hranicím města přiléhá Brněnská přehrada.

Obr. 26: Administrativní členění JMK

Zdroj: Mapový portál JMK, 2013.

Tab. 6: Základní geografické informace o Jihomoravském kraji

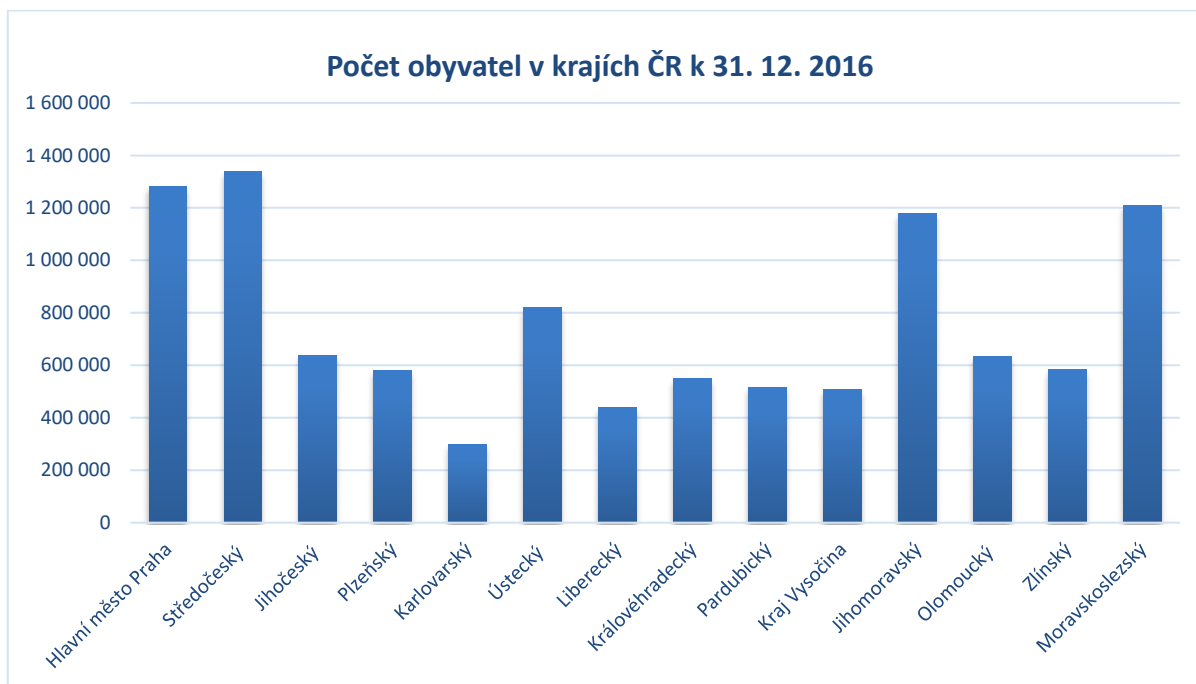
Rozloha	7187,8 km ²
Počet obyvatel	1 178 815
Hustota zalidnění	164 obyvatel/km ²
Počet obcí	673 (z toho 49 měst a 40 městysů)
Okresy, ORP, POU	7 okresů, 21 ORP, 34 POU
Vojenský újezd	1
Statutární město	Brno (377 973 obyvatel)
Nejvyšší bod	Durda (836 m n. m.), okres Hodonín
Nejnižší bod	Soutok řek Moravy a Dyje u Lanžhota (150 m n. m.)

Zdroj: vlastní zpracování dle SRJMK

Demografické ukazatele

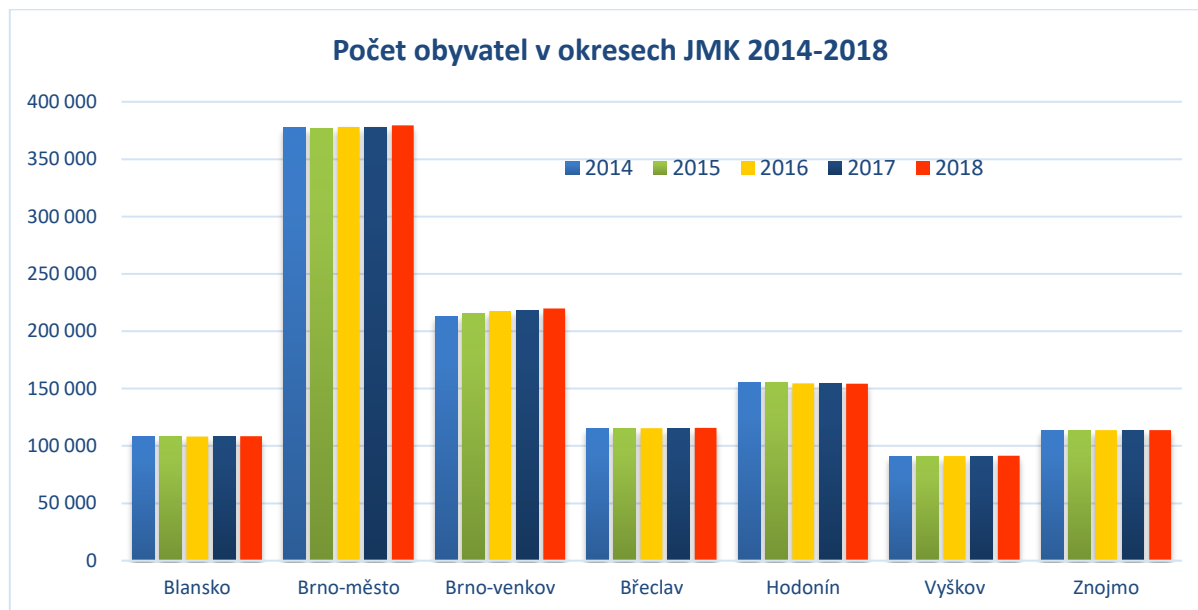
Z hlediska počtu obyvatelstva je JMK čtvrtým nejlidnatějším krajem ČR. Nejpočetnějším okresem je Brno - město, a dále pak Brno – venkov a Hodonín. Naopak nejméně obyvatel je v okrese Vyškov. Hustota zalidnění kraje je 164 obyvatel/km². Ve městech žije více než polovina obyvatelstva kraje – konkrétně 63,5 %.

Obr. 27: Počet obyvatel v krajích České republiky k 31.12.2016

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (2018)

Obr. 28: Vývoj počtu obyvatel v okresech JMK v letech 2014-2018

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ-2 (2018)

K 1.1.2018 žilo v kraji 1 183 207 obyvatel, což představuje 11,15 % celkového počtu obyvatel ČR. Ve složení obyvatelstva podle pohlaví měly převažující podíl ženy, na 1 000 mužů připadlo 1 040 žen. Z hlediska věkové struktury obyvatelstva lze meziročně sledovat pokračující pokles počtu obyvatel ve věkové skupině 15–64 let, naopak růst byl zaznamenán ve skupině 65letých a starších a dětí ve věku 0–14 let. Z hlediska celkového počtu obyvatel nedochází v jednotlivých okresech k výrazným změnám. Mírný nárůst je parný zejm. u okresů Blansko, Brno-venkov a Vyškov, mírný pokles naopak v okrese Hodonín.

Tab. 7: Průměrný věk obyvatelstva v okresech JMK

Okres	Průměrný věk – muži	Průměrný věk – ženy	Průměrný věk
Blansko	40,7	43,6	42,2
Brno – město	41,0	44,4	42,8
Brno – venkov	39,6	42,1	40,8
Břeclav	40,7	43,8	42,3
Hodonín	41,2	44,5	42,9
Vyškov	40,3	43,0	41,6
Znojmo	40,5	43,3	41,9

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (2017)

Ekonomické aktivity v Jihomoravském kraji

JMK patří k regionům s významným ekonomickým potenciálem. Vytvořený HDP kraje představuje 10,9 % HDP ČR. Vzhledem k průmyslové tradici Brna a jeho okolí má stále významné postavení v ekonomice kraje průmysl, který se na celkové hrubé přidané hodnotě kraje podílí 30,4 %, na další tradiční odvětví především jižních oblastí kraje, zemědělství, připadá pouze 2,9 %. Na stavebnictví připadá 6,8 % a rozvíjející služby se podílí 59,9 %.

Zemědělství má v JMK rovněž příhodné podmínky, neboť podnebí je jedno z nejteplejších v ČR. Z celkové rozlohy kraje tvoří téměř 60 % zemědělská půda, z níž připadá 83 % na ornou půdu. Zemědělská výroba je tvořena především pěstováním obilovin, kukuřice a řepky. Nadprůměrná úroveň přírodních předpokladů umožňuje nadále pokračovat v dlouhodobé

tradici specializovaných oborů zemědělské výroby s vazbou na specifické regionální rysy. Je to především vinařství, ovocnářství a zelinářství. V kraji se nachází více jak 90 % plochy vinic ČR. Vinohradnictví je rozvinuto především v okrese Břeclav, kde je téměř 50 % plochy všech vinic v ČR, ale i v okresech Hodonín, Znojmo a částečně také Brno-venkov. V rámci živočišné výroby zaujímá JMK jedno z předních míst v chovu prasat a drůbeže.

Podle Českého statistického úřadu byl v roce 2018 podíl nezaměstnaných v produktivním věku (15-64 let) 4,31 %. Průměrná mzda dosahovala k 31.3. 2018 částky 28 549 Kč a na území kraje bylo ke stejnému datu evidováno celkem 315 586 ekonomicky aktivních subjektů.

Struktura silnic

Přirozené spádové centrum celé jižní Moravy je krajská metropole Brno, ležící na soutoku Svratky a Svitavy. Město je situované na křižovatce dálnic ve směru Praha, Vídeň, Bratislava a Olomouc, a i proto je střediskem tradičních mezinárodních výstav a veletrhů. Druhé největší město republiky má také značný nadregionální význam. Je sídlem řady institucí celostátního významu, především soudnictví, a také významným centrem kultury a vysokého školství.

Z hlediska dopravy má JMK důležitou tranzitní funkci. Kostru dopravního systému tvoří dálnice D1, D2 a rychlostní komunikace R43 a R52. Významný dopravní uzel v případě silniční, dálniční a železniční dopravy a integrovaného dopravního systému představuje město Brno. Civilní letiště v Brně-Tuřanech je celoročně schopno přijímat všechny typy letadel. Krajem prochází dva hlavní železniční koridory propojující země EU. V současnosti se rovněž řeší přesun hlavního brněnského nádraží.

Vzdělání

Jak je již popsáno v kap. 3.3. zřizovateli mateřských (dále jen „MŠ“) a základních škol (dále jen „ZŠ“) jsou především obce a částečně také privátní sektor. Kraje zřizují MŠ a ZŠ pro žáky se zdravotním znevýhodněním, některé střední školy (dále jen „SŠ“) a konzervatoře. V JMK se nachází také školy zřízené privátním sektorem a v malé míře zřizuje SŠ obec (okr. Břeclav) a církev (především okres Brno-město). Čtyři SŠ v JMK zřizuje také MŠMT.

Údaje o konkrétních počtech škol, žáků a studentů udávají následující tabulky. Kromě níže uvedeného na území JMK působí 69 základních uměleckých škol (s cca 29 tis. žáky) a 32 domů dětí a mládeže (s cca 37 tis. žáky). Z hlediska vysokoškolské vzdělání na území kraje působí 6 veřejných univerzit – Masarykova univerzita, Vysoké učení technické v Brně, Mendelova univerzita v Brně, Veterinární a farmaceutická univerzita Brno, Univerzita obrany a Janáčkova akademie múzických umění v Brně.

Tab. 8: Stručný přehled zřizovatelů škol na území Jihomoravského kraje - stav k 1.9.2018 (nejedná se o celkový počet škol, ale o počet činností, v jedné škole může být MŠ, ZŠ a SŠ dohromady):

Druh školy / Zřizovatel	obec	kraj	Privátní sektor	církev	MŠMT
MŠ	616	17	32	3	2
ZŠ	432	29	21	3	4
SŠ + konzervatoř	3	86+2	28	4	4
VOŠ	0	7	2	1	0

Zdroj: interní databáze OŠ a MŠMT-2 (2018)

Tab. 9: Počet dětí a studentů v letech 2012 - 2018

Školní rok	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Děti v MŠ	39 489	40 498	41 330	41 519	41 129	41 257
Žáci v ZŠ	87 444	89 755	92 481	95 654	98 990	101 124
Studenti SŠ a VOŠ	52 638	49 670	47 791	46 695	46 184	46 465
Studenti veřejných vysokých škol	77 277	75 471	71 630	68 699	66 078	63 064

zdroj: vlastní zpracování dle interní databáze OŠ a MŠMT-2 (2018)

Dle MŠMT působí v rámci ČR aktuálně 17 ryze sportovních gymnázií, které mají výuku přizpůsobenou studentům, kteří se na výkonnostní úrovni věnují některému z olympijských sportů. V JMK jde o níže uvedené sportovní gymnázium.

Dále je vhodné zmínit, že se na území JMK nachází několik ZŠ se zaměřením na sport, resp. se speciální sportovní třídou, či rozšířenou výukou tělesné výchovy. Informace o jejich počtu se však oficiálně neevidují. Sportovní třídy na ZŠ jsou považovány za základní články péče o talentované sportovce, rozvíjí jejich nadání, a na základě všestranné přípravy připravují žáky pro přechod do SCM, Sportovních gymnázií a do výkonnostního sportu v dorosteneckých a juniorských kategoriích. Právě pro podporu jejich činnosti je nutné zajistit vytvoření potřebných podmínek všech participujících subjektů (škol/zřizovatele, sportovních klubů, sportovních svazů, MŠMT). Více k záležitosti sportovních tříd lze nalézt na webových stránkách MŠMT.

Tab. 10: Sportovní gymnázia ve školním roce 2017/2018 - školy s oborem vzdělání gymnázium se sportovní přípravou

	Kraj	Název sportovního gymnázia	Sportovní příprava
1	Praha	Gymnázium Přípotoční, Praha	atletika, basketbal, plavání, triatlon, volejbal
2	Středočeský	Sportovní gymnázium, Kladno	atletika, lední hokej, plavání, judo, volejbal
3	Jihočeský	Gymnázium Česká a Olym.nadějí, České Budějovice	atletika, basketbal, fotbal, gymnastika, házená, kanoistika, plavání, tenis, volejbal
4		Gymnázium a SOŠ Vimperk	cyklistika, lyže/běh, snowboard
5	Plzeňský	Sportovní gymnázium, Plzeň	atletika, tenis, střelba, volejbal, plavání, judo
6	Liberecký	Sportovní gymnázium a SOŠ, Jilemnice	atletika, biatlon, lyže/běh, skoky na lyžích, severská kombinace, snowboard, lyže/sjezd
7		Gymnázium Dr. Randy 13, Jablonec nad Nisou	atletika, basketbal, volejbal, lyžování/běh, cyklistika, tenis, biatlon
8	Pardubický	Sportovní gymnázium, Pardubice	atletika, basketbal, fotbal, házená, kanoistika, plavání, veslování
9	Jihomoravský	Sportovní gymnázium Ludvíka Daňka, Brno	atletika, basketbal, gymnastika, plavání, tenis, volejbal, triatlon
10	Zlínský	Gymnázium a jazyková škola, Zlín	atletika, basketbal, házená, plavání, volejbal
11	Moravskoslezský	Sportovní gymnázium D. a E. Zátokových, Ostrava	atletika, basketbal, cyklistika, judo, moderní gymnastika, plavání, sportovní gymnastika, volejbal
12	Moravskoslezský	Všeobecné a sportovní gymnázium, Bruntál	lyžování
13	Vysočina	Gymnázium, Jihlava	plavání, atletika, volejbal, basketbal
14		Gymnázium V. Makovského, Nové město n. Mor.	lyže, biatlon, rychlobruslení, severská kombinace, atletika
15	Ústecký	Podkrušňohorské gymnázium, Most	basketbal, házená, tenis, atletika, volejbal, badminton
16	Olomoucký	Gymnázium Komenského, Jeseník	lyže/běh, lyže/sjezd, cyklistika
17		Gymnázium Jiřího Wolker, Prostějov	basketbal, volejbal, atletika, cyklistika

Zdroj: vlastní zpracování dle MŠMT (2017).

Sportovní gymnázium Ludvíka Daňka, Brno

Historie Sportovního gymnázia Ludvíka Daňka (dále jen „SGLD“) začíná v roce 1983, kdy byla založena Sportovní škola, jež v sobě zahrnovala 2. stupeň základní školy a čtyřleté gymnázium. V roce 1996 se Sportovní škola transformovala v šestileté sportovní gymnázium. Od roku 2001 je SGLD zřízeno jako příspěvková organizace JMK.

Úkolem SGLD je poskytnout plně srovnatelné gymnaziální vzdělání při současném zajištění maximální možné úrovně sportovní přípravy, včetně dvoufázového tréninku žáků, to vše v duchu výchovy ke zdravému životnímu stylu. Ke skloubení sportovní přípravy a školních povinností pomáhá studentům Program pro reprezentanty a mimořádně nadané sportovce. V rámci tohoto programu si mohou studenti upravit rozvrh a požádat o termínované zkoušení. Každým rokem v tomto programu studuje přibližně 100 studentů. Samozřejmým úkolem je příprava žáků ke studiu na vysokých školách. Každoročně je na vysoké školy přijato přibližně 90 % procent absolventů.

SGLD je zařazené MŠMT do systému péče o talentovanou mládež. Jeho optimální kapacita je 420 žáků. Každým rokem na gymnáziu studuje 90 reprezentantů a reprezentantek ČR v různých sportech.

Škola a vzdělání

Od 1. 9. 2009 začalo SGLD pracovat podle Školního vzdělávacího programu, který vychází z RVP (Rámcový vzdělávací program pro gymnázia a gymnázia se sportovní přípravou zadaný MŠMT). Škola nabízí dva studijní obory:

Gymnázium – sportovní příprava (obor s talentovou zkouškou)

- čtyřletý obor (pro absolventy 9. tříd ZŠ), v lednovém termínu se přijímá 45 žáků se sportovním zaměřením – atletika, plavání, basketbal dívek, volejbal, fotbal chlapců
- šestiletý obor (pro absolventy 7. tříd ZŠ), v lednovém termínu se přijímá 15 žáků se sportovním zaměřením – gymnastika, judo, tenis a triatlon

Gymnázium

- čtyřletý obor (pro absolventy 9. tříd ZŠ), v dubnovém termínu se přijímá 15 žáků jiných sportovních odvětví než v oborech sportovní přípravy
- šestiletý obor (pro absolventy 7. tříd ZŠ), v dubnovém termínu se přijímá 15 žáků jiných sportovních odvětví než v oborech sportovní přípravy (vytváří podmínky pro skloubení sportovního tréninku nekmenových sportů a studia)

Škola a sportovní trénink

Sportovní trénink (obory se sportovní přípravou) je řádným předmětem dle RVP. Je veden profesionálními trenéry, kteří jsou pedagogickými zaměstnanci školy. Trénink probíhá každý den v rámci školního rozvrhu. V pondělí, ve středu a v pátek dvakrát za den, ve čtvrtek a v úterý jedenkrát za den.

Olympijských her se účastnilo 15 našich absolventů. Mezi ty nejúspěšnější patří bronzová medailistka z Atén a mistryně světa, atletka Šárka Kašpárková, mistryně Evropy a trojnásobná účastnice OH, plavkyně Hana Černá – Netřefová, finalisté OH - sportovní gymnastka Kristýna Pálešová a atlet Roman Novotný. Mezi další úspěšné absolventy SGLD patří například medailista z MS, hokejista Petr Hubáček.

Za dobu existence Sportovního gymnázia škola získala 6146 medailí z MČR všech kategorií

5.2. Organizace z oblasti sportu působící na území JMK

Na území JMK působí více než tisíc sportovních subjektů (spolků, tělovýchovných jednot, společností). Bohužel, jak již bylo uvedeno, v rámci ČR ani na nižších úrovních není zavedena jednotná, důvěryhodná a neustále aktualizovaná databáze všech sportovních organizací, jejich členské základny a dalších souvislostí. Ačkoli má každý sportovní svaz či unie svoji databázi členů, relevantnost a zejména aktuálnost dat nelze s jistotou u všech zaručit. Poskytovatelé dotací na státní i regionální úrovni zpravidla vyžadují doložení údajů o členské základně formou čestného prohlášení žadatele, ale i přesto není zcela možné pravdivost důkladně ověřit. Tato skutečnost je potvrzena i v Konceptci sportu města Brna (Brno, 2018). Autoři této Konceptce dále uvádí, že při zavedení požadavku doložení jmenného seznamu členů sportovní organizace došlo u některých subjektů k výraznému poklesu počtu členů. Neexistence databáze sportovců byla mj. podnětem pro vytvoření Rejstříku sportovců, který v červenci 2018 spustilo MŠMT.

Při tvorbě Konceptce JMK byla využita veřejně dostupná data zejména Českého statistického úřadu, ČUS, České obce sokolské, Orla a dalších střešních organizací. Vzhledem k výše uvedenému však přesný počet sportovních subjektů a velikost členské základny nelze s úplnou jistotou určit. Níže jsou uvedeny největší organizace dle velikosti členské základny.

Jihomoravská krajská organizace ČUS

Jihomoravská krajská organizace ČUS (dále jen „JmKO ČUS“) je pobočným spolkem ČUS s působností v JMK. V současné době sdružuje necelých 120 000 sportovců, což představuje téměř 10 % obyvatelstva kraje. JmKO ČUS sídlí v Brně. Nejvyšším orgánem je valná hromada, kterou vede předseda a tvoří ji delegáti krajských svazů s licencí JmKO ČUS a delegáti za tělovýchovné jednoty a sportovní kluby sdružené v okresních sdruženích ČUS. Dalšími orgány JmKO ČUS jsou Dozorčí komise, Sekretariát a Servisní centrum sportu.

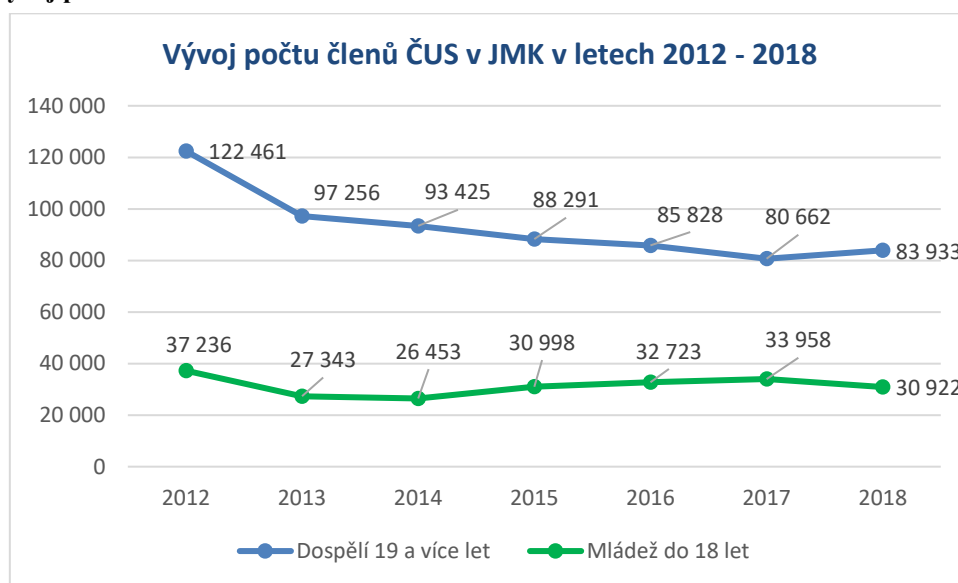
Tab. 11: Členská základna ČUS v roce 2018 v Jihomoravském kraji

Okres	Celkem členů	z toho 0-14 let	z toho 15-18 let (včetně)	z toho 19 a více let	počet subjektů/ klubů
Blansko	15 033	1 930	608	12 062	113
Brno-město	42 634	9 750	3 155	27 644	153
Brno-venkov	16 270	3 655	976	11 026	110
Břeclav	10 937	1 637	660	8 213	76
Hodonín	12 441	2 365	1 141	8 264	108
Vyškov	11 683	1 230	576	9 544	72
Znojmo	10 934	2 475	764	7 180	96
Celkem JMK	119 932	23 042	7 880	89 933	728

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (2018)

Kromě servisní a poradenské činnosti JmKO ČUS v kraji každoročně organizuje nebo spoluorganizuje mnoho akcí, např. Den náborů na Kraví Hoře, kterého se zúčastní na pět tisíc účastníků, Den sportovišť města Brna s cílem přivést co nejvíce lidí ke sportu v povánoční době, Sportovní den seniorů atp. JmKO ČUS intenzivně spolupracuje na organizaci akcí a projektů s JMK, potažmo s oddělením sportu. Pro příklad lze jmenovat anketu Sportovec Jihomoravského kraje (resp. Sportovci okresů), expozice na veletrhu Life!, Olympijský festival Brno 2018, Re:lax zóna na festivalu Re:publika 2018, podpora při zajištění výprav JMK na Olympiádách dětí a mládeže atd. JMK má s JmKO ČUS uzavřeno Memorandum o spolupráci, na jehož základě výše uvedené aktivity finančně podporuje.

Obr. 29: Vývoj počtu členů ČUS v JMK v letech 2012-2018

Zdroj: vlastní zpracování dle ČSÚ (2017) a dat Jihomoravské krajské organizace ČUS

Výše je uveden vývoj členské základny ČUS v JMK. Je patrný mírný pokles dospělých členů během sledovaného období 2012–2017, od roku 2018 lze pozorovat mírný nárůst dospělých členů. U mládeže do 18 let byl zřejmý nárůst v období 2014–2017. V roce 2018 však ve srovnání s rokem 2017 ubylo přes tři tisíce mládežníků.

SOKOL – Česká obec sokolská

Na území JMK se nachází 6 sokolských žup, které jsou dále členěny na sokolské jednoty. Aktuální počet jednot a členů je uveden níže v tabulce.

Tab. 12: Členská základna Sokola na území JMK v roce 2017

Sokolské župy na území JMK	Počet jednot v župě	Členská základna
Župa Dr. Bukovského	25	1 870
Župa Dr. Jindry Vaníčka	42	6 560
Župa Jana Máchala	52	8 303
Župa Krále Jiřího	11	814
Župa Pernštejská	15	1 938
Župa Slovácká	24	2 982
Celkem	169	22 467

Zdroj: vlastní zpracování dle SOKOL (2018) a dat Sokolské Župy Jana Máchala

Každá z žup vytváří a organizuje sportovní činnost. V JMK je registrováno v rámci Sokola 22 467 členů. V rámci celorepublikových aktivit jsou i v JMK realizovány akce U nás v Sokole,

Noc Sokoloven, nebo Sport pro všechny. JMK má uzavřeno Memorandum o spolupráci se Sokolskou župou Jana Máchala, která finančně přispívá na aktivity jednot na území kraje. Největší jednotou na území kraje je sokol Brno I.

OREL

Orel je křesťansko-katolickou sportovní organizací, která má v JMK přes 7 700 členů. Ti jsou sdruženi v osmi orelských župách, resp. 94 jednotách - viz níže tabulka.

Tab. 13: Členská základna Orela na území JMK k 24.7.2018

Orelské župy na území JMK	počet jednot	členská základna celkem	do 18 let (včetně)	19-59 let (včetně)	60 a více let
Klapilova	7	832	449	352	31
Kosmákova	6	220	45	139	36
Krekova	12	1 040	434	526	80
Sedláková	31	3 112	1 257	1 473	382
Sušilova	15	1 374	437	736	201
Šilingrova	15	609	232	256	121
Metodějova (část v JMK)	4	205	51	129	25
Velehradská (část v JMK)	4	354	182	142	30
Celkem	94	7 746	3 087	3 753	906

Zdroj: vlastní zpracování dle OREL (2018)

Česká asociace sport pro všechny (ČASPV)

Tato střešní organizace, jejíž cílem je přiblížit a zpřístupnit tělesnou výchovu a sport široké veřejnosti, je na území kraje zastoupena šesti regionálními (okresními) centry, z nichž největší je „Regionální centrum Sport pro všechny Brno-město“ s více než 1 300 členy (téměř polovina mládež) v 15 sportovních odvětvích. Kromě svých členů oslovuje ČASPV širokou veřejnost prostřednictvím hnutí "Pohyb je život", zaměřeného na propagaci významu pohybové aktivity, zdravé výživy a duševní pohody v životě moderního člověka (ČASPV, 2018).

Asociace školních sportovních klubů (AŠSK)

AŠSK je multisportovní zapsaný spolek, který iniciuje a podporuje pohybové a sportovní aktivity ve školních klubech. Od podobně zaměřených sdružení se odlišuje tím, že akcentuje prožitek a samotnou účast v pohybových aktivitách. Činnost zajišťují převážně odborníci z řad učitelů, rodičů a trenérů, kteří jako vedoucí kroužků školních sportovních klubů přímo působí na děti a mládež na základních a středních školách. Organizační struktura asociace pokrývá celou Českou republiku. Základní organizační jednotkou je školní sportovní klub (ŠSK). Organizačními složkami zodpovědnými za koordinaci činností v regionech jsou okresní a krajské rady, případně sekretariát AŠSK. Jejím partnerem je MŠMT a jiné významné sportovní organizace” (AŠSK, 2018). V současnosti AŠSK realizuje projekt s názvem *Sportuj ve škole*, jehož cílem je zvýšení pohybových aktivit ve školních družinách. Struktura a členská základna Krajské rady Jihomoravského kraje AŠSK je uvedena níže.

Tab. 14: Počet školních sportovních klubů a členů AŠSK na území JMK k 31.12.2016

AŠSK - JMK	ŠSK	Pracující ŠSK	Počet členů
Blansko	28	20	426
Brno-město	71	71	2 171
Brno-venkov	48	48	1100
Břeclav	31	22	792
Hodonín	31	30	729

Vyškov	27	27	336
Znojmo	32	31	930
Celkem JMK	268	249	6 484

Zdroj: vlastní zpracování dle AŠSK (2017).

Tab. 15: Počty školních sportovních klubů na jednotlivých typech škol v JMK k 31.12.2016

AŠSK - typy škol	Základní škola	Střední škola	Dům dětí a mládeže	Jiné
Blansko	20	8	0	0
Brno-město	45	25	0	1
Brno-venkov	40	8	0	0
Břeclav	22	9	0	0
Hodonín	27	4	0	0
Vyškov	20	6	1	0
Znojmo	22	9	1	0
Celkem JMK	196	69	2	1

Zdroj: vlastní zpracování dle AŠSK (2017).

Klub českých turistů (KČT)

Základní jednotkou KČT jsou odbory, které se sdružují do 14 oblastí totožných s hranicemi krajů. Turistické oddíly mládeže jsou sdruženy pod Asociaci TOM (turistické oddíly mládeže). KČT má přes 40 tisíc členů, z toho jednu zhruba třetinu tvoří mládež. Členové každoročně pořádají tisíce akcí jak pro své členy, tak neorganizované zájemce o všechny druhy turistiky (pěší, cyklo, lyžařskou, vodní, moto, speleo, vysokohorskou či hipoturistiku). Členové současně zabezpečují značení všech typů turistických tras na území ČR. Jihomoravská oblast má sídlo v Brně (KČT, 2012).

Ústřední automotoklub (ÚAMK)

ÚAMK je samostatný dobrovolný spolek zájemců o sporty motorové (např. autokros, enduro, motokáry, rallye, silniční motocykly atd.) i nemotorové (např. biketrial, bikros, cyklotrial). Sdružuje a vytváří federace, svazy, asociace, kluby a členy. Na území kraje působí na dvě desítky sportovních organizací pod hlavičkou ÚAMK, řádově se stovky členů.

Unie tělovýchovných organizací Policie České republiky, sportovní svaz policistů a hasičů, z.s. (UNITOP)

Jedná se o otevřený, dobrovolný, politicky nezávislý spolek sdružující na 144 sportovních klubů (SKP) s téměř 30 tisíci členy, z nichž je převážná většina policistů, hasičů, zaměstnanců MV a Policie ČR, nebo jejich rodinných příslušníků, ale také ostatních občanů, včetně dětí a mládeže do 18 let. (Policie ČR, 2018). Hlavním posláním je vytváření podmínek pro rozvoj tělesné zdatnosti, upevňování zdraví, psychické regenerace, zdokonalování dovedností a návyků nezbytných pro výkon služby apod. Sdružení má vlastní systém soutěží - místní přebory a postupová kola na celostátní soutěže, policejní mistrovství ČR, mistrovství UNITOP, velké ceny UNITOP, soutěže pro otevřené pro veřejnost a soutěže pro mládež (UNITOP, 2018).

Nejvýznamnější SKP na území JMK (a jedním z největších klubů v ČR vůbec) je Sportovní klub policie Kometa Brno, sdružující více než 4 100 členů v 18 oddílech (např. box, badminton, krasojízda, jezdeckví, plavecké sporty, rychlobruslení, střelba, vodní pólo a další).

5.2.1. Univerzitní sport v JMK

Masarykova univerzita

Centrum univerzitního sportu je samostatnou katedrou fakulty sportovních studií Masarykovy univerzity, které zajišťuje všeobecnou tělesnou výchovu pro studenty denního studia. Cílem centra je podpora zdravého životního stylu a rozvoj tělesné zdatnosti studentů. Každý ze studentů univerzity má povinnost během studia získat alespoň dva zápočty za sportovní aktivitu. Z toho důvodu Centrum sportovních aktivit nabízí více než 80 sportovních disciplín včetně lyžařských kurzů či kurzů vysokohorské turistiky. Centrum univerzitního sportu mělo v akademickém roce 2017/2018 celkem 16 zaměstnanců, z toho bylo 15 pedagogických pracovníků.

Centrum univerzitního sportu vytváří rovněž metodologické a výzkumné materiály pro výuku některých sportů (například volejbal, běžecké lyžování apod.), publikuje odborné články a pořádá sportovní turnaje, soutěže i přednášky pro širokou veřejnost (Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity, 2018).

Vysokoškolský univerzitní klub univerzity Brno (VSK)

Po „Sametové revoluci“ a vzniku České asociace vysokoškolského sportu se stal vysokoškolský sport samostatnou složkou v organizaci české tělovýchovy. Z původního názvu *Vysokoškolské tělovýchovné jednoty*, která sdružovala sportující studenty ze všech univerzit, vzniká *Vysokoškolský sportovní klub (VSK)*, který v roce 2002 přechází pod fakultu sportovních studií Masarykovy univerzity. Účelem VSK je organizování sportovní činnosti pro studenty a zaměstnance Masarykovy univerzity. VSK organizuje sportovní přípravu a sportovní soutěže v rámci svých oddílů, spolupřádá sportovní soutěže vysokoškolských studentů či se spolupodílí na výzkumu a vzdělávání v oblasti sportu. Soutěžní oddíly má VSK ve sportech: atletika, basketbal, florbal, golf, cheerleaders, lyžování, moderní gymnastika, plavání, softball, šachy, volejbal, skoky do vody a stolní tenis (VSK Brno, 2018).

Mendelova univerzita v Brně

Centrum sportovních aktivit MENDELU (CSA) poskytuje studentům Mendelovy univerzity v Brně tři druhy sportovních aktivit. Prvním z nich jsou *Sportovní aktivity*, které jsou určeny pro všechny studenty Mendelovy univerzity. Ty nejsou ohodnoceny kredity, nicméně první dva sporty během studia jsou zdarma. Každý další je pak zpoplatněn a během zkouškového období je nabídka sportů upravena. CSA nabízelo v akademickém roce 2017/2018 studentům 35 sportovních aktivit. Druhou možností sportování, která je určena nejen studentům, ale i veřejnosti jsou *Doplňkové sporty*. Ty byly nabízeny ve 4 sportovních disciplínách (konkrétně jumping, golf, sportovní střelba a paddleboarding). Třetí možností jsou pak *Sportovní kurzy*, mezi které patřil například sportovní kurz v Chorvatsku, nebo lyžařské kurzy v Matrei a Karlově.

Celkem se za rok 2017 účastnilo sportovních aktivit CSA 2700 osob (z toho 120 zaměstnanců univerzity). V roce 2017 spolupracovalo se stálými čtyřmi zaměstnanci 17 externích instruktorů. CSA disponuje dvěma vlastními tělocvičnami, sportovní halou, posilovnou,

místností pro indoor cycling, kardio zónou a tenisovými kurty. Veřejnosti je nabízen i pronájem sportovišť (CSA, 2017).

V roce 2017 se CSA účastnilo veletrhu Gaudeamus, kde byly zájemcům o studium na Mendelově univerzitě prezentovány možnosti sportovního využití během studia. CSA ve spolupráci s VSK MENDELU organizovala již 23. ročník Akademického mistrovství v alpských disciplínách, Evropský pohár FIS/UNI, Memoriál Jiřího Havla a Akademické mistrovství v ledním hokeji. Dále CSA pořádalo oblastní přebory vysokých škol, kvalifikace akademických mistrovství, připravovalo reprezentaci Mendelovy univerzity v Brně na České akademické hry a spolupodílelo se na studentské akci Zaškolovák. V neposlední řadě se CSA spolupodílela na organizaci Letní světové univerziády (Mendelova univerzita, 2018).

Vysokoškolský univerzitní klub MENDELU v Brně (VSK MENDELU)

VSK MENDELU sdružuje zájemce o výkonnostní sport z řad posluchačů, zaměstnanců a absolventů Mendelovy univerzity a jiných univerzit. VSK MENDELU sdružuje sportovní oddíly basketbalu, baseballu, florbalu, kulturistiky, orientačního běhu, sjezdového lyžování, volejbalu a windsurfingu. Sportovní oddíly se účastní soutěží v rámci jednotlivých sportovních oddílů, Akademických mistrovství a Univerziád. Herní oddíly se v roce 2017 zúčastnily i mezinárodních turnajů v rámci družebních styků se zahraničím (VSK MENDELU, 2017).

Vysoké učení technické v Brně

Centrum sportovních aktivit VUT (CESA) zabezpečuje program tělesné výchovy a sportu pro studenty VUT. Hlavním cílem CESA je výchova ke zdraví prostřednictvím pohybových aktivit a rovnocenný přístup všech studentů k tělovýchovným a sportovním aktivitám. Tělesná výchova je volitelným předmětem v semestrálním období, blokové výuce i v rámci letních a zimních kurzů (například kurzy lyžování, cykloturistiky, relaxační pobyty u moře). Každoročně je studentům nabízeno více než 78 sportů. V akademickém roce 2016/2017 využilo nabídku sportů CESA 14 463 studentů. Konkrétně v zimním semestru mělo sportovní aktivitu zapsáno 7 477 studentů, v letním semestru pak 6 986 studentů. V rámci celoživotního vzdělávání CESA zajišťuje vzdělávací kurzy v oblasti tělesné výchovy a sportu pro instruktory, učitele a cvičitele. Tradiční postavení má i univerzita třetího věku, program „Pohybové studio pro seniory“ v současné době navštěvuje 59 seniorů. Pro seniory byly organizovány i některé sportovní kurzy sjezdového a běžeckého lyžování, turisticko – poznávací pobyty nebo sportovně relaxační pobyty v Chorvatsku. Od roku 2010 je zabezpečován i program pro studenty se specifickými pohybovými potřebami.

Specifické postavení mají sportovní kurzy. V roce 2016/2017 CESA uspořádala 16 kurzů sportovních specializací (například Kurz windsurfingu), sedm vícedenních akcí (například dětský příměstský tábor) a zabezpečila 36 jednodenních sportovních akcí pro studenty, zaměstnance VUT i širokou veřejnost (například Den sportu na VUT nebo Tenisový turnaj). CESA poskytuje individuální poradenskou a konzultační činnost i v oblasti zdravého životního stylu a aktivního způsobu života.

CESA má ve správě všechna sportoviště VUT (Sportovní areál Pod Palackého vrchem – Technická 14, ředitelství – Technická 2, Fit centrum Machina a Boulder centrum – Kolejní 2,

Tělocvičny Purkyňova – Purkyňova 93) a loděnici Jundrov – Veslařská 27. Na realizaci výuky se podílí 42 interních zaměstnanců a více než 50 externích pracovníků.

Vědecká činnost

Kromě organizačního však rozvíjí i vědecké a tvůrčí aktivity. Především v oblasti řešení projektů, konferenčních vystoupení a pořadatelství edukačních akcí. Měřicí testovací centrum provádí pravidelné vědecká měření plavců pomocí tachografu. Měření cílovou kamerou CESA zabezpečovala například na Jizerské padesátce nebo závodech dračích lodí.

Vysokoškolské sportovní kluby VUT a Sportovní reprezentace VUT

Na brněnské technice má dlouholetou sportovní historii Vysokoškolský sportovní klub TECHNIKA Brno s oddíly v nejvyšších svazových soutěžích ale i s rekreačními aktivitami. Druhým klubem pro sportovní i volnočasové aktivity studentů, zaměstnanců a veřejnosti je Vysokoškolský sportovní klub VUT. Ten kromě oddílů s výkonnostním sportem nabízí celoroční aktivity sportu pro všechny formou celoročních aktivit, kurzů, pobytových akcí, turnajů. CESA vytváří podmínky pro přípravu reprezentačních výběrů. Do reprezentace je možné kvalifikovat se na základě náborových tréninků reprezentace VUT. Medailisté jsou za svoje výkony oceňováni formou mimořádných stipendií. Jedná se především o reprezentanty oblastních přeborů, Akademických mistrovství, Českých akademických her, Mezinárodních akademických mistrovství světa a Evropy či Světových univerziád.

Financování CESA

CESA je financováno primárně z příspěvků MŠMT na výuku v rámci volitelného předmětu Tělesná výchova. Na financování činnosti CESA využívá i prostředky získané z pronájmu sportovišť (CESA 2017).

Veterinární a farmaceutická univerzita Brno (VFU)

Ústav tělesné a sportovní výchovy (ÚTSV) zajišťuje pro všechny tři fakulty výuku zápočtové, výběrové a zájmové tělesné výchovy. Studentům a zaměstnancům VFU nabízí možnost sportování ve více než 30 sportovních odvětvích. ÚTSV má k dispozici sportovní halu. V ní je umístěno hřiště na házenou, tenis, basketbal, tři hřiště na volejbal a badminton. K dispozici je v rovněž posilovna, plocha na aerobic a stolní tenis. V blízkosti haly jsou tři tenisové kurty s antukovým povrchem. Součástí sportovní haly je i ubytování pro šest až deset osob (ÚTSV, 2017).

Vysokoškolský sportovní klub Veterinární a farmaceutická univerzita Brno (VSK VFU Brno)

VSK VFU Brno, byl založen v roce 1974. V současnosti patří svým počtem ke středně velkým vysokoškolským klubům. VSK ve spolupráci s ÚTSV organizuje sportovní kurzy a výlety (například kurzy vysokohorské turistiky, běžeckého a sjezdového lyžování, vodácké kurzy a kurzy cykloturistiky). VSK se podílí na pořádání sportovních přeborů vysokých škol, pro studenty, zaměstnance i absolventy univerzity. Rovněž poskytuje k zapůjčení sportovní vybavení pro studenty a zaměstnance VFU.

Potenciál vysokoškolského sportu

V rámci populace přibývá pohybových poruch i onemocnění, u studentů jsou častými poruchami bolesti zad, nesprávné držení těla či stravovací návyky. Z toho důvodu je dostatek

pohybu a celková zdravotní a rekondiční tělesná výchova vhodným preventivním opatřením k předcházení zdravotních komplikací a onemocnění. Pokud k tomuto faktoru připočteme i smysluplně strávený volný čas, učení schopnosti sebedisciplíny a relaxaci od studia, vysokoškolský sport má nezastupitelné místo pro formování fyzické ale i duševní stránky mladého člověka. Pro oslovení co nejvyššího počtu studentů je však nutné nejen udržovat stávající činnost, ale i reagovat na aktuální světové sportovní trendy a nabídku sportů přizpůsobovat aktuálním sportovním trendům i specifickým potřebám vysokoškolských studentů.

Vysokoškolský sport, který je provozován na vrcholové úrovni pak připravuje juniorské talenty pro reprezentaci České republiky na mezinárodních soutěžích a závodech. Sportující studenti dokazují, že je možné skloubit pravidelný trénink a studium. Univerzitní sport jim totiž na sportovních setkáních přináší kvalitní sportovní výsledky, jako bonus nová přátelství a ocenění ve formě mimořádných sportovních stipendií.

Meziuniverzitní klání, jakými jsou například Akademické sportovní hry, poté prohlubují univerzitní spolupráci v rámci českého akademického prostředí. Naproti tomu účast na Světových univerziádách zvyšuje prestiž nejen dané univerzity, ale i jména České republiky jako takové.

Nově zveřejněná Koncepce podpory sportu 2016-2025 MŠMT se o vysokoškolském sportu výslovně zmiňuje. Konkrétně oblast 3, strategický cíl 3, si klade za cíl rozšiřovat organizovanou nabídku sportů pro vysokoškolské studenty tak, aby nabídka sportů uspokojila, co nejvíce studentů, ale rovněž, aby byl zohledněn nevýdělečný status studenta. V bodě se výslovně zmiňuje ... „*Vzhledem k tomu, že vysokoškoláci zpravidla nemají pravidelný výdělek, je nutné navýšit podporu činnosti vysokoškolských sportovních klubů a jednot adekvátně k počtu vysokoškoláků.*“ Strategický bod 4 hovoří o nutnosti stabilizovat a rozšiřovat systém sportovních soutěží univerzitního sportu přístupného všem studentům. Důraz je kladen nejen na mistrovské, ale rovněž na nemistrovské soutěže. MŠMT však v Koncepci podpory sportu 2016-2025 přichází se závěrem, že pokud má funkční nabídka sportovních aktivit zasáhnout co nejvíce studentů, je potřeba významně posílit její finanční zabezpečení. Větší důraz na rozvoj univerzitních areálů zmiňuje oblast 5, strategický cíl 3. Zde je zmíněna na jedné straně potřeba rozvoje, rekonstrukcí a inovací univerzitních sportovišť, na straně druhé ale i to, že tato oblast zůstala mimo hlavní směry rozvoje univerzitního prostředí. Z toho důvodu Koncepce hovoří o nutnosti hledání zdrojů k výstavbě adekvátních sportovišť pro sportující vysokoškoláky. Výše zmíněné dokazuje, že vysokoškolský sport se postupem času stává důležitým elementem státní sportovní politiky, Nicméně ve srovnání s podmínkami univerzitního sportu v západních zemích, univerzitní sport v ČR ne zcela naplňuje svůj potenciál.

5.3. Sport v okresech Jihomoravského kraje

Okres Blansko

Okres Blansko se nachází v severní části JMK. Členitý povrch regionu má především charakter vrchoviny. Rozloha okresu je 862 km² a administrativně se člení na 116 obcí. Okres Blansko má druhý nejnižší počet obyvatel v kraji (cca 108 tis.). Hospodářství je převážně průmyslově – zemědělského charakteru. Moravský kras rozkládající se v okolí Sloupu a Holštejna patří mezi

významné světové krasové lokality. Samotný okres Blansko patří k ekologicky nejčistším okresům v republice. Je to mimo jiné ovlivněno i rozsáhlými lesními plochami na tomto území (ČSÚ-3, 2018).

Největšími městy jsou Blansko a Boskovice (města se statutem ORP). Nejvíce sportovišť se nachází právě na jejich území. Kromě tradičních tělocvičen a hřišť patřících k základním a středním školám se v obou městech nachází venkovní koupaliště, kryté plavecké bazény, fotbalová hřiště a několik víceúčelových hřišť¹¹. V Blansku se mj. nachází také atletický stadion, kuželna, přírodní koupaliště či workoutové hřiště. Z významnější sportovní infrastruktury na území okresu je vhodné dále zmínit např. Ski areál v Olešnici na Moravě, singletrailové stezky v okolí Jedovnic a golfový areál v Kořenci.

Tab. 16: Největší kluby dle členské základny v okrese Blansko za rok 2017 dle ČUS

Název sportovního klubu	Počet členů
SOKRATES GOLF COUNTRY CLUB, z.s.	984
FK Kunštát, z.s.	566
TJ Rytmus Boskovice, z.s.	539
TJ SOKOL LETOVICE, z.s.	512
TJ Asociace sportovních klubů, z.s.	486
Olympia Blansko, z.s.	485
RSST Blanska z.s.	473
TJ Sokol Bořítov, z.s.	409
FK Blansko	379

Zdroj: vlastní zpracování dle ČUS (2018)

Tab. 17: Příklad tradičních sportovních akcí nadregionálního významu na území okresu Blansko

Půlmaraton Moravským krasem	běh	Sportuj s námi, z.s./TJ ASK Blansko
Blanenská desítka	běh, kolo, in-line	team agency, s.r.o.
Blanenský Golem	horská kola	TJ ASK Blansko
Boskovické běhy	běh	Sportuj s námi, z.s.
Pohár Dražanské vrchoviny	cyklistika	Moravec Team, z.s.

Zdroj: vlastní šetření

Brno-město¹²

Nejlidnatější okres – Brno-město (dále jen „Brno“), tvoří území statutárního města Brna, které se dále člení na 29 městských částí, z nichž největší je Brno-střed. Brno patří k nejstarším průmyslovým střediskům ve střední Evropě. Je tradičním obchodním a společenským centrem JMK i centrem veletržní a kongresové turistiky. (ČSÚ-3, 2018). Je také významným sportovním centrem v kolektivních i individuálních sportech. Působí zde množství sportovních subjektů, včetně klubů hrajících nejvyšší ligové soutěže, sportovních center mládeže apod., disponuje širokou škálou sportovišť, ačkoli jejich stav a počet přestává být dostatečný potřebám klubů, a koná se zde nespočet významných sportovních akcí regionálního, nadregionálního i nadnárodního významu. Sportovní prostředí Brna se odlišuje od sportovního prostředí na zbylém území kraje. V Brně působí (kromě specifických zimních sportů) všechny olympijské sporty a 90 % sportů, pro které jsou v ČR evidovány svazy, asociace či federace (Brno, 2018).

¹¹ Více příloha č. 2.

¹² Uveden pouze výčet situace, sportovní prostředí v Brně detailněji zachyceno v *Koncepci sportu města Brna 2018-2030*.

Tab. 18: Největší kluby dle členské základny v okrese Brno-město za rok 2017 dle ČUS

Název sportovního klubu	Počet členů
Sportovní klub policie KOMETA BRNO, z.s.	4 038
Brněnský svaz kopané, z.s.	3 266
VSK Univerzita Brno	1 743
SK Líšeň	1 190
TJ TESLA BRNO, z.s.	1 150
Vysokoškolský sportovní klub VUT v Brně	932
Lokomotiva – Ingstav Brno	909
Bulldogs Brno	846
TJ Start Brno	745

Zdroj: vlastní zpracování dle ČUS (2018)

Tab. 19: Příklad tradičních sportovních akcí nadregionálního a nadnárodního významu na města Brna

GP Brno – MS silničních motocyklů	motosport	Spolek pro Grand Prix ČR Brno
GP BRNO v moderní gymnastice	m. gymnastika	SK TART MORAVSKÁ SLAVIA BRNO, z.s.
„Vokolo priglu“	atletika	Brněnský klub běžeckých a sportovních aktivit z.s.
„TRIEXPERT CUP“	atletika	Brněnský klub běžeckých a sportovních aktivit z.s.
Májové Brno	plavání	Klub plaveckých sportů policie Kometa Brno z.s.
Brněnská laťka	atletika	JUMP ATHLETIC CLUB BRNO z.s.
European kids athletics games	atletika	JUMP ATHLETIC CLUB BRNO z.s.
MASARYK RUN BRNO	atletika	team agency s.r.o.
Brno Open - mezinárodní taneční soutěž	tanec	DSP KOMETA BRNO, z.s.
GP Brno v dráhové cyklistice	cyklistika	Tělovýchovná jednota Dukla Brno, spolek
Emil Open - Evropské hry handicapované mládeže	vybrané sporty	Nadační fond Emil
SOUTH MORAVIA CUP	m. gymnastika	SKP MG BRNO, z. s.
BRNO OPEN GAME (turnaj)	florbal	SC HATTRICK BRNO FBŠ
MTB KRITERIUM	cyklistika	Sport pro Brno, z.s.
Mezinárodní mistrovství policie České republiky v jízdě na koni	jezdeckví	Sportovní Klub policie KOMETA BRNO z.s.

Zdroj: vlastní šetření

Co se týká sportovišť, opět se ukazují výrazné rozdíly ve srovnání s ostatními okresy. Brno je centrem většiny aktivit v JMK, a je tedy logické, že se zde koncentrují ve vyšší míře i aktivity sportovní (například působení výrazně vyššího počtu profesionálních i amatérských sportovních klubů, výrazně vyšší četnost sportovišť s vyšší kvalitou zázemí, četnější počty profesionálních trenérů nebo pořádání národních i mezinárodních sportovních akcí). Pro koordinaci rozvoje a podpory sportu ve městě byla Magistrátem města Brna zpracována rozsáhlá Koncepce sportu města na léta 2018–2030. Obdobně jako jiná větší města, i Brno má zřízen samostatný subjekt pro správu sportovišť ve svém majetku. Jedná se o společnost STAREZ SPORT a.s. (Brno je jediným akcionářem), která spravuje městská sportoviště a poskytuje tělovýchovné a sportovní služby v oblasti plavání, fitness, regeneračních služeb či provoz solárií.

S touto skutečností je však nutné brát v potaz i výrazně rozdílné požadavky na pojetí sportu v JMK, podporu sportu ze strany JMK a tvorbu strategie, mezi okresem Brno-město a ostatními okresy kraje.

Ve městě Brně došlo v období 2011–2016 alespoň k částečnému uspokojení rostoucí poptávky po výstavbě nových sportovišť (především v oblasti plaveckého sportu a nedostatku ledových

ploch). Během zmíněného období byla vystavěna sportoviště uvedené v tabulce níže (Brno, 2018).

Tab. 20: Sportoviště vybudovaná ve městě Brně v letech 2011-2017

Nová sportoviště 2011-2016 na kterých se Brno podílelo či spolupodílelo
Plavecký areál na Kraví hoře; Aquaparku v Kohoutovicích; areál Družstevní v Řečkovících,
Výstavba dvou krytých ledových ploch v Hokejových halách mládeže za Lužánkami, výstavba otevřeného ledového kluziště za Lužánkami,
Rekonstrukce haly Rondo,
Výstavba Tréninkového centra mládeže v Brněnských Ivanovicích (fotbal)
Výstavba sportovní haly při ZŠ Čejkovická,
Výstavba Sokolského volnočasového sportovního centra – Maloměřice,
Výstavba sportovního areálu U Hrocha na komínských loukách.

Zdroj: vlastní zpracování dle Brna (2018)

Tab. 21: Sportoviště pro specifické sporty na území města Brna

Speciální sportoviště	
Masarykův okruh	motosport
Městský baseballový stadion	baseball
Střelnice v Soběšicích	broková střelba
Stadiony v areálu VUT Pod Palackého vrchem	atletika
Krasobruslařská hala na Křídlovické	krasobruslení
Brněnská přehrada	vodní sporty
Velodrom (s nevyhovujícími parametry pro významné závody pod UCI)	dráhová cyklistika
beachvolejbalový areál Sokola Brno I, Brněnské přehradě a beachvolejbalová hala na Kounicově ulici	plážový volejbal
badmintonová halu v Jehnicích a v komplexu Boby za Lužánkami	badminton
Golfová hřiště v Jinačovicích	golf

Zdroj: vlastní zpracování Brna (2018)

Seznam profesionálních i neprofesionálních sportovišť na území Brna je dle Koncepce sportu města Brna na léta 2018–2030 detailně uveden v příloze č. 3. Ve zmíněné koncepci je zpracován podrobný přehled o sportovištích v jednotlivých městských částech města Brna, pro potřeby Koncepce JMK je však využito rozdělení městských částí dle světových stran následovně:

- **Brno střed**
- **Brno sever:** Královo Pole, Brno-sever, Komín, Medlánky, Řečkovice, Mokra Hora, Obřany a Maloměřice, Ivanovice, Jehnice, Ořešín, Útěchov.
- **Brno jih:** Brno-jih, Bohunice, Starý Lískovec, Tuřany, Chrlice.
- **Brno západ:** Žabovřesky, Nový Lískovec, Kohoutovice, Jundrov, Bystrc, Kníničky, Bosonohy, Žebětín.
- **Brno východ:** Židenice, Černovice, Vinohrady, Líšeň, Slatina.

Tab. 22: Přehled počtu sportovišť v jednotlivých částech města Brna

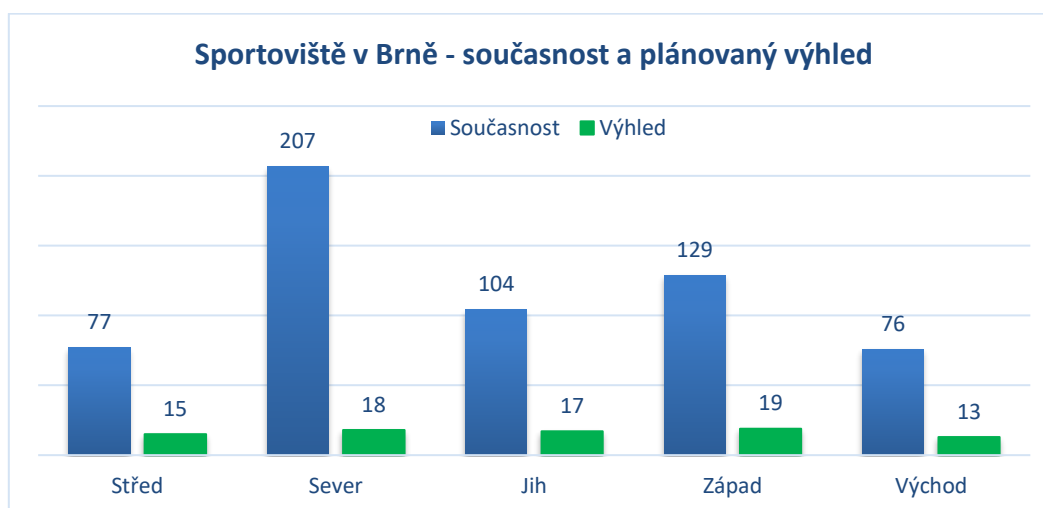
Městská část/Počet obyvatel	Hřiště/ minihřiště	Tělocvična/ aréna	Bazén/ koupaliště	Kluziště/ stadion	Celkem sportovišť	
Střed	64.316	31	37	5	4	77
Sever	114.964	134	59	10	4	207
Jih	46.960	70	29	5	0	104
Západ	79.401	99	26	4	0	129
Východ	79.526	47	28	0	1	76
CELKEM	385.167	381	179	23	9	592

Zdroj: vlastní zpracování dle Brna (2018)

Nejvyšší počet sportovišť byl zaznamenán v oblasti Sever, naopak nejméně v oblasti Východ. Při přepočtu, kolik obyvatel připadá na jedno sportoviště oblasti, však nejvíce obyvatel připadá na oblast Východ (1046,39 obyvatel na jedno sportoviště), nejméně na oblast Jih (451,53 obyvatel na jedno sportoviště). To vypovídá především o nedostatečném počtu sportovišť v oblasti Východ. Nejvíce hřišť bylo umístěno v oblasti Sever, nejméně v oblasti Střed. Nejvíce tělocvičen bylo lokalizováno opět v oblasti Sever, nejméně v oblasti Východ. Žádným bazénem nedisponovala část Východ, naopak nejvyšším počtem bazénů (10) disponoval Sever. Jih a Západ neměli žádné kluziště, Sever a Jih měli společně nejvyšší počet sportovišť, a to 4.

Pokud situaci shrneme, na první pohled je zřejmý nejvyšší počet sportovišť všeho druhu v oblasti Sever. Naopak nejnižší počet sportovišť (s výjimkou Hřiště/minihřiště) byl zaznamenán v oblasti Východ. Nabízí se tedy podpora sportovišť především v oblasti Východ. V oblasti výstavby nových sportovišť v okrese Brno – město se jeví jako vhodná strategie JMK, přidružit se k plánovaným investicím, tak aby nedocházelo k duplicitním výstavbám některých sportovišť.

Obr. 30: Počet sportovišť ve městě Brně – současnost a plánovaný výhled

Zdroj: vlastní zpracování dle Brno (2018)

Tab. 23: Významné plánované investiční projekty města Brna

Název projektu	Sportovní disciplína	Umístění	Předpokládané náklady bez DPH	Investor	Divácká kapacita
Zemský stadion Brno	Fotbal	Ponava, areál za Lužánkami	2,2 mld. Kč	Sdružená investice	30 000
Městský plavecký stadion Lužánky – Aquapark	Plavání	Areál Městského plaveckého stadionu Lužánky	1 mld. Kč	Sdružená investice	-
Velodrom	Cyklistika	Brno-jih, areál Hněvkovského	400 mil. Kč	Sdružená investice	2 000
Vodácký kanál Pisárky	Vodní sporty	Prý břeh řeky Svratky u jezu Kamenný mlýn	250 mil Kč	Sdružená investice	800
Atletická hala Kampus	Atletika	Kampus Bohunice	480 mil. Kč	Sdružená investice	2 200
Obnova a modernizace stadionu –	Všestrannost	Kounicova 686/22 Brno	150 mil. Kč	Sdružená investice	1 000

Tělocvičná jednota Sokol Brno I					
Areál sportovních nadějí	Všestrannost	Areál Sportovního gymnázia Ludvíka Daňka	80 mil. Kč	Sdružená investice	-

Zdroj: vlastní zpracování dle Brna (2018)

Brno-venkov

Okres Brno – venkov tvoří široký pás v okolí města Brna. Celková rozloha okresu 1 499 km². Počet obyvatel okresu je druhý nejvyšší (po Brně-městě) a postupně se zvyšuje, především z důvodu nově přistěhovaných obyvatel z města Brna. Okres je rozdělen do 7 obvodů ORP, a to Ivančice, Kuřim, Pohořelice, Rosice, Šlapanice, Tišnov a Židlochovice. Vzhledem k příznivým půdním a klimatickým podmínkám zde má bohatou tradici zemědělství, které je zaměřeno na výrobu obilovin, okopanin a na pěstování ovoce, zeleniny i vinné révy. Zemědělská půda zabírá více než 57 % z celkové plochy okresu (ČSÚ-3, 2018).

Všechna města se statutem ORP patří z hlediska počtu obyvatel i objemem rozpočtu mezi nejmenší v kraji. Velikost a počet sportovišť v těchto městech je spíše nižší, zpravidla se zde nachází tradičně menší tělocvičny, sportovní haly a venkovní sportovní areály u škol, fotbalová hřiště pro nižší soutěže a další víceúčelová venkovní hřiště (volejbalová, workoutová, tenisová apod.). Ve městech Kuřim a Tišnov (největší města okresu) se nachází navíc např. letní koupaliště s aquaparkem, golfový areál a pumptracková dráha (Kuřim), a dále letní koupaliště, dopravní hřiště, nový fotbalový stadion či kluziště (Tišnov). Za zmínku stojí také Zimní a Fotbalový stadion v Rosicích, nebo svah pro travní lyžování v Předklášteří u Tišnova.

Tab. 24: Největší kluby dle členské základny v okrese Brno-venkov za rok 2017 dle ČUS

Název sportovního klubu	Počet členů
Cézavan Blučina	1 296
Futsalová asociace Brno – venkov	840
Sdružení sportovních klubů Tišnov	742
TJ Baník Zbýšov	587
Házenkářský klub Ivančice, z.s.	380
TJ Čechie Zastávka	336
Tělovýchovná jednota Oslavany, z.s.	333
Tělovýchovná jednota Ochoz u Brna	317
RAFK, z.s.	307
TJ Sokol Rebešovice	304

Zdroj: vlastní zpracování dle ČUS (2018)

Vybrané kluby jsou sice nejpočetnější v okresním sdružení, dle zástupců ČUS Brno – venkov však ne nejvýznamnější. V řadě ORP je více sportovních jednot a klubů, a tedy počet sportujících vcelku vyšší než ve jmenovaných, ale rozdělený do několika dalších subjektů.

Tab. 25: Příklad tradičních sportovních akcí nadregionálního významu na území okresu Brno-venkov

Světový pohár Mistrovství ČR v lyžování na trávě	travní lyžování	TJ Sokol Předklášteří
Memoriál Ivo Medka	MTB cyklistika	Město Tišnov
Turistický pochod župou Pernštejnskou	turistika	TJ Sokol Tišnov
Golfové turnaje	golf	GOLF CLUB BRNO
Velká cena města Kuřimi	plavání	Plavecký klub Kuřim

Zdroj: vlastní šetření

Dle okresních zástupců ČUS je v okrese Brno – venkov pořádána řada akcí regionálního i republikového významu (fotbal, atletika, házená, tenis, badminton), a to zejména ve městech s rozšířenou působností a odpovídajícím stavem sportovišť. V řadě klubů jsou aktivní

jednotlivci i družstva republikové úrovně (stolní tenis Řeznovice, házená Ivančice, radiosport Bílovice) a rovněž i seniorské přebornice na mezinárodní úrovni (ženy SK Podolí). V žákovských kategoriích jsou ve vyšších soutěžích např. basketbalisté SK Podolí, fotbalisté Ivančic a Rosic.

Břeclav

Okres Břeclav se nachází v nejjižnější části Jihomoravského kraje. Na jeho území se rozkládá národní přírodní rezervace Lednické rybníky s celkovou rozlohou přes 1 000 ha. Ráz krajiny výrazně ovlivnilo také vybudování soustavy vodních děl Nové Mlýny pod Pavlovskými vrchy. Břeclavsko je jednou z nejteplejších oblastí České republiky, čemuž je uzpůsobeno také místní hospodářství. Nadmořská výška okresu se pohybuje okolo 200 m.n.m. a celková rozloha činí 1 038 km². Oblast je velmi oblíbeným místem pro cykloturisty a turisty a je protkána množstvím cyklostezek a tras (ČSÚ-3, 2018).

Větší sportoviště jsou tradičně umístěna ve větších městech. Zde jsou to Břeclav, Hustopeče a Mikulov. Ve všech se nachází velké letní koupaliště (v Břeclavi a Hustopečích i krytý bazén), venkovní atletické stadiony, fotbalová hřiště, sportovní haly a tělocvičny a další venkovní sportoviště různého druhu (tenisové kurty, multifunkční hřiště, workoutové hřiště atd.). V Břeclavi lze dále nalézt např. zimní stadion, sportovní letiště či umělou lezeckou stěnu, v Mikulově pak např. mobilní ledovou plochu, hřiště na discgolf nebo pétangue. Z dalších sportovišť je vhodné zmínit například lyžařský svah v areálu TJ Sport Němčičky z.s., nebo možnost provozování vodních sportů na Novomlýnských nádržích (wakeboarding, windsurfing, jachting apod.).

Tab. 26: Největší kluby dle členské základny v okrese Břeclav za rok 2017 dle ČUS

Název sportovního klubu	Počet členů
TJ Lokomotiva Břeclav, z.s.	686
Městský sportovní klub Břeclav, z.s.	660
Sokol KLOBOUKY u Brna, z.s.	521
Florbalový klub Aligators z.s.	421
Tělovýchovná jednota Sokol Lanžhot, z.s.	400
TJ Slavoj Velké Pavlovice	366
TJ Sokol Tvrdonice, z.s.	350
TJ Sokol Hlohovec z.s.	268
TJ Agrotec Hustopeče z.s.	247

Zdroj: vlastní zpracování dle ČUS (2018)

Tab. 27: Příklad tradičních sportovních akcí nadregionálního významu na území okresu Břeclav

Hustopečské skákání	atletika-skok vysoký	město Hustopeče
Memorial Ivana Hlinky	hokej	Město Břeclav
Pálavská regata	jachting	YachtClub Dyje z.s.
Agrotec Rally Hustopeče	motosport	AGROTEC AUTOKLUB v AČR
Soutěžní turnaje ve stolním tenise	stolní tenis	Městský sportovní klub Břeclav z.s.
Trofeo Cinelli - Velká cena Hlohovce	silniční cyklistika	SPORTCOMPLEX z. s.
Mistrovství ČR v akrobacii letounů	letectví	Aeroklub Břeclav z.s.

Zdroj: vlastní šetření

Hodonín

Třetí nejlidnatější okres kraje – Hodonín, se rozkládá na ploše přibližně 1 099 km². Z hlediska podnebí se jedná o nejsušší a nejteplejší oblast ČR. Více než 65 % plochy zaujímá zemědělská půda. Na území okresu se nachází významná ložiska ropy, zemního plynu, lignitu či cihlářských

surovin. V dobách minulých byl dominantním odvětvím průmysl. Zánik nebo transformace velkých průmyslových podniků v 90. letech se projevily prudkým nárůstem nezaměstnanosti, která byla jednou z nejvyšších v ČR vůbec. Celý region je turisticky velmi atraktivní, protíná jej celá řada cyklotras a cyklostezek, které často vedou typickou krajinou – vinicemi, nachází se zde množství kulturních i přírodních památek a ve všech obcích se stále udržují místní lidové tradice (ČSÚ-3, 2018). Největšími městy jsou Hodonín, Kyjov a Veselí nad Moravou, a právě v nich se nachází nejvýznamnější sportovní infrastruktura okresu – atletické stadiony, sportovní haly a tělocvičny, fotbalová hřiště či letní koupaliště. Ve městě Hodoníně dále nalezneme např. zimní stadion, skatepark a hokejbalová hřiště, v Kyjově sportovní letiště, bike a skatepark, ve Veselí nad Moravou dráhu pro in-line brusle, vnitřní a vnější skatepark či lezeckou stěnu. Z dalších sportovišť lze zmínit např. Ski areál Filipov u Javorníku nad Veličkou, bikepark a singletrailové stezky v rekreační oblasti Lučina, nebo lyžařské běžecké trasy v okolí Nové Lhoty.

Tab. 28: Největší kluby dle členské základny v okrese Hodonín za rok 2017 dle ČÚS

Název sportovního klubu	Počet členů
Sportovní hokejový klub mládeže Hodonín z.s.	930
TJ Jiskra Kyjov, z.s.	432
TJ Jiskra Strážnice z.s.	399
SK Dolní Bojanovice, z.s.	390
Atletický klub Hodonín, z.s.	389
TJ Sokol Těmice z.s.	374
Sportovní klub Baník Ratíškovice	316
Klub českých turistů Hodonín	269
Sportovní klub Vacenovice, z.s.	267
FC Kyjov 1919, z.s.	250

Zdroj: vlastní zpracování dle ČÚS (2018)

Do významných klubů v okrese Hodonín mimo uvedené patří také FK Hodonín z. s. (fotbal), dále VK Hodonín (veslování) a CK DACOM PHARMA Kyjov (cyklistika).

Tab. 29: Stávající sportovní areály v okrese Hodonín

U Červených domků Hodonín	atletika, hokejbal, fotbal
Krytý plavecký bazén Hodonín	plavání
Zimní stadion Hodonín	hokej, krasobruslení, in-line
Areál Veslařského klubu Hodonín	veslování, dračí lodě, volejbal, apod.
Městský sportovní stadion Kyjov	fotbal, atletika, hokejbal
Fotbalový stadion Veselí nad Moravou	fotbal

Zdroj: vlastní zpracování dle informací okresního sdružení ČÚS Hodonín

Připravované rekonstrukce, modernizace, rozvoj areálů

- U Červených domků Hodonín – záměr vybudování nového sportovního areálu s moderním zázemím pro fotbal, atletiku, hokejbal, základní školy, veřejnost
- Veslařský klub Hodonín – vybudování víceúčelového hřiště, street parkourového překážkového hřiště, workoutové hřiště, dětské hřiště, rekonstrukce tělocvičny pro funkční trénink
- Zimní stadion Hodonín – z důvodu značného vytížení pořízení druhé ledové plochy
- Kyjov připravuje rekonstrukci koupaliště a vybudování krytého plaveckého bazénu

Tab. 30: Příklad tradičních sportovních akcí nadregionálního významu na území okresu Hodonín

Velká cena města Veselí nad Moravou	judo	Judo Veselí nad Moravou
ErgoSHOW	veslování na trenažerech	Veslařský klub Hodonín z.s.
Veselské in-line závody	in-line bruslení	IN-LINE VESELÍ
East European Cup	in-line bruslení	IN-LINE VESELÍ
Český pohár v silniční cyklistice - Na kole Regionem Kyjovského Slovácka	cyklistika	CK DACOM PHARMA KYJOV, z.s.
Slovácký pohár (turnaj)	házená	Házenkářský klub Hodonín z.s.
Aerobic Cup	sportovní aerobik	Aerobic N.K. Kyjov z.s.
Světový pohár juniorů a kadetů ve stolním tenise ITTF World Junior Circuit	stolní tenis	SKST Hodonín z.s.

Zdroj: vlastní šetření

Vyškov

Okres Vyškov se nachází ve východní části kraje, kde hraničí s krajem Olomouckým a Zlínským. Leží na rozhraní dvou horských systémů – Českého masivu a Karpat. Svou rozlohou 869 km² je třetím nejmenším okresem (za Brnem-městem a Blanskem), z hlediska počtu obyvatel je vůbec nejmenším. Ačkoli okres není typicky turisticky zaměřený, nabízí velmi zachovalou přírodu s množstvím architektonických a kulturních památek (ČSÚ-3, 2018). Na území okresu jsou 3 města se statutem ORP – Bučovice, Slavkov u Brna a Vyškov, přičemž první dvě jmenované se řadí mezi nejmenší „ORP“ města v kraji. Obdobně jako u ostatních okresů, i zde se nejvíce sportovišť nachází právě v těchto městech. Největší paletu lze nalézt ve Vyškově – atletický stadion, multifukční haly a tělocvičny při ZŠ, fotbalové hřiště, aquapark, letní koupaliště i krytý bazén, nový zimní stadion, workoutové hřiště, víceúčelová hřiště, lezeckou stěnu, přetlakovou tenisovou halu či stadion pro rugby.

Tab. 31: Největší kluby dle členské základny v okrese Vyškov za rok 2017 dle ČÚS

Název sportovního klubu	Počet členů
Golf club Austerlitz Slavkov, z.s.	936
TJ TATRAN Rousínov, z.s.	831
TJ Velešovice	679
SK Slavkov u Brna, spolek	655
Atletický klub AHA Vyškov, z.s.	584
TJ Spartak Slavíkovice	477
TJ Sokol Koběřice	349
Rugby club Vyškov, z.s.	334
TJ Sokol Otnice	329
TJ SPORT Bučovice, z.s.	321

*Zdroj: vlastní zpracování dle ČÚS (2018)***Tab. 32: Příklad tradičních sportovních akcí nadregionálního významu na území okresu Vyškov**

Memoriál Ing. Spirita	volejbal	TJ Sokol Bučovice
Trasko Cup	moderní gymnastika	Sportovní klub TRASKO Vyškov
Vyškovský Mikulášský běh	atletika	Atletický klub AHA Vyškov, z.s.
Čokoládová tretra Vyškov	atletika	Atletický klub AHA Vyškov, z.s.
Austerlitzman	triatlón	Austerlitz Adventures + město Slavkov
Běh Slavkovem	běh	Austerlitz Adventures + město Slavkov
Rally Vyškov	motospport	Hanácký rally klub v AČR
Velká cena města Vyškova	plavání	Klub plaveckých sportů Vyškov z.s.

Zdroj: vlastní šetření

Dle zástupců okresního sdružení ČUS – Vyškov mezi významná sportoviště okresu dále patří golfový areál ve Slavkově u Brna, položený do okolí tamního zámku či nová víceúčelová hala pro halové sporty u ZŠ Rousínov. V Rousínově se plánuje také výstavba víceúčelového sportovního areálu. Jedná se především o atletický ovál s tartanovým povrchem v délce 200 m se třemi běžeckými dráhami, rovinkou pro sprinty na 60 m se čtyřmi drahami, sektory pro skok daleký, skok vysoký a vrh koulí. Uprostřed oválu bude hřiště s umělou trávou, které svými rozměry a parametry bude plně vyhovovat soutěžním požadavkům fotbalové přípravy, mladším i starším žákům. Uvnitř zatáček atletického oválu budou umístěna dvě hřiště s umělým povrchem, která bude možno využít na volejbal či nohejbal. Součástí areálu budou také kontejnery se šatnami, sociálním zázemím a skladem sportovního náčiní.

Znojmo

Okres Znojmo se svou rozlohou 1590 km² řadí mezi největší okresy v ČR. Na jeho západní polovině tvoří povrch Český masiv, ve východní části Karpatská soustava. Povrch je velmi členitý a v okrese lze nalézt jak výběžky a pahorky předhůří Českomoravské vrchoviny, tak nížinu Jaroslavické tabule. Podnebí v okrese Znojmo je teplé a suché. Celé území náleží do povodí řeky Dyje, na níž byla postavena údolní vodní nádrž Vranov. Z hospodářského hlediska je okres Znojmo okresem zemědělsko – průmyslovým. Právě zemědělská půda tvoří téměř 68 % výměry okresu. Celý okres je atraktivní pro svou zachovalou přírodou s mnoha historickými památkami, množstvím vinic a hustou sítí cyklistických a turistických tras, které přesahují do sousedního Rakouska (ČSÚ-3, 2018). Na území okresu působí dvě ORP – Moravský Krumlov a právě Znojmo, které je současně druhým největším městem v kraji. Ve Znojmě se mj. nachází městská plovárna a koupaliště, městské lázně s plaveckým bazénem, zimní stadion, dva fotbalové stadiony, sportovní haly a tělocvičny, tenisové kurty či sportovní letiště. V Moravském Krumlově pak multifunkční hala a tělocvičny, koupaliště či hřiště na discgolf a pétangue.

Tab. 33: Největší kluby dle členské základny v okrese Znojmo za rok 2017 dle ČÚS

Název sportovního klubu	Počet členů
TJ Znojmo z.s.	1 138
Volejbalový klub Znojmo – Přímětice, z.s.	429
SK AJAX Dyjákovice	381
FK Znojmo z.s.	350
TJ Hodonice, z.s.	308
Sokol Dobšice, z.s.	277
Sportovní klub Sokol Jaroslavice, z.s.	254
1. SC Znojmo – mládež, spolek	241
TJ Sokol Tasovice, z.s.	228
Football Club Moravský Krumlov, z.s.	225

Zdroj: vlastní zpracování dle ČÚS (2018)

Tab. 34: Příklad tradičních sportovních akcí nadregionálního významu na území okresu Znojmo

Vinařská 50 Author Znovín Cup	MTB cyklistika	AGENTURA VIVA
Festival dračích lodí Znojmo	lodní sport – dračí lodě	Asociace vodních sportů Znojmo
Znojmo Burčák Tour	MTB cyklistika	Kolo pro život z.s.
Velká cena města Znojma v plavání	plavání	TJ Znojmo z.s. – oddíl plavání
SG Znojmo Gym Cup – Znojemska kladinka	moderní gymnastika	Klub sportovní gymnastiky Znojmo
Vozatajské závody	jezdecký sport	JK Moravský Krumlov

Zdroj: vlastní šetření

Shrnutí poznatků kapitoly

V rámci šetření a diskuzních setkání byly zjištěny diametrálně rozdílné podmínky sportovního prostředí v okrese Brno-město a ostatních okresech. Město Brno je střediskem sportu v kraji obecně, působí zde několik profesionálních týmů a klubů s profesionálními individuálními sportovci, nachází se zde několik sportovišť splňující mezinárodní požadavky, vrcholová centra mládeže, sídla krajských svazů apod.

Dále byly zjištěny podněty od zástupců sportovních klubů i zástupců místních samospráv. Mezi hlavní témata patřilo mimo jiné sportování dětí a mládeže, podpora trenérů a dotační podpora ze strany JMK. Bylo zjištěno, že sportovní činnost je ve větší či menší míře vykonávána téměř ve všech městech a obcích JMK. Koncentrace profesionálních klubů se širokou členskou základnou je především v Brně, naopak v ostatních okresech jsou sportovní kluby spíše charakteru menší členské základny. Trenéři bývají za svoji činnost adekvátně ohodnoceni rovněž pouze ve velkých klubech. Ostatní trenéři se svoji činnosti věnují dobrovolně a často po své pracovní době, což může vést ke ztrátě jejich motivace. Počet dětí věnujících se sportu představuje problém především v menších městech a obcích, kde je obecně nižší počet obyvatel. Ve větších městech je naopak problém udržet děti u sportu v mládežnickém věku. Na setkání se řešila i forma současné dotační podpory. Zástupci často kritizovali nedostatečný počet finančních prostředků, termíny vypisování a vyplácení dotací.

Z hlediska podpory není vhodné soustředit pozornost pouze na výkonnostní sport dětí a mládeže a profesionální sport (ať už kolektivní nebo individuální), ale obecně na pravidelné sportování ve sportovních klubech a oddílech na celém území JMK. Při tvorbě kritérií pro hodnocení potřeby dotační podpory není z hlediska zjištěné rozmanité struktury sportovních subjektů na území JMK příliš vhodné zařazovat ukazatele typu – podíl mládeže na celkové členské základně. Toto kritérium v praxi znevýhodňuje zejména menší subjekty v mimoměstských oblastech a subjekty, jejichž členskou základnu tvoří i dospělí a senioři, jejichž podporu nelze opomenout, neboť zapojení seniorů do sportovních aktivit má pozitivní vliv na jejich zdravotní i mentální stav. V mimoměstských oblastech nízký podíl/počet mládeže často kopíruje demografickou strukturu dané obce a sportovní subjekt, ačkoli prokazatelně vyvíjí sportovní činnost a výrazně se podílí nejen na rozvoji sportovní oblasti, ale také na formování společenských vztahů, býval v dotačním řízení lehce znevýhodňován. Současně však bude vhodné přihlížet i na výkonnost sportu a pravidelnost činnosti, resp. zda se členové pravidelně účastní soutěží/závodů, četnost tréninků, pořádání závodů/turnajů apod., nebo se jedná převážně o občasnou činnost nezaměřenou na výkon. Z tohoto hlediska se doporučuje přepracování dotačního systému tak, aby byla zohledněna zjištěná specifika – různorodost sportovních klubů a jejich činností. Jistá možnost se nabízí v zacílení stávajícího programu Podpora sportu pouze na podporu činnosti sportovních organizací, a jeho rozdělení na dvě oblasti, např. podpora výkonnostního sportu dětí a mládeže a podporu sportovní činnosti obecně (sport pro všechny). Z hlediska podpory vrcholového sportu bude nutné vytvořit jasně daný systém podpory, např. formou dotačního programu.

Vzhledem k neexistenci relevantní databáze sportovní infrastruktury bude při posuzování podpory větších investičních akcí nutné komunikovat a spolupracovat s místními samosprávami a přihlížet k jejich zpracovaným strategickým koncepčním dokumentům

z oblasti sportu. Při posuzování drobných investičních akcí a oprav bude vhodné, stejně jako dopsud, přihlížet k potřebnosti, naléhavosti a přínosu projektu pro sportovní činnost.

Podpora sportovních akcí může být finanční i nefinanční. Při posuzování žádostí o finanční podporu je vhodné zohledňovat význam akce, cílovou skupinu, nadregionální přesah, ziskovost, přínos pro veřejnost atd. JMK by měl v rámci svých možností akce také pořádat nebo spolupořádat, a to minimálně v rozsahu, jako dopsud. Současně bude vyvíjena snaha o navázání spolupráce mezi aktéry v oblasti sportu a vytvoření nových projektů na podporu a rozvoj sportu na bázi partnerství.

Podpora sportovních akcí a úspěšné výsledky sportovců z okresů JMK v neposlední řadě zvyšují ekonomický potenciál JMK (např. formou sportovního turismu), jeho postavení v rámci ČR a mezinárodní prestiž. Aktivní sportování obyvatel na různorodé výkonnostní úrovni pak slouží jako vhodná prevence onemocnění způsobená sedavým zaměstnáním, aktivní využívání volného času a napomáhá k rozvoji JMK jako tzv. *Smart regionu* – definovanému cíli PRJMK.

6. DOTAZNÍKOVÁ ŠETŘENÍ A DISKUSNÍ SETKÁNÍ

6.1. Vyhodnocení dotazníkového šetření – sportovní kluby

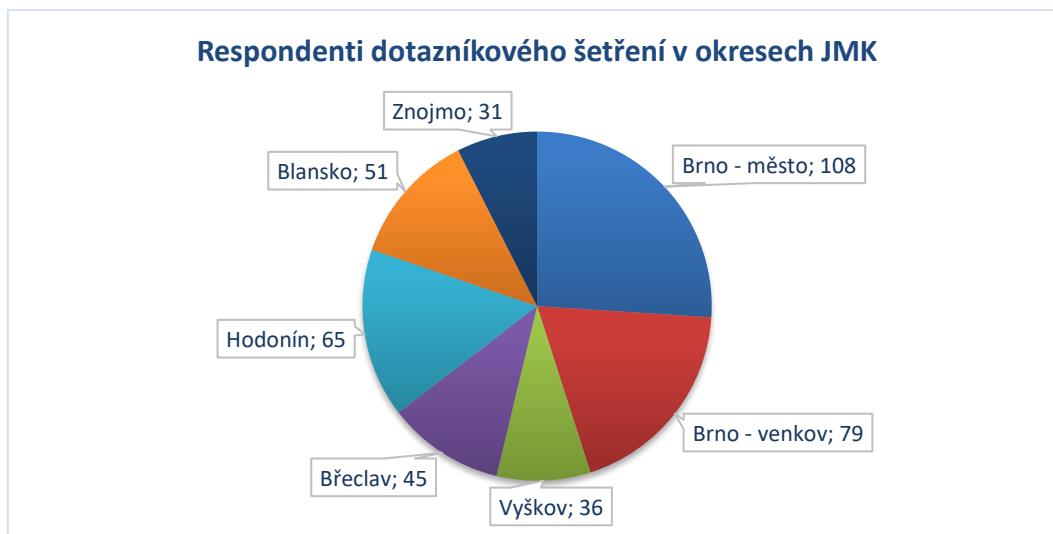
Dotazníkové šetření bylo vytvořeno s cílem zapojit do tvorby Koncepce JMK, i širší sportovní veřejnost. Rovněž měl přispět k detailnějšímu a aktuálnějšímu zanalyzování sportovního prostředí v kraji. Výsledky dotazníků byly vyhodnoceny a prezentovány na diskusních setkáních v okresech JMK, které probíhaly v průběhu měsíce června 2018. Vzhledem k počtu respondentů, dotazník slouží především jako podpůrný materiál pro získání dat od konkrétních sportovních subjektů v okresech JMK.

Metodika dotazníkového šetření

Dotazník je dle Olecké a Ivanové (2010) jednou z nejrozšířenějších forem vědeckého výzkumu. Pro autory není obtížné jeho vytvoření, respondenti mají dostatečné množství času na vyplnění a zároveň jim poskytuje i určitou míru anonymity. I proto bylo dotazníkové šetření využito také pro získání konkrétních dat z okresů JMK.

Respondenti byli k vyplnění dotazníku osloveni skrze e-mailovou poštu. Otázky dotazníku byly koncipovány jako kombinace uzavřených a otevřených otázek. Sběr dat probíhal v termínu 26.4.2018 – 25.6.2018. Celkem na dotazník odpovědělo 415 respondentů (zástupců sportovních klubů), rozložení odpovědí v rámci okresu udává následující graf.

Obr. 31: Respondenti dotazníkového šetření dle okresů JMK

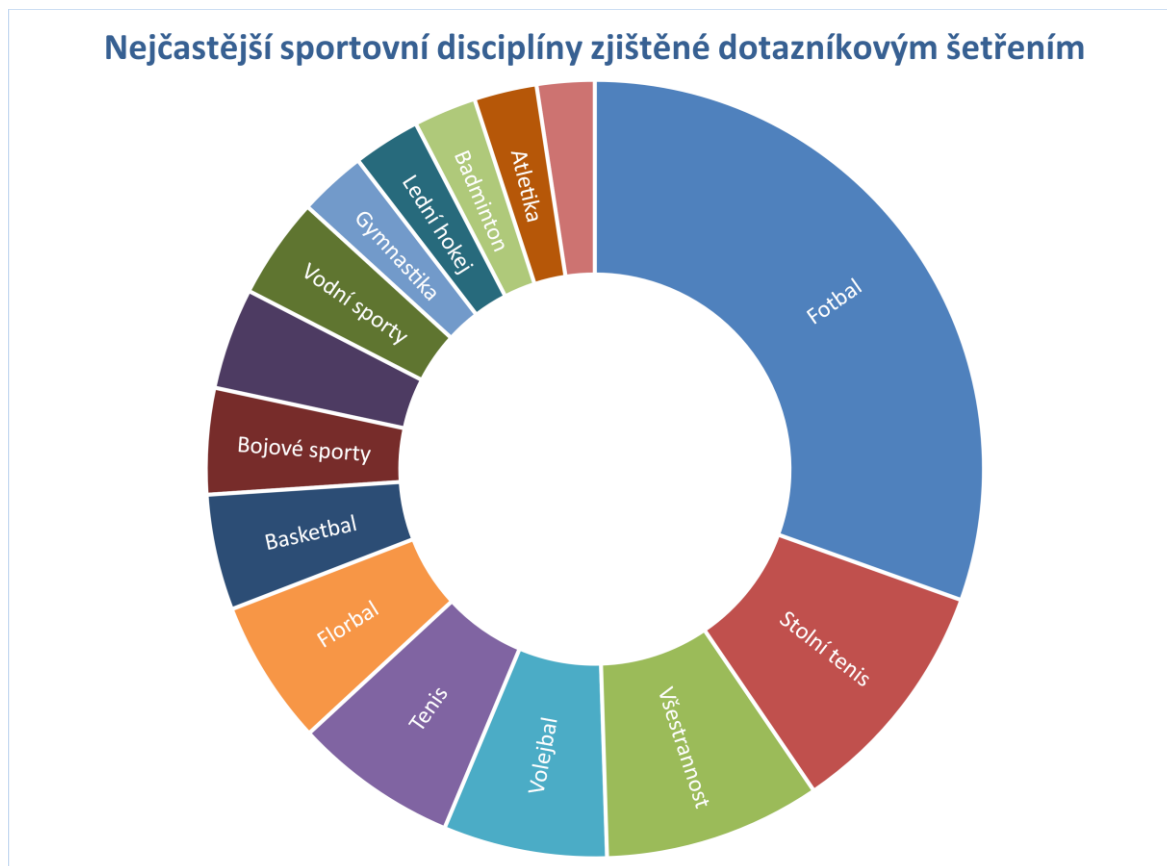

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Analýza respondentů

Pokud se zaměříme na získaný vzorek z dotazníkového šetření, v rámci celého JMK se jednalo převážně o sportovní organizace, které se věnovaly jedné sportovní disciplíně (286 respondentů). Dvě a více sportovních disciplín v rámci organizace provozuje 129 respondentů. Nejčastější sportovní disciplínou byl fotbal (152 respondentů), stolní tenis (50 respondentů) a obecná všestrannost (45 respondentů).

Obr. 32: Odpovědi respondentů – sportovní disciplíny

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Z dotazníku vyplývá, že v JMK působí nejčastěji sportovní organizace s členskou základnou o velikosti 100-300 členů a 50-100 členů. Z hlediska členské základny lze sportovní organizace považovat za menší až střední. Zde je ale nutné poukázat na výrazné rozdíly v počtu členů mezi Brněm (případně většími městy) a ostatními okresy (případně venkovskými oblastmi) kraje.

Obr. 33: Odpovědi respondentů – velikost členské základny

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

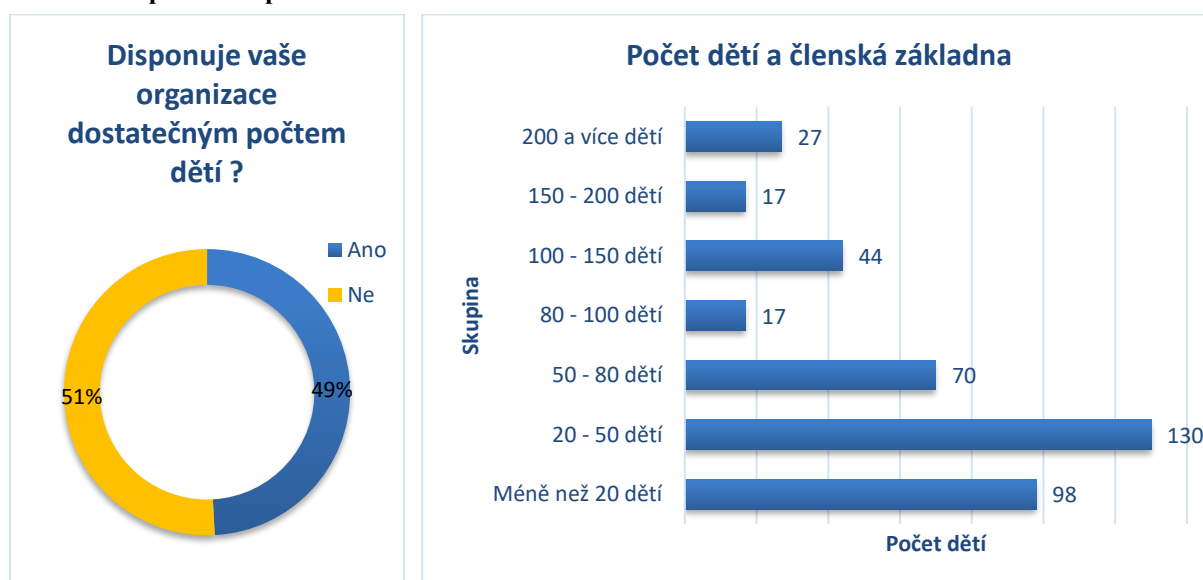
Aktuální témata sportovního prostředí

ČUS ve svém výzkumu, uveřejněném v březnu 2018, pojmenovala několik problémů, které v současnosti tíží tuzemské sportovní prostředí. Nejčastěji se hovoří o nedostatečném počtu dětí a mládeže věnujícím se sportu, prostředků na náborové akce či postavení trenérů. Z 2000 respondentů výzkumu ČUS, 73 % tělovýchovných jednot a sportovních klubů uvedlo, že jim schází prostředky na nábor dětí. Skoro devadesát procent (88 %) klubů a jednot není spokojeno se státní podporou v oblasti sportu. Ohromný problém pak představuje nedostatek trenérů dětí a mládeže. Přes 94 % zástupců tvrdí, že jim na ně schází prostředky (ČUS-2, 2018). I proto některá ze zmíněných témat byly obsaženy v dotazníkovém šetření k této Koncepci.

1) Děti a mládež věnující se sportu

Na otázku, zda sportovní organizace disponuje dostatečným počtem dětí, byly odpovědi téměř rovnoměrně rozloženy. Po detailnějším zkoumání bylo zjištěno, že respondenti, kteří odpověděli kladně, pochází z větších měst, ve kterých počet dětí nepředstavuje až tak velký problém. Naproti tomu ve venkovských oblastech, kde se vyskytuje menší počet obyvatel, tudíž i menší počet dětí a mladistvých, představuje počet dětí věnující se sportu mnohem závažnější problém. Při diskuzních setkáních bylo toto zjištění potvrzeno a dále doplněno o informace, že právě „omezený“ počet dětí ve venkovských oblastech a menších městech má zásadní vliv na členskou základnu stávajících klubů zejména v případě, že na území vznikne nový sportovní klub (např. dnes populární kluby věnující se florbalu apod.), nebo na území působí větší množství klubů. V takovém případě poměrně často nedochází ke zvýšení počtu sportujících dětí a mládeže, ale k jejich přesunu do jiného klubu. V tomto okamžiku pak hraje hlavní roli zejména nabídka a atraktivnost sportu, potažmo sportovního klubu, neboť kluby o nové členy v podstatě „bojují“.

Obr. 34: Odpovědi respondentů – členská základna dětí

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Náborové akce jako problém označil již výše zmíněný výzkum ČUS. V rámci dotazníku oddělení sportu odpovědělo 73 % respondentů, že náborové akce provádí. Z diskuzí však vyplynulo, že na větší a častější náborové akce chybějí finanční prostředky, trenéři

i dobrovolníci. Zvýšení intenzity a pestrosti náborových akcí by ke sportu mohlo přivést větší počet dětí a mládeže, a tak se jejich rozvoj jeví jako vhodná strategie pro rozšíření členské základny. Výhoda pořádání náborových a sportovních akcí má spojitost i s výše uvedeným, kdy se kluby snaží stát atraktivnějšími a chtějí získat nové členy např. i na úkor jiných klubů působících v daném území.

Obr. 35: Odpovědi respondentů – pořádání náborových akcí

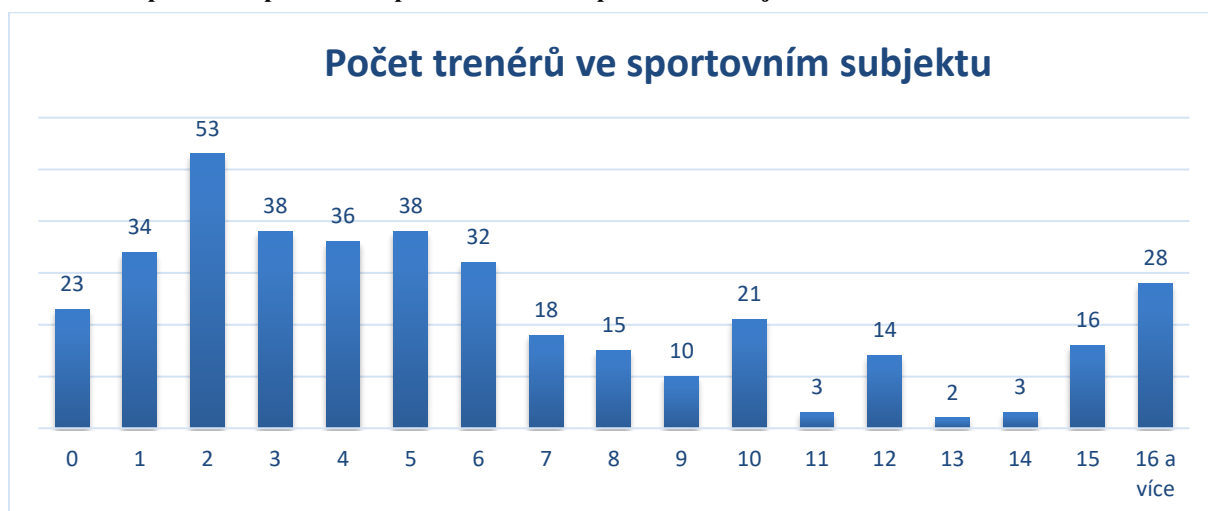

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

2) Trenéři a jejich postavení

Nedostatek kvalifikovaných trenérů považuje za problém i ČUS, což vyplývá i z jimi provedeného průzkumu. Pokud se zaměříme na výsledky námi provedeného dotazníku, nejčastěji u sportovního subjektu působí 2 trenéři (53 respondentů), naproti tomu je překvapivý relativně vysoký počet respondentů, kteří uvedli, že u sportovní organizace nepůsobí trenér žádný (23 respondentů). Při důkladnějším rozboru odpovědí bylo však zjištěno, že tuto odpověď uváděly typově subjekty (spolky) sdružující převážně amatérské sportovce dospělého věku (bez mládeže, či počtu mládežníků v jednotkách členů), kteří sport provozují na rekreační úrovni, případně se ojedinelé účastní soutěže amatérské úrovně a trenéra nepotřebují.

Obr. 36: Odpovědi respondentů - počet trenérů ve sportovním subjektu v JMK

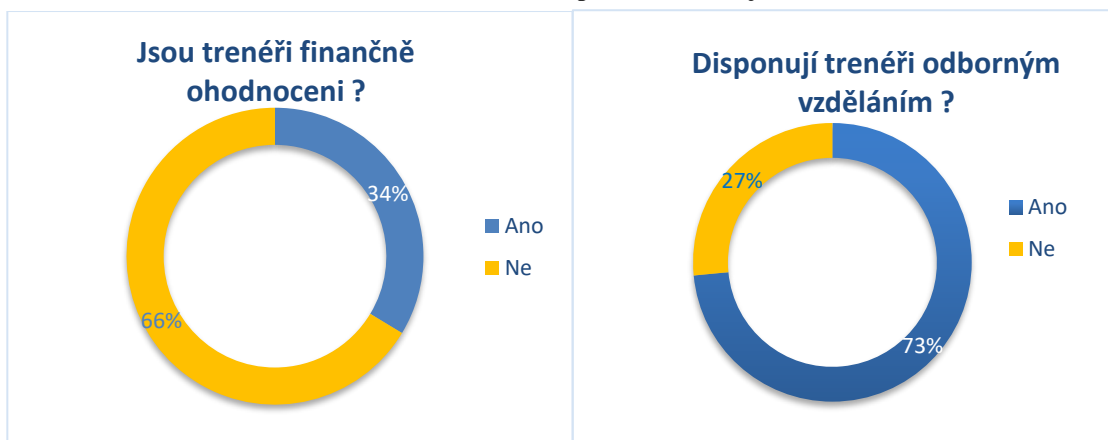

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Počty trenérů jsou dlouhodobě nedostačující. Nejedná se však pouze o nedostatečný počet trenérů, ale i o podmínky, za kterých trenéři v obcích a na menších městech trénují. Často jsou

bud' placeni minimálně nebo vůbec, a to paradoxně i přesto, že disponují odborným vzděláním, jakými mohou být trenérské licence, kurzy či jiné odborné vzdělání (viz níže).

Obr. 37: Finanční ohodnocení a vzdělání trenérů ve sportovních subjektech v JMK

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Téma trenérů bylo široce rozebíráno i v rámci všech diskusních setkání. Obecně se opět potvrdilo, že situace ve sportovním prostředí na území města Brna je velmi odlišná od situace ve zbylém území kraje, a zejména pak v malých obcích a městech.

Subjekty na území města Brna, případně hokejové a fotbalové kluby v největších městech kraje (Břeclav, Hodonín, Blansko, Rosice, Znojmo apod.), pracují i v mládežnických a dětských kategoriích poměrně profesionalizovaně. Zpravidla disponují větší členskou základnou, a tedy i četností tréninkových jednotek. Působí zde větší počet trenérů, kteří jsou v klubu zaměstnaní a pobírají za svou činnost mzdu. V rámci jejich působení je zpravidla kladen větší tlak na jejich vzdělání a vzdělávání. Dále bylo zjištěno, že členové brněnských klubů zpravidla hradí vyšší členské příspěvky, u individuálních sportů typu krasobruslení či tenis si hradí přímo trenérské hodiny.

Naopak trenéři u většiny subjektů mimo území Brna provádí trenérskou činnost nejčastěji v rámci dobrovolnosti bez nároku na finanční odměnu, případně za velmi malé ohodnocení. Roli trenéra se věnují ve svém volném čase, paralelně s výkonem běžného zaměstnání. Trenérů „dobrovolníků“ však ubývá – ať už z důvodu nedostatku času, zvyšujícího se věku nebo ztráty zájmu o tuto činnost. Je tedy vhodné zaměřit se právě na motivaci a podporu těchto osob, neboť bez nich by subjekty těžko fungovaly. S diskusí vyplynulo, že není nutné, aby tito trenéři byli placeni jako v hlavním zaměstnání, ale spíše byli kompenzováni za čas, který této činnosti věnují. Napříč okresy se diskutující zástupci sportovních subjektů nezávisle shodli na částce v rozmezí cca 2-5 tis. Kč za měsíc (tedy cca 50 Kč/ tréninková hod.) v závislosti na počtu tréninkových hodin. Při pohledu na tuto částku je patrné, že jde opravdu pouze o malou kompenzaci za trenérskou činnost, mohla by však působit jako výrazný motivační faktor.

Odlišné problémy s trenéry byly zjištěny u některých subjektů v okrese Brno-venkov. Jedná se o případ, kdy subjekt disponuje slušnou členskou základnou a zájemců o sport přibývá, (čímž vyvstává požadavek na více tréninkových jednotek, a tedy i trenérů), subjekt má jisté prostředky na trenéry, avšak není schopen trenéra sehnat. Situace je zejména následkem toho,

že kvalifikovaní trenéři působí v subjektech na území Brna, kde jsou finančně lépe ohodnoceni a vidina částečné „dobrovolnosti“ je nemotivuje.

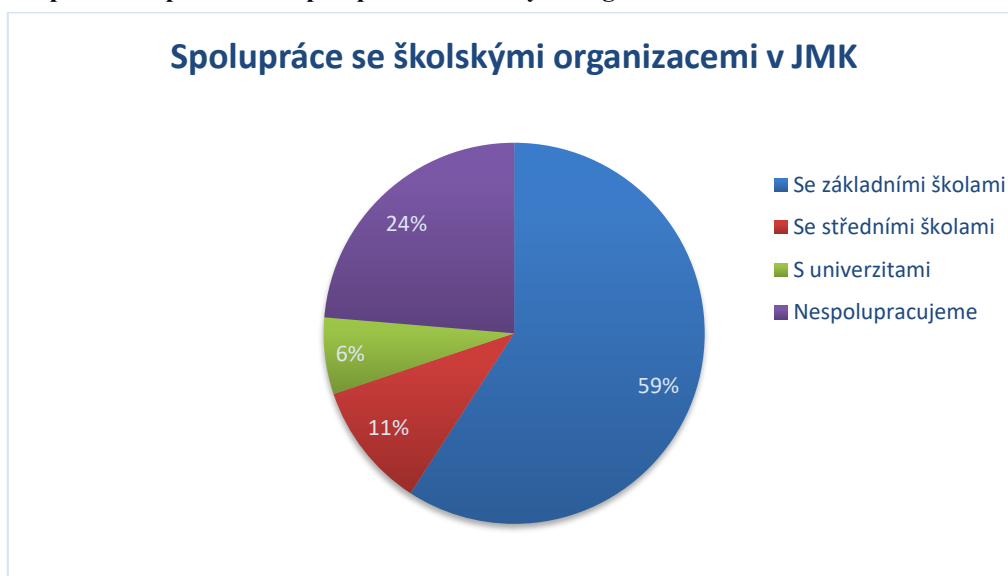
V rámci diskusních setkání byla několikrát zmíněna také situace, kdy ve sportovním subjektu působí trenér (či statutární zástupce, který současně trénuje) v pokročilém věku, který již nemá dostatek sil tuto činnost vykonávat, avšak z obavy, že bude od subjektu odtržen a svou pozici ztratí, nechce tuto pozici předat osobě mladší. To může mít za následek demotivaci případných zájemců a z delšího časového hlediska i následný zánik činnosti sportovního subjektu.

3) Spolupráce

V dotazníku byly zkoumány také formy spolupráce sportovních organizací se školskými organizacemi a ostatními sportovními organizacemi.

Spolupráce se školskými organizacemi funguje především na úrovni základních škol, naproti tomu 24 % respondentů odpovědělo, že nespolupracují s žádnou školskou organizací. Zde se tedy nabízí prostor především pro nábor nových členů v dětské a mládežnické kategorii.

Obr. 38: Odpovědi respondentů - spolupráce se školskými organizacemi v JMK

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Spolupráce s ostatními sportovními organizacemi funguje povětšinou na okresní úrovni. Výrazná je ovšem i spolupráce se zahraničními subjekty. Pokud byl počet organizací, které uvedly v dotazníku, že nespolupracují s žádnou školskou organizací poměrně vysoký, u spolupráce s jinými sportovními organizacemi nespolupracují pouze 4 % respondentů.

Obr. 39: Odpovědi respondentů – spolupráce s jinými sportovními organizacemi

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

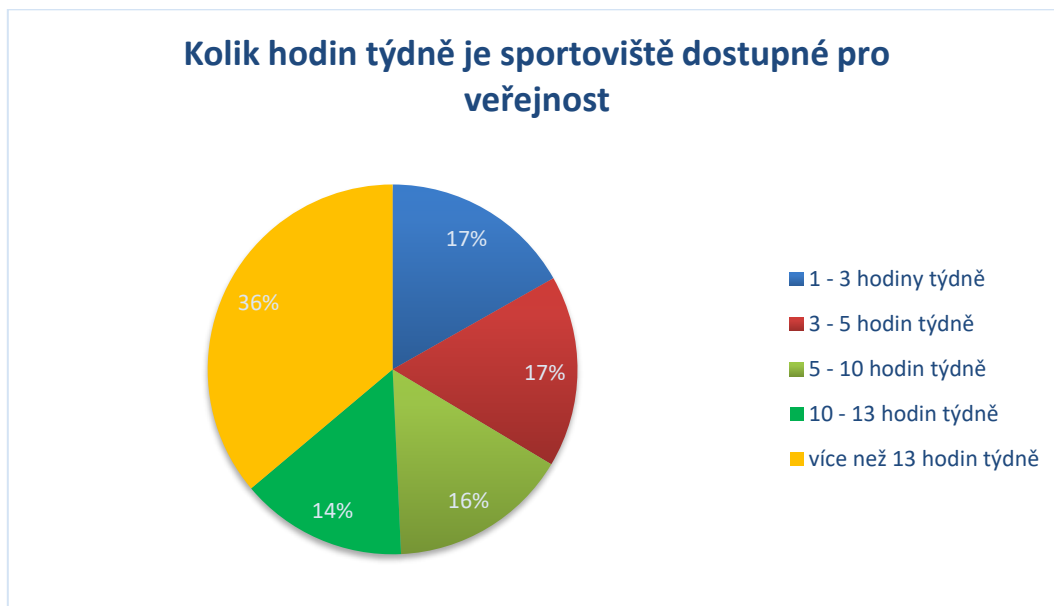
4) Sportoviště pro veřejnost

Využívání sportoviště širokou veřejností se na základě dotazníkového šetření, jeví jako časté. Celkem 72 % respondentů v dotazníku uvedlo, že poskytuje sportoviště (nebo je sportoviště přístupné) i široké veřejnosti. Navíc nejvíce respondentů uvedlo, že sportoviště využívá veřejnost 13 a více hodin během jednoho týdne. Je důležité si uvědomit, že sportoviště, která jsou volně přístupná, mohou být využívána k volnočasovým aktivitám, sportovní relaxaci, náboru nových členů, případně i společensko-kulturním akcím.

Problém s využitím sportovišť (kapacitou) se objevuje zejména ve větších městech a nejvíce pak v samotném Brně. Ačkoli se zde nachází nespočet sportovních zařízení, která jsou v majetku města, sportovních subjektů, školských organizací (jejichž zřizovateli jsou město, JMK, MŠMT či MO) či soukromých právnických a fyzických osob, ukazuje se, že kapacita některých sportovišť je nedostačující. Jedná se zejména o plavecké bazény, ledové plochy, sportovní haly a tělocvičny. Časový rozvrh využití sportovišť je povětšinou již zaplněn tréninkovými hodinami klubů, případně soukromým pronájmem občanů, což způsobuje problémy sportovním subjektům, kteří nemají kde trénovat či nemohou rozšiřovat tréninkové jednotky. Nedostatečná kapacita některých sportovišť způsobuje problémy i veřejnosti, jejíž poptávka po využití sportovišť převyšuje nabídku (typicky plavecké bazény). Tuto skutečnost ve své Koncepti rozvoje sportu 2018-2030 uvádí i samotné město Brno, a potvrdili ji i zástupci samotných sportovních klubů na Konferenci k této Koncepti¹³. Více o sportovištím na území města Brna kap. 5.3.

¹³ Konference pro oblast sportu, zaměřená na představení Koncepte rozvoje sportu 2018-2030 a diskusní setkání se zástupci sportovního prostředí, konaná dne 16.5.2018 v aule Lékařské fakulty MU, Univerzitní Kampus Brno-Bohunice.

Obr. 40: Odpovědi respondentů – zpřístupnění sportoviště veřejnosti

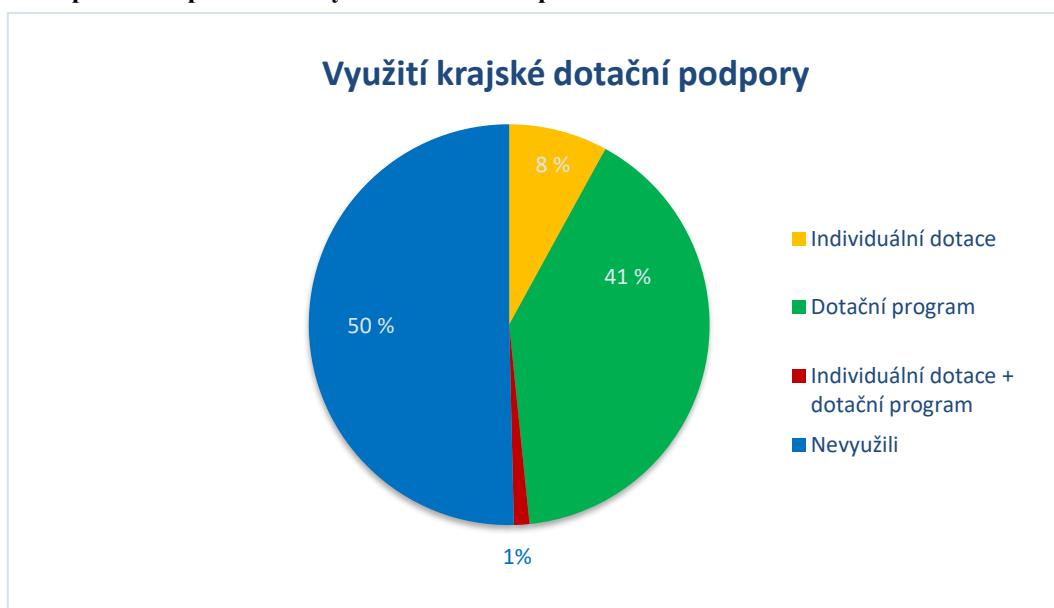
Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

5) Dotační podpora JMK

Jak již bylo uvedeno výše, z rozpočtu JMK jsou poskytovány dva základní druhy dotací, které mohou sportovní subjekty využít. Prvním z nich je DP, kde je možné čerpat finanční prostředky na provoz a investice. Druhou možností jsou pak individuální dotace.

Ze 415 respondentů polovina uvedla, že krajskou dotační podporu v letošním roce nevyžila. Využití dotace v rámci DP pak u respondentů více než čtyřnásobně převyšovalo využití individuálních dotací.

Obr. 41: Odpovědi respondentů - využití dotace z rozpočtu JMK v roce 2018

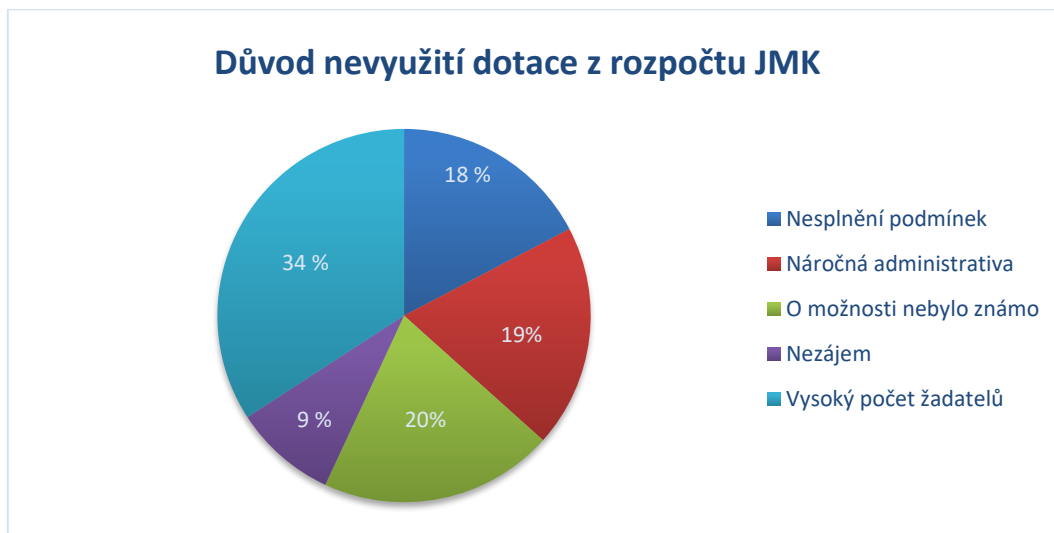

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Důvody nevyužití dotací udává následující graf. Mimo vysoký počet žadatelů a nesplnění podmínek pro přidělení dotace, udávali respondenti jako problematickou také náročnou

administrativu celého dotačního procesu. Častým argumentem bylo, že lidé, kteří se vedení sportovních klubů věnují ve svém volném čase po pracovní době, následně již nezvládají administrativní požadavky, které vyžadují další vzdělávání. Při diskusních setkáních se však tvrzení o náročné administrativě nepotvrdila, naopak zástupci sportovních organizací ve většině případů dotační řízení kraje ve srovnání s dotačním řízením na MŠMT či místní samosprávě označili jako jednodušší a srozumitelnější.

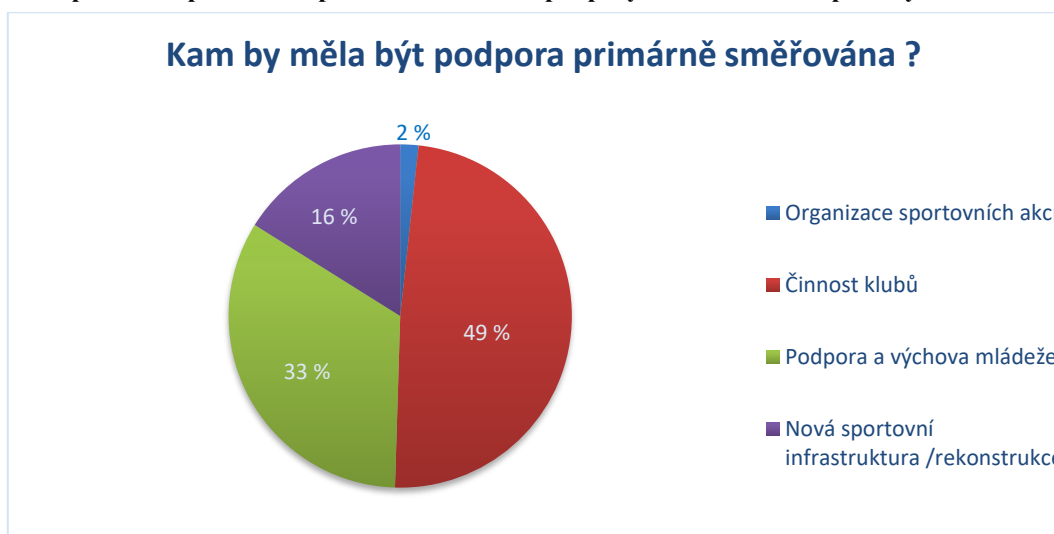
Obr. 42: Důvod nevyužití dotace z rozpočtu JMK v roce 2018

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Téměř tři čtvrtiny respondentů (74 %) považují krajskou dotační podporu za nedostačující. Z toho lze vyvozovat, že za nedostačující ji považuje i část žadatelů, kterým dotace přidělena byla. To bylo potvrzeno i během diskusních setkání v okresech. I z tohoto důvodu byla v dotazníku definována otázka, kam primárně by měla být dotační podpora směřována. Podle odpovědí by měla být směřována primárně na činnost klubů a podporu a výchovu mládeže.

Obr. 43: Odpovědi respondentů - preferované oblasti podpory v rámci dotační politiky JMK

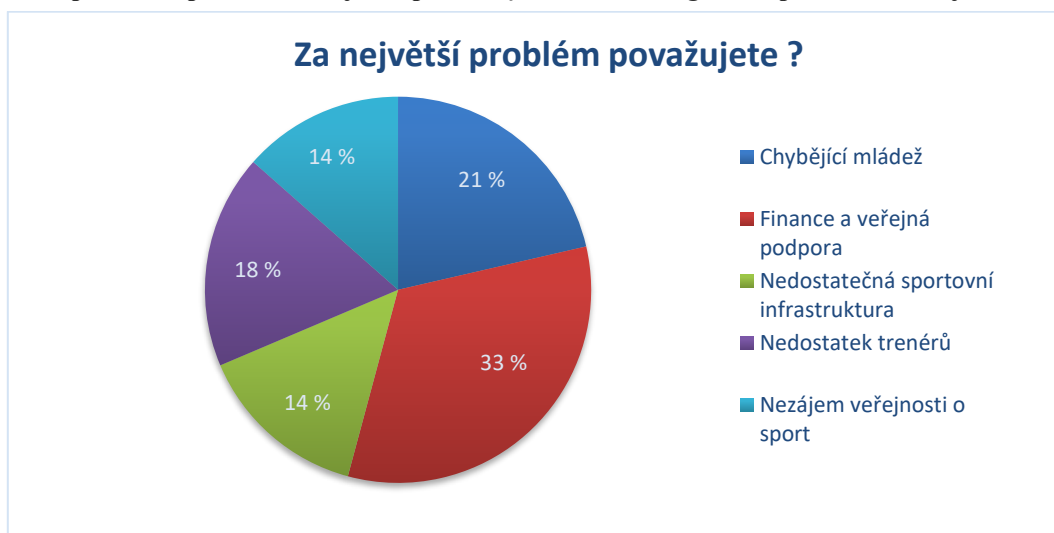

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Problémy v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje

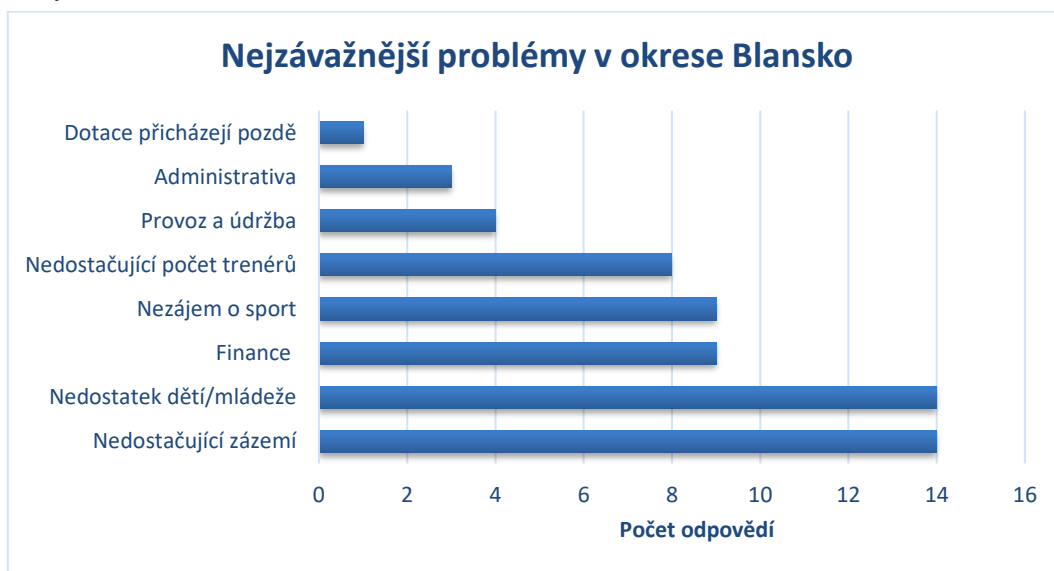
Respondenti měli v rámci dotazníku vybrat jeden z problémů, který považují za nejzávažnější. V dotazníku byly za největší problém považovány finance a veřejná podpora obecně, dále chybějící mládež, která by se sportu pravidelně věnovala a sportovní infrastruktura a zázemí, které nevyhovuje požadavkům. Popis problémů v jednotlivých okresech pak vysvětlují níže přiložené grafy. Respondenti byli v otevřené otázce vyzváni k popisu toho nejzávažnějšího problému, ze kterých byly vytvořeny následující kategorie.

Obr. 44: Odpovědi respondentů - největší problémy z hlediska fungování sportovního subjektu - souhrn

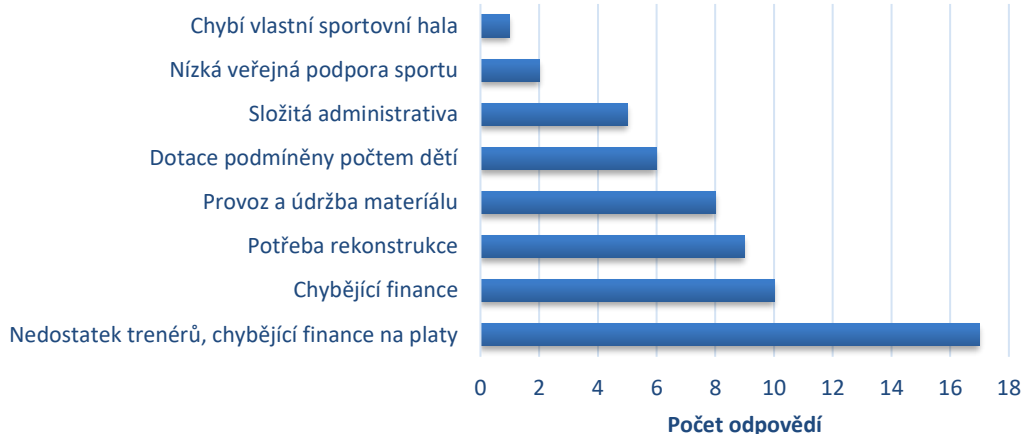

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Obr. 45: Odpovědi respondentů – největší problémy z hlediska fungování sportovního subjektu v jednotlivých okresech JMK

Nejzávažnější problémy v okrese Brno - město

Nejzávažnější problémy v okrese Brno - venkov

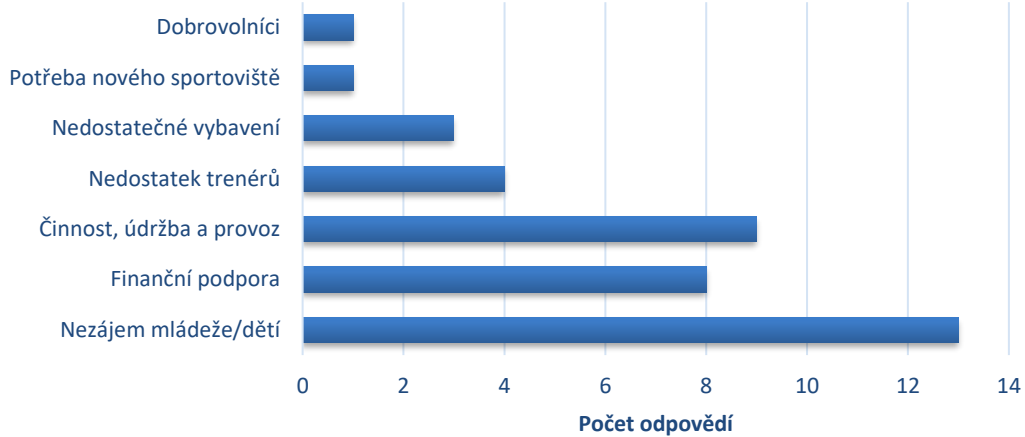
Nejzávažnější problémy v okrese Břeclav

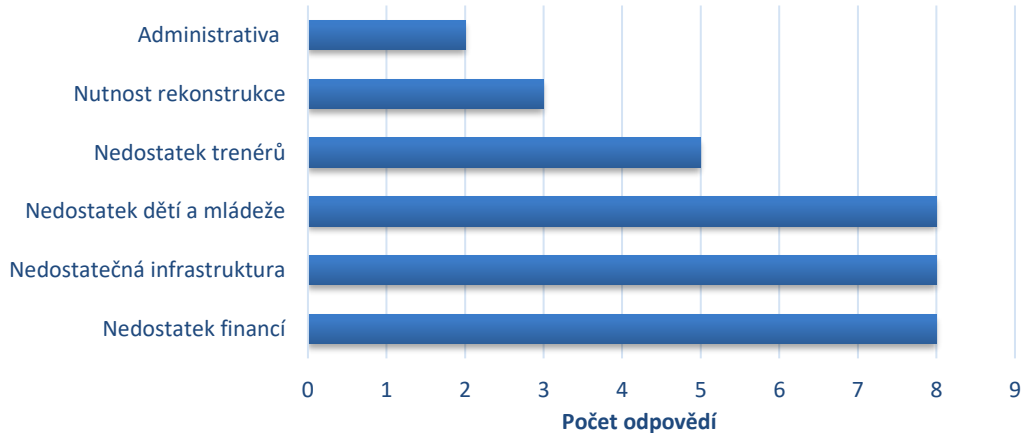
Nejzávažnější problémy v okrese Hodonín

Nejzávažnější problémy v okrese Vyškov

Nejzávažnější problémy v okrese Znojmo

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Shrnutí dotazníkového šetření - sportovní organizace

Cílem dotazníku bylo alespoň částečně zanalyzovat sportovní prostředí JMK a zjištěná data zpracovat do této Koncepce JMK. Na dotazník odpovědělo 415 respondentů (sportovních subjektů), nejvíce respondentů bylo z okresu Brno-město (108), naopak nejméně odpovědi se podařilo získat z okresu Znojmo (31).

Nejčastější sportovní disciplíny, kterým se respondenti věnují byly fotbal, stolní tenis a všestrannost. Z hlediska členské základny se jedná spíše o malé či střední sportovní organizace. Problematickým tématem byl zjištěn počet dětí a mládeže věnující se sportu, především na malých obcích a vesnicích. Počty trenérů jsou dlouhodobě nedostačující stejně tak, jako je postavení trenérů dlouhodobě podceňováno.

Spolupráce sportovních klubů mezi sebou funguje především na okresní úrovni. Zde hrají velký význam okresní sdružení ČUS. Spolupráce sportovních klubů se školskými organizacemi je převážně se základními školami, na druhé straně v dotazníku téměř jedna čtvrtina respondentů uvedla, že nespolupracují s žádnou školskou organizací. Z hlediska dotační podpory bylo zjištěno, že na současný systém dotačních programů dosáhne zhruba polovina žadatelů. Pokud k tomu připočteme, že nejčastějším důvodem nevyhovění žádosti byl vysoký počet žadatelů, nabízí se otázka k diskusi, zdali celkové finanční prostředky dotačních prostředků nenavýšit a reagovat tak na zvyšující se počet žadatelů o DP, nebo naopak snížit maximální možnou výši požadované podpory při zachování celkové částky alokované na DP, a tím navýšit počet uspokojených žadatelů. Na uskutečněných diskusních setkání bylo zjištěno, že převážná většina klubů v kraji by preferovala poskytnutí alespoň nízké finanční podpory za předpokladu uspokojení většího množství subjektů.

6.2. Dotazníkové šetření – Školy v Jihomoravském kraji a jejich sportoviště

Dotazník byl odeslán školským zařízením v Jihomoravském kraji s cílem zjistit vzorek četnosti a využitelnosti školských sportovišť. Na zasláný dotazník odpovědělo 161 školských organizací, které celkově využívaly 423 objektů určených ke sportovním účelům. Sportovní areály byly buď ve vlastnictví školy, případně je škola spravuje nebo si sportoviště pronajímá.

Tab. 35: Vztah ke sportovištím využívaným školami v Jihomoravském kraji

Školy jsou vlastníkem sportovního areálu	46 školských organizací
Školy jsou nájemníkem sportovního areálu	54 školských organizací
Školy jsou správcem sportovního areálu	61 školských organizací
Celkem	161 školských organizací

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Sportovní objekty jsou převážně charakteru vnitřního areálu. Jednalo se zejména o sportovní haly a tělocvičny, nejčastěji využívané v zimním období. V rámci vnějších areálů byla nejvíce využívána sportovní hřiště pro všestrannost, případně atletické stadiony. Podrobněji vysvětluje výsledky následující graf a tabulka.

Obr. 46: Vnitřní a vnější sportoviště škol

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

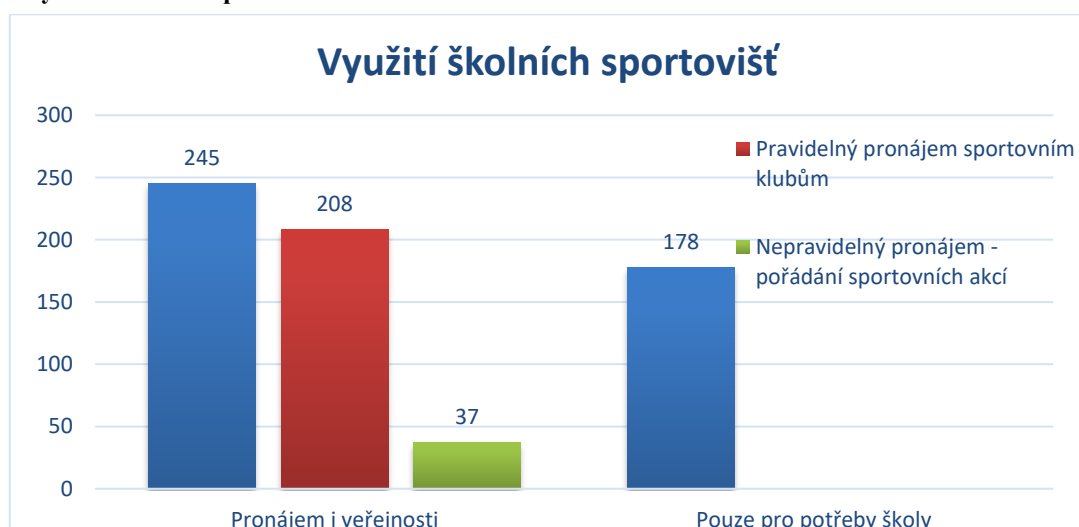
Tab. 36: Typy sportovišť škol

Typ sportoviště	Počet odpovědí
Kluziště	1
Lanové centrum	1
Cvičebna	4
Tenisový kurt	4
Workoutové hřiště	4
Dětské hřiště	5
Bazén	10
Kondiční centrum a posilovna	18
Atletický stadion	27
Neuvedeno	37
Sportovní hala	55
Sportovní víceúčelové hřiště	121
Tělocvična	136

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Školská sportovní zařízení jsou u více než poloviny respondentů pronajímána veřejnosti. Především jsou poskytována sportovním klubům na pravidelný pronájem, případně pro pořádání sportovních událostí.

Obr. 47: Využití školních sportovišť

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Dotazník se zaměřil i na rok výstavby a opotřebení sportovních areálů pro případ investic na rekonstrukce či novou výstavbu. Z dotazníku vyplývá, že většinově byla sportoviště vystavěna v období let 2000 až 2009. Pokud k tomu připočteme i převažující odpověď „vyhovující stav sportovního areálu“, zdá se, že v rámci školských sportovních areálů nelze hovořit o výrazném opotřebení velké části školských sportovišť. Po hlubší analýze je však důležité upozornit i na četnost požadavků rekonstrukce především dříve vystavených sportovních areálů.

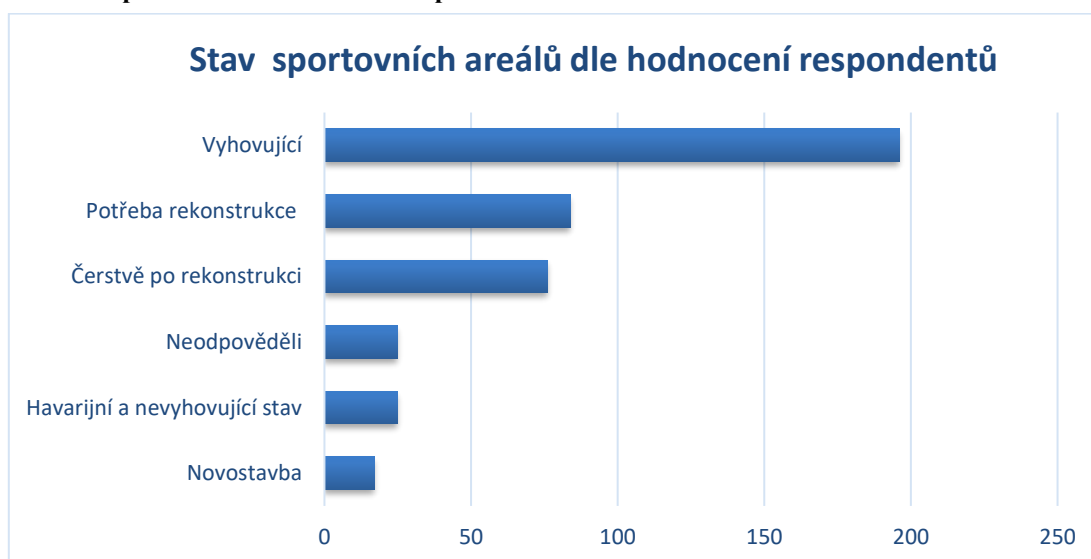
Ve společnosti se postupně zvyšuje zájem o sport a dochází k popularizování nových sportovních disciplín (například workout). S tím, jak roste důraz prosazovat do školních osnov více pohybových aktivit, však vyvstává otázka, zdali se daří novým investičním projektům. Celkem 17 respondentů, kteří uvedli stav „novostavba“, tomu příliš nenapovídá.

Obr. 48: Školní sportoviště dle roku výstavby

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Obr. 49: Stav sportovišť dle hodnocení respondentů

Zdroj: vlastní zpracování na základě dotazníkového šetření

Závěrem lze připustit, že dotazníkovým šetřením byl zjištěn nekompletní vzorek, a tak mohou být jeho výsledky do jisté míry zkreslené. Nicméně ze 161 školských organizací, kteří na dotazník odpověděly, téměř jedna třetina pronajímá sportoviště, neboť vlastním nedisponuje. Nejčastěji využívanými sportovišti jsou víceúčelová sportovní hřiště a atletické stadiony a dále sportovní haly a tělocvičny. Pronájem je poskytován široké veřejnosti především v případech, kdy jsou hřiště ne zcela využita pro potřeby školy. Stav většiny sportovišť byl respondenty označen za vyhovující. Prostor pro nové výstavby s rostoucími požadavky zavádění větších pohybových aktivit do výuky, se však jeví jako potenciál nejen pro zpopularizování sportu pro děti a mladistvé, ale rovněž pro zlepšení celkového sportovního prostředí v JMK.

6.3. PASPORTIZACE MAJETKU ŠKOL A PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Odbor majetkový Krajského úřadu JMK provedl v roce 2018 pasportizaci majetku svých příspěvkových organizací. V rámci pasportizace byla zjištěna data od 144 škol a školských příspěvkových organizací zřizovaných JMK. Z toho disponovalo pouze 37 subjektů majetkem, který lze označit jako sportovní. U těchto subjektů bylo zjištěno vlastnictví 72 objektů. Podrobnější přehled udává následující tabulka.

Tab. 37: Sportovní majetek škol zjištěný pasportizací

Druh sportoviště	Počet objektů zjištěný pasportizací
Tělocvična	50
Sportovní hala	11
Víceúčelová hala	2
Sportoviště	2
Bazén	3
Taneční sál	4
Celkem	72

Zdroj: interní databáze odboru majetkového KrÚ JMK (2018)

V rámci každé budovy byl hodnocen stav u deseti částí a vybavení objektu – *vnější rozvody, datové sítě, elektroinstalace, odpady, plyn, topení, voda, dveře/okna, fasáda, střecha*. V 18 objektech bylo označeno 45 částí a vybavení jako nevyhovující. Nejčastěji se jednalo o dveře/okna a střechu. Potřeba rekonstrukce v časovém horizontu do tří let je vyžadována alespoň u jedné části a vybavení u osmnácti objektů, což potvrdila i kontrola pracovníků Odboru majetkového Krajského úřadu JMK. Naproti tomu stavem dobrý a vynikající bylo hodnoceno 565 částí a vybavení v celkem 54 objektech. Podrobnější informace udává příloha č. 4.

Obr. 50: Potřeba investic v dlouhodobém horizontu

Zdroj: interní databáze odboru majetkového KrÚ JMK (2018)

Byť se v krátkodobém horizontu potřeba investic do stávajících sportovních školských zařízení jeví jako nízká a stavy sportovišť ve většině případech odpovídají poměrně dobrému stavu, je nutné si uvědomit, že pouze 37 školských příspěvkových organizací JMK ze 144 (které byly zjištěny pasportizací) disponovalo vlastním sportovištěm, ostatní musejí pro své potřeby využívat sportoviště ve vlastnictví cizích subjektů. Z tohoto důvodu je tedy nutné, na kladně působící výsledky, pohlížet více koncepčně. Skutečnost, že školy nemají svoje vlastní sportoviště a jsou nuceny si sportoviště pronajímat dokazuje, že je vhodné uvažovat o výstavbě dalších. Tato sportoviště by se dala využít nejen pro potřeby škol, ale také k pronájmu sportovním klubům a dalším soukromým osobám, což by mohlo napomoci k řešení nedostatku sportovišť. V rámci dlouhodobé strategie plánování výstavby v JMK by tak měla být podpořena kromě rekonstrukce i výstavba sportovišť u zřizovaných škol.

A) SYNTETICKÁ ČÁST

7. SWOT ANALÝZA

7.1. Sportovní prostředí v JMK

Silné stránky

- 👍 Ekonomická síla kraje (3. nejvyšší HDP v rámci krajů ČR)
- 👍 Zvyšující se počet narozených a kladné migrační saldo
- 👍 Objem výdajů do oblasti sportu v rámci mezikrajského srovnání jeden z nejvyšších
- 👍 Rostoucí zájem o sport a volnočasové aktivity (např. čtenější výstavba sportovišť, počet návštěvníků sportovišť apod.)
- 👍 Velký počet sportovních subjektů a počet sportujících osob na území kraje
- 👍 Poměrně velký počet dětí a mládež věnující se sportu ve městech
- 👍 Sportovní tradice Jihomoravského kraje
- 👍 Dobrá úroveň některých sportovních zařízení, investice do sportovních zařízení
- 👍 Relativně dobrá informovanost obyvatel o nabídce aktivit sportovního charakteru (sociální sítě, reklama)
- 👍 Organizace a spolupráce při organizování sportovních-propagačních a sportovních-společenských akcí pro veřejnost
- 👍 Přítomnost sportovních klubů kolektivních i individuálních sportů vrcholové úrovně
- 👍 Úspěchy sportovních klubů a individuálních sportovců zvyšují prestiž a vnímání Jihomoravského kraje a zvyšují motivaci k provozování sportu
- 👍 Podpora sportovních akcí
- 👍 Podpora sportovních nadějí
- 👍 Objektivní kritéria hodnocení žádostí
- 👍 Široké spektrum sportovních subjektů – druhové i velikostní

Slabé stránky

- 👎 Územní diference kraje (odlehlost a nedostatečná vybavenost periferních částí kraje)
- 👎 Rostoucí věk populace (nejvíce patrný v periferních oblastech kraje)
- 👎 Pokles výše výdajů do oblasti sportu z rozpočtu kraje od roku 2016
- 👎 V mezikrajském srovnání nízký objem prostředků do sportu v přepočtu na obyvatele, potažmo sportující obyvatele
- 👎 Nevyhovující vybavení a stav některých sportovišť, tělocvičen a sokoloven zejména v menších obcích a městech
- 👎 Výrazné odlišnosti ve většině sledovaných ukazatelů mezi okresem Brno-město a ostatními okresy kraje
- 👎 Odlišné ekonomické výchozí podmínky pro činnost sportovních organizací v rámci kraje
- 👎 Absence dostatečného počtu rezortních sportovních center a s tím související odliv sportovců z Jihomoravského kraje (především atletů)
- 👎 Nízký počet dětí věnující se sportu na venkově
- 👎 Úbytek mládeže věnující se sportu v adolescentním věku

- ☞ Nedostatek trenérů, jejich nízká kvalifikace a nedostatečná finanční podpora
- ☞ Výrazné disparity v podmínkách přípravy a vybavení sportovišť mezi okresy/potažmo profesionálními a amatérskými kluby
- ☞ Nízká míra spolupráce sportovních subjektů s dalšími subjekty (např. školami, zahraničními sportovními kluby apod.)
- ☞ Rivalita a „boj“ o mládežnickou členskou základnu mezi sportovními kluby v menších městech a obcích
- ☞ Podpora ryze komerčních/ziskových akcí na úkor nekomerčních/neziskových
- ☞ Vysoký počet individuálních dotací z rozpočtu kraje – nekonceptnost, neefektivnost
- ☞ Všeobecné podceňování oblasti sportu na všech úrovních – nevyužití potenciálu
- ☞ Nízký podíl výdajů do sportu z rozpočtu obcí
- ☞ Orientace na výkon, profesionalizace již od dětí a mládeže, ztráta všestranné přípravy
- ☞ Nárůst počtu neuspokojených žadatelů o dotaci v rámci dotačního programu z důvodu rostoucího počtu žádostí a konstantní výše alokovaných prostředků na program
- ☞ Krajská dotační podpora směřuje primárně do okresu Brno - město
- ☞ Subjektivní kritéria hodnocení žádostí
- ☞ V rámci žádostí o dotace nejsou rozlišovány dotace mezi profesionálním a amatérským sportem. Stejně tak nejsou brány v potaz rozdílnosti mezi sportovními subjekty sdružujícími více oddílů a sportovním subjektům věnující se jedné disciplíně.
- ☞ Pozdní vyplacení dotačních prostředků sportovnímu subjektu
- ☞ Prioritní důraz dotačních programů v posledních letech na podporu dětí a mládeže
- ☞ V rámci dotačních kritérií nemůže jeden subjekt žádat o dotaci na provoz i na investice
- ☞ Nedostatečná kapacita sportovišť ve městě Brně
- ☞ Neexistující databáze skutečného/aktuálního počtu, stavu a využití sportovišť na celém území kraje – spolková, komerční, školní, vysokoškolská
- ☞ Neexistující informace o vlivu pořádání mezinárodních sportovních akcí na turistických ruch v Jihomoravském kraji – chybějící spolupráce mezi subjekty zabývající se regionálním rozvojem, cestovním ruchem a sportovním prostředím

Příležitosti

- ☞ Pozitivní dopad na zdraví a fyzický stav obyvatel včetně zlepšování kvality života obyvatel kraje
- ☞ Podpora školních a univerzitních sportovišť
- ☞ Výchova a příprava budoucích národních reprezentantů
- ☞ Sportovní regionální turismus
- ☞ Potenciál spolupráce s akademickou sférou v Brně při snaze přilákat trenéry do okresních měst a obcí
- ☞ Spolupráce s MŠMT a obcemi při rozvoji sportu (plánování programů, Rejstřík sportovců, spolufinancování akcí)
- ☞ Kooperace s obcemi při plánování investičních projektů sportovního charakteru
- ☞ Využívání domácích i zahraničních podpůrných programů (např. Kvalifikační kurzy pro trenéry v rámci podpory JMK či Erasmus +)

- 👉 Rostoucí zájem seniorů o sport a aktivní využívání volného času
- 👉 Vytvoření relevantní databáze sportovních organizací a členské základny sportu
- 👉 Vznik a činnost nově vznikající Národní sportovní agentury, reforma sportu na úrovni ČR
- 👉 Zvýšení informovanosti o nabídce aktivit sportovního charakteru v Jihomoravském kraji, např. ve spolupráci s aktéry v oblasti sportu vytvořit centrální webovou aplikaci/webové stránky s informacemi o sportovních klubech, akcích apod.
- 👉 Růst poptávky po nově vzniklých sportovních disciplínách (např. Beachvoleyball, workout, longboarding, korfbal, paddleboarding, slackline...)
- 👉 Potenciál náborových akcí pro rozšíření členské základny (např. Dny náborů, Dny sportovišť města Brna, Life!)
- 👉 Větší transparentnost dotačních programů a apolitické vyhodnocování žádostí v rámci dotačních programů
- 👉 Vhodnější nastavení dotačních pravidel (podmínky, kritéria)
- 👉 Vytvoření nezávislé pracovní skupiny odborníků z praxe a sportovního prostředí pro tvorbu a vyhodnocení dotačních programů
- 👉 Upřednostnění dotačních programů před individuálními dotacemi pro zvýšení transparentnosti a efektivnosti
- 👉 Konkrétnější zpětná vazba pro neúspěšné žadatele
- 👉 Dřívější termíny vypisování dotačních titulů
- 👉 Snížení administrativní zátěže žadatelů/příjemců na základě komunikace mezi poskytovateli podpory ze státního a veřejných rozpočtů → sjednocení podmínek formálních náležitostí, stejný přístup k podpoře de-minimis, vyúčtování
- 👉 Vzdělávací seminář ohledně zpracování dotačních žádostí pro hospodáře klubů
- 👉 Stanovení % výše rozpočtu JMK určeného na podporu sportu, aby sport žil v „jistotě“

Hrozby

- 👉 Stagnace ekonomického růstu (nadregionální faktor), snížení příjmů a výdajů státu i samospráv
- 👉 Nevyrovnaná výše výdajů státu i samospráv do oblasti sportu
- 👉 Těžko předvídatelná výše výdajů Jihomoravského kraje do oblasti sportu v následujících letech
- 👉 Prohlubování disparit mezi okresy Jihomoravského kraje
- 👉 Připravovaná Novela zákona o podpoře sportu, která může změnit i dosud fungující mechanismy
- 👉 Lobbings a korupce při rozdělování prostředků do oblasti sportu
- 👉 Chápání sportu jako výkonové záležitosti, orientace na výsledky
- 👉 Profesionalizace už od dětských kategorií, ztráta všeobecné zdatnosti
- 👉 Vytracení dobrovolnosti ve sportu
- 👉 Nedořešení majetkoprávních vztahů
- 👉 Vytváření prostředí vedoucí k neochotě spolupracovat a kooperovat
- 👉 Vytvoření nedostatečné pobídky pro investory do sportu a rekreačních aktivit

- ☞ Podceňování kvalifikační a profesní přípravy pro trenéry a odborníky pro tělovýchovu a sport
- ☞ Těžko předpověditelná výše výdajů Jihomoravského kraje do oblasti sportu
- ☞ Ukončení činnosti sportovních organizací ve venkovských oblastech z důvodu nedostatku členů nebo absence trenérů
- ☞ Omezující zákony, směrnice, organizační změny a narůstající administrativní a vymezující nařízení spojená s realizací sportovních aktivit a akcí (zábory prostor, povolení závodů atd.)
- ☞ Celková „vyhořelost“ sportovního prostředí jako důsledek zásadních a necitlivých změn nastavených od „řídícího „orgánu českého sportu MŠMT, nekonceptnost a neprůhlednost připravovaných změn

7.2. Tělovýchova a sport ve školním prostředí

Silné stránky

- ☞ Poměrně velký počet škol v Jihomoravském kraji
- ☞ Škola jako zásadní faktor formování vztahu k pohybu
- ☞ Podpora talentované mládeže (např. formou specializovaných sportovních tříd)
- ☞ Sport jako prevence před sociálně patologickými jevy v Jihomoravském kraji
- ☞ Tradice sportovních soutěží a turnajů mezi školami vede k prohlubování meziškolní spolupráce
- ☞ Existence specializované sportovní fakulty – Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity v Brně a Sportovního gymnázia Ludvíka Daňka v Brně

Slabé stránky

- ☞ Nevyhovující stav některých školských sportovišť a tělocvičen
- ☞ Potřeba rekonstrukcí a výstavby nových školských sportovišť
- ☞ Spolupráce škol se sportovními kluby funguje zřídka
- ☞ Průměrně 2 hodiny povinné tělesné výchovy v týdenním rozvrhu
- ☞ Některé školy nemají vlastní sportoviště

Příležitosti

- ☞ Vládní snaha zavedení více povinných aktivit v rámci školní výuky či družin
- ☞ Podpora univerzitního sportu
- ☞ Využití školních sportovišť i pro širokou veřejnost
- ☞ Potenciál peněžních příjmů z pronájmů školních sportovišť
- ☞ Podpora větší spolupráce sportovních klubů a škol v oblasti sportu
- ☞ Zvýhodňování a stipendijní podpora na úrovni základních škol pro žáky reprezentující svoji školu ve sportovních disciplínách

Hrozby

- ☞ Ředitelé škol si určí jiné priority, než je podpora sportu
- ☞ Nedostatečná využití školních sportovišť
- ☞ Nezájem dětí a studentů o sport – odklon zájmu dětí a mládeže od sportovních aktivit k jiným (i negativním)

B) NÁVRHOVÁ ČÁST

Koncepce je zpracována tak, aby vytvořila koncepční plán rozvoje sportu v JMK nejméně do roku 2025. Poté bude připravena na svoji aktualizaci, v závislosti na změnách vnitřních i vnějších podmínek v JMK.

Návrhová část Koncepce vychází z předcházející analytické části a SWOT analýzy. Z formálního hlediska návrhová část splňuje všechny požadavky stanovené na tuto část dokumentu. Nejvyšší úroveň je reprezentovaná rozvojovou vizí, která popisuje ideální stav rozvoje této oblasti v delším časovém horizontu, určuje směry vývoje a očekávané výsledky. Níže jsou uvedeny cesty k dosažení tohoto stavu, tedy strategické cíle, prioritní oblasti a priority. V neposlední řadě je formulován akční plán, který popisuje již konkrétní aktivity k dosažení stanovených cílů.

Obr. 51 Schéma struktury návrhové části Koncepce

Zdroj: vlastní zpracování

8. VIZE KONCEPCE ROZVOJE SPORTU V JMK

Vize respektuje výchozí principy regionální politiky ČR a EU. Mezi ně lze řadit například princip koncentrace úsilí a prostředků, princip koncepčního přístupu k rozvoji, princip partnerství, princip subsidiarity, princip finanční participace či princip programů a pravidel.

Faktory ovlivňující tvorbu vize sportu v JMK:

- Charakteristika JMK včetně jeho specifík a odlišností (geografie, socio-ekonomické prostředí, demografie, politický postoj k problematice sportu, názory a postoje obyvatel apod.),
- SWOT analýza,
- současný stav a tendence ve vývoji na úrovni vybraných států Evropy, ČR, JMK a municipalit na území kraje (ekonomické, sociální, geografické, legislativní, environmentální aspekty apod.).

Informace zjištěné v analytické části Koncepce JMK prokázaly dlouhou tradici sportu a tělovýchovy na území JMK. Aktuální i historické úspěchy jihomoravských sportovců a sportovních klubů pozitivně působí na další generace a rovněž podporují tvorbu dobrého jména Jihomoravského kraje jak v České republice, tak i v zahraničí. Z toho důvodu je třeba stávající strategii rozvoje sportu nejen podporovat, ale reagovat i na světové trendy v oblasti sportu, aby bylo prostředí nejen konkurenceschopné při národních i mezinárodních soutěžích, ale rovněž aby nabídkou sportů, vybavením sportovišť či pořádáním atraktivních sportovních událostí, přilákalo ke sportu i širokou veřejnost.

„Jihomoravský kraj bude územím, které bude nabízet nejen všem aktivním sportovcům, ale i obyvatelům a návštěvníkům bohaté možnosti sportovního vyžití, a to v moderních

sportovních zařízení, které budou splňovat všechny požadavky na tato zařízení kladené. Důraz bude kladen specifickým cílovým skupinám, zejména dětem a mládeži, talentovaným sportovcům nebo handicapovaným sportovcům. Rozvoj a propagace oblasti sportu budou zajišťovány na základě široké spolupráce krajské samosprávy, sportovních organizací, místních samospráv, školských zařízení a dalších aktérů z oblasti sportu.“

9. CÍLE

V souladu s výše uvedenou vizí byly určeny následující strategické cíle pro rozvoj sportu na území JMK. Stanovené cíle spolu navzájem souvisejí a pro zajištění komplexního rozvoje sportovního prostředí v JMK je nutné tuto provázanost zohledňovat.

Cíl I - Podpora sportu a zajištění široké nabídky sportovních aktivit

Cíl vychází z dlouhodobé tradice sportu na území JMK, široké škály sportů a sportovních subjektů, které na území kraje působí. Tyto faktory vytváří vhodné podmínky pro další rozvoj sportovních aktivit. Cílem je udržet současnou širokou nabídku sportovních odvětví, které lze provozovat v rámci území kraje, příp. zajistit vhodné podmínky pro rozvoj sportů nových. Vhodné možnosti sportovního vyžití musí být dostupné pro všechny skupiny obyvatel různých výkonnostních úrovní, tj. sport pro všechny, školní sport, sport zdravotně postižených, výkonnostní i vrcholový sport.

Cíl II - Kvalitní, bezpečná a dostatečná sportovní infrastruktura

Rozsah a kvalitu sportovní infrastruktury na území kraje je třeba udržovat a rozvíjet tak, aby nebylo omezeno působení sportovních klubů a do sportovních aktivit bylo současně možné zapojit i široký okruh obyvatel kraje. Pro komplexní rozvoj musí být podpora směřována jak do sportovišť vlastních, tedy sportovišť příspěvkových organizací, tak sportovišť v majetku měst a obcí, či jimi zřizovaných organizací a sportovních organizací. Odpovídající a atraktivní sportoviště v majetku kraje mohou být dle kapacitních možností dále pronajímány soukromým subjektům a rozšiřovat tak nabídku sportovního vyžití, což napomůže k uspokojení převyšující poptávky ze strany sportovních subjektů. Z hlediska potenciálu pro pořádání mezinárodních sportovních akcí nelze opomenout podporu rekonstrukcí a výstavby sportovišť, která budou splňovat požadavky a parametry na pořádání akcí světového významu.

Cíl III - Spolupráce v oblasti sportu a jeho propagace

Propagaci sportu lze považovat za základní článek rozvoje sportu vůbec. Cílem je podpora aktivit jako pořádání sportovních akcí, na kterých lidé mohou pozorovat své vzory, nebo se do akcí přímo aktivně zapojit (masové veřejné akce), pořádání náborových či prezentačních akcí sportovních klubů, na kterých si sport lze vyzkoušet apod., což povede ke zvyšování popularity sportu, regionální a národní sounáležitosti, zvýšení prestiže regionu a jeho sportovců a motivaci širokého spektra lidí k provozování sportu.

Pro úspěšný rozvoj je nutné posílit spolupráci a partnerství mezi aktéry v oblasti sportu, tj. místními samosprávami, sportovními kluby, servisními a zastřešujícími sportovními organizacemi, školami, univerzitami apod.

JMK bude napomáhat k prohloubení této spolupráce a svými aktivitami se bude snažit o zvýšení informovanosti o sportu v kraji mezi obyvateli, o zvýšení prestiže a popularizace sportu mj. podporou a pořádáním sportovních, sportovně-společenských a náborových akcí apod.

Cíl IV - Péče o talenty

Cílem je podporovat talentované mládežnické sportovce v rámci sportovních klubů, škol či sportovních center, kteří dlouhodobě a dobře reprezentují JMK na národní či mezinárodní úrovni, a současně nalézat talenty další. Vhodná a účinná příprava napomáhá k úspěšnějšímu a snazšímu postupu do vrcholové úrovně, vč. státní reprezentace, a také napomáhá k motivaci těchto sportovců reprezentovat kluby sídlící v kraji.

10. OBLASTI PODPORY A PRIORITY

OBLAST PODPORY 1.: Sportovní činnost ve sportovních organizacích

Oblast je zaměřena na vytváření a zlepšování podmínek pro pravidelnou a systematickou činnost sportovních organizací (TJ, SK, spolků apod.) se sídlem na území JMK. Podpora činnosti těchto základních článků sportu pozitivně působí na zapojení široké skupiny obyvatel, zejména dětí a mládeže, včetně handicapovaných občanů, do pravidelných i příležitostných pohybových aktivit a napomáhá tak ke zvýšení zájmu o aktivní pohyb, sport a zdravý životní styl. Sportovní spolky zejména v menších městech a obcích často utváří a pozitivně ovlivňují komunitní život v obci, neboť kromě sportovní činnosti často pořádají i sportovně-kulturní a sportovně-společenské akce, což může napomáhat k větší soudržnosti místní komunity a současně i vést k zapojení dalších osob do aktivního sportování. Cílem oblasti je podpora všech druhů sportovních spolků bez ohledu na úspěchy, výkon či potenciál reprezentace. Zamýšleným efektem je zapojení co nejvíce osob, zejména dětí a mládeže do pravidelného sportování, osvojení si návyků zdravého životního stylu, poznání vlastních limitů, naučení se spolupráce a koncentrace při dosahování cílů, seberealizace sportovců a dalších pozitivních vlastností, které sport přináší. V neposlední řadě by mělo při stanovování dotační podpory docházet ke zohledňování diferenciací sportovního prostředí mezi profesionálními a amatérskými kluby, potažmo kluby městskými a venkovskými a docházelo tak k rovnoměrnému rozvoji sportovního prostředí v celém JMK.

Priorita 1.1.: Podpora výkonnostního sportování dětí a mládeže bez ohledu na perspektivu reprezentace

Cílem je podpora pravidelné a systematické sportovní činnosti dětí a mládeže, včetně handicapovaných dětí a mládeže, kterou zajišťují sportovní organizace na území JMK, a to bez ohledu na perspektivu reprezentace a výkon profesionálního sportu. Priorita povede k naplnění Koncepce SPORT 2025, konkrétně Oblasti podpory 2, a jako taková povede ke zvýšení obecné

tělesné zdatnosti a pohybové gramotnosti u dětí a mládeže, snížení nadváhy mladé populace ale rovněž k rozvoji osobnosti mladého sportovce.

V návaznosti na podporu dětí a mládeže je však nutná podpora pravidelné a kvalitní přípravy. Trenérů věnujících se dětem a mládeži je obecně v rámci ČR nedostatek, většina trenérů navíc vykonává trenérskou funkci na bázi dobrovolnictví. Motivací by tak mělo být nastavení přijatelných podmínek pro trenéry, aby se i v oblastech mimo Brno věnovali trenérské činnosti odborně vzdělaní lidé. Další možností může být prosazování stávajícího většinového systému dobrovolnického trenérství, ovšem za zvýšení podpory dobrovolnictví a trenérství jako zájmové činnosti.

Priorita 1.2.: Podpora sportu pro všechny

Smyslem je zpřístupnění sportu nejen všem věkovým kategoriím, ale rovněž všem sociálním a výkonnostním skupinám. Vzhledem k finanční náročnosti některých sportů by mělo docházet ke snížení ekonomické spoluúčasti rodin ve sportu. K tomu je zapotřebí podpory ze státních prostředků, která zpřístupní i finančně náročnější sporty pro širší základnu. Příkladem může být již existující program Českého svazu ledního hokeje „Pojď hrát hokej – výstroj pro nejmenší“.

V rámci sportu, který bude dostupný pro všechny by se nemělo zapomínat ani na podporu seniorských sportovních sdružení a klubů, pro jejichž členy sport často představuje celoživotní filozofii, a také na bývalé olympioniky, kteří byli a jsou vzorem pro ostatní a jejich úspěchy jsou nesmazatelně zapsány do historie sportu.

OBLAST PODPORY 2.: Podpora vrcholového sportu

Podpora vrcholového sportu navazuje na oblast 7 – Konkurenceschopnost reprezentace ČR Koncepce SPORT 2025. Vzhledem k tomu, že má ČR dlouholetou sportovní tradici, jsou očekávání veřejnosti k získání medailí vysoká téměř na každé sportovní akci. K vytvoření podmínek pro úspěšné české reprezentanty však nemalou mírou přispívá krajské prostředí, ve kterém většina sportovců svoji kariéru začíná. Z toho důvodu je důležité vytvořit pro sportovce konkurenceschopné podmínky srovnatelné s ostatními zeměmi, rozšiřování odpovídající sportovní infrastruktury, inovovat trenérské postupy, podporovat přechod na vysoké školy a sportovní gymnázia a ošetřit systém jejich zdravotního zabezpečení, tak jak je Koncepce SPORT 2025 definuje. Úspěchy vrcholových sportovců na mezinárodních sportovních akcích mívají často za následek zviditelnění nejen sportu, ale i země (potažmo regionu), který sportovec reprezentuje. Se zvýšením propagace sportu souvisí také nárůst členské základy, především u dětí (příkladem může současný nárůst biatlonové členské základny).

Priorita 2.1.: Podpora vrcholového kolektivního sportu

Účelem je podpora vrcholových sportovních subjektů, jejichž družstva dospělých reprezentují JMK v nejvyšších soutěžích v daném sportu v ČR nebo interlize (nejvyšší soutěži družstev s mezinárodní účastí), a to jak v rámci výchovy a přípravy mládeže na vrcholový sport, tak činnosti těchto sportovních družstev dospělých.

Priorita 2.2.: Podpora vrcholových individuálních sportovců

Účast na mezinárodních soutěžích je největší zkouškou konkurenceschopnosti ve sportu a úspěchy našich reprezentantů pozitivně přispívají k šíření dobrého jména JMK, potažmo ČR v zahraničí. Cílem je udržení vrcholových sportovců individuálních sportů v klubech se sídlem na území JMK, a tím zvyšovat úroveň sportu v kraji a přispívat k jeho propagaci. Příklad úspěšných sportovců pozitivně působí na motivaci další generace sportovců, přivádí do sportu vyšší počet aktivních sportovců a zvyšuje povědomí o sportovních odvětvích.

OBLAST PODPORY 3.: Sportovní infrastruktura

V JMK jsou sportovní zařízení v majetku obcí, měst, JMK a sportovních organizací, která z pohledu konkurenceschopnosti potřebují finanční prostředky na svůj rozvoj. Jedná se o sportoviště, která slouží pro běžnou sportovní činnost, hostí významné sportovní akce, mezinárodní turnaje apod. Důležitou roli spatřuje JMK i ve vzniku nových takto významných a strategických sportovních zařízení, která vzniknou za finanční podpory JMK v souladu s tímto programem. V případě delimitace státních příspěvků MŠMT bude kraj podporovat i provoz a údržbu ostatních sportovních zařízení na území kraje.

Nezbytným předpokladem pro rozvoj sportu je existence moderní a bezpečné infrastruktury. Zapojení sportovních odborníků a sportovců do rozhodovacích procesů samospráv napomůže k vytvoření takového sportovního prostředí, které bude reflektovat i praktický pohled, především v oblastech moderní a bezpečné infrastruktury rozvoje sportu v JMK.

Priorita 3.1.: Podpora údržby a rekonstrukce stávající sportovní infrastruktury

Zkvalitňování sportovních zařízení a sportovišť, podpora údržby, oprav a drobných rekonstrukcí stávající sportovní infrastruktury ve vlastnictví či dlouhodobém užívání sportovních subjektů.

Na základě poznatků analytické části se nabízí prostor pro oddělení stávajícího okruhu A DP PS do samostatného DP, tak aby disponoval vlastním celkovým rozpočtem a došlo tak ke zjevné diferenciaci údržby, oprav a rekonstrukcí od provozních nákladů na činnost spolků.

Priorita 3.2.: Podpora rekonstrukce a výstavby sportovních areálů (spolufinancování MŠMT, měst)

Podpora je zaměřena především na výstavbu, dostavbu nebo rozsáhlé rekonstrukce sportovních a víceúčelových areálů určených k pořádání významných nadregionálních a mezinárodních sportovních akcí. Vzhledem k předpokládané finanční náročnosti těchto akcí je vhodné klást důraz na jejich vícezdrojové financování (např. z MŠMT, sportovní svaz, město/obec), a ze strategického hlediska rozvoje sportovní infrastruktury tyto investiční akce konzultovat s ostatními složkami státní správy (např. městy, obcemi), aby nedocházelo ke koncentraci výstavby sportovišť pouze v některých lokalitách.

Priorita 3.3.: Sportoviště příspěvkových organizací JMK

Cílem priority je podpora oprav a rekonstrukcí stávajících sportovišť příspěvkových organizací JMK, tedy majetku JMK a výstavba sportovišť nových. Při rozhodování o podpoře bude vhodné

sledovat stav a požadavky příspěvkových organizací uvedené v Pasportu majetku příspěvkových organizací kraje. Potenciál sportovišť příspěvkových organizací je pak mimo využití pro školní výuku i v možnosti jejich pronájmu pro veřejnost, a tím se stávají i zdrojem finančních prostředků do rozpočtu organizace.

OBLAST PODPORY 4.: Sportovní akce, propagace sportu a spolupráce v oblasti sportu

Podpora a vytváření podmínek pro organizaci sportovních akcí nadregionálního a mezinárodního významu je nepostradatelnou součástí koncepčního rozvoje sportu v kraji. Jedná se zpravidla o sportovní akce přinášející kraji přímé nebo nepřímé výhody. Významné sportovní akce mají pozitivní vliv na propagaci sportu v kraji i samotného kraje a jeho měst a obcí, napomáhají k rozvoji cestovního ruchu, přináší ekonomický zisk podnikatelům v okolí místa konání a jejich pořádání je i otázkou prestiže, dokládající schopnosti regionu takové akce získat, připravit a úspěšně realizovat. Veřejností oblíbené masové propagačně-motivační sportovní akce mohou být navíc nástrojem pro zapojení dalších osob do sportování.

Podpora je možná v různých formách, od udělení záštity, pomoci při zabezpečení akcí, přes udělení finančního příspěvku nebo cen, až po přímé zapojení kraje do jejich pořádání. Součástí je i podpora účasti jihomoravských sportovců na zahraničních sportovních akcích pořádaných partnerskými regiony.

Priorita 4.1.: Významné sportovní akce nadregionálního a mezinárodního významu

Cílem je podpora zejména tradičních akcí nadregionálního či mezinárodního významu a podpora mimořádných akcí mezinárodního významu s preferencí nekomerčních sportovních akcí, které jsou pořádány a organizovány sportovními organizacemi se sídlem na území JMK, a sportovních akcí se společenským a motivačním charakterem.

Priorita 4.2.: Akce propagující sport, komunikace kraje s veřejností v oblasti sportu

Priorita je zaměřena na pořádání a spolupořádání sportovních a sportovně-spoločenských akcí zaměřených na propagaci sportu, např. tradiční vyhodnocení nejúspěšnějších sportovců, talentů, týmů, trenérů a osobností okresů a JMK, prezentace na sportovním veletrhu nebo podpora náborových akcí. Cílem je sport zpopularizovat u široké veřejnosti, což opět povede nejen k rozšiřování členské základny, ale i k aktivnímu trávení volného času (potažmo pasivnímu sledování sportovních událostí).

Priorita 4.3.: Podpora univerzitního sportu a sportu ve školách

Jedním z cílů Koncepce je navyšovat počty hodin pohybových aktivit ve školním prostředí, např. podporou programů na zapojení dětí do sportovních aktivit v rámci školních družin, podpora školních sportovních soutěží a turnajů apod., a také podpora navazování a prohlubování spolupráce mezi sportovními svazy, kluby a školami.

Dále je priorita zaměřena na univerzitní sport, zejména na podporu univerzitních sportovních klubů a akcí, a také navázání spolupráce mezi Českou asociací univerzitního sportu, studentů a absolventů brněnských univerzit (zejména Fakulty sportovních studií Masarykovy univerzity)

a sportovními kluby, např. formou projektů, které bude podporovat studentské praxe ve sportovních klubech na celém území kraje, při pořádání sportovních akcí nebo zapojení do projektů typu „Sport do škol“.

Priorita 4.4.: Spolupráce aktérů z oblasti sportu

Navázání a podpora aktivní spolupráce a komunikace s ostatními aktéry v oblasti sportu, tj. sportovními organizacemi, místními samosprávami, kraji, MŠMT, orgány EU, školami či univerzitami. JMK bude aktivně působit na ostatní subjekty v záležitostech týkajících se rozvoje a podpory sportu, bude vyhledávat příležitosti ke společnému působení, iniciovat společná setkání k navázání spolupráce mezi jednotlivými aktéry, vyhledávat a mapovat nové možnosti podpory sportu či provádět metodickou pomoc. Současně bude snahou přizvat a zapojit odborníky na tuto oblast do plánovacích a rozhodovacích aktivit JMK.

Fungující partnerství a spolupráce napomůže k účinnějšímu rozvoji sportovní oblasti na území kraje, a případné nalezení nových příležitostí může otevřít nové možnosti a směry rozvoje sportu.

OBLAST PODPORY 5.: Podpora talentované mládeže

Talentovaná mládež reprezentující JMK na národních i mezinárodních sportovních akcích zvyšuje povědomí o JMK. K tomu, aby mohli být mladí sportovci konkurenceschopní však potřebují odpovídající podmínky, především co se týká možnosti sportovní přípravy, dostupnosti sportovního vybavení, trenérské základny či podpory ze strany škol.

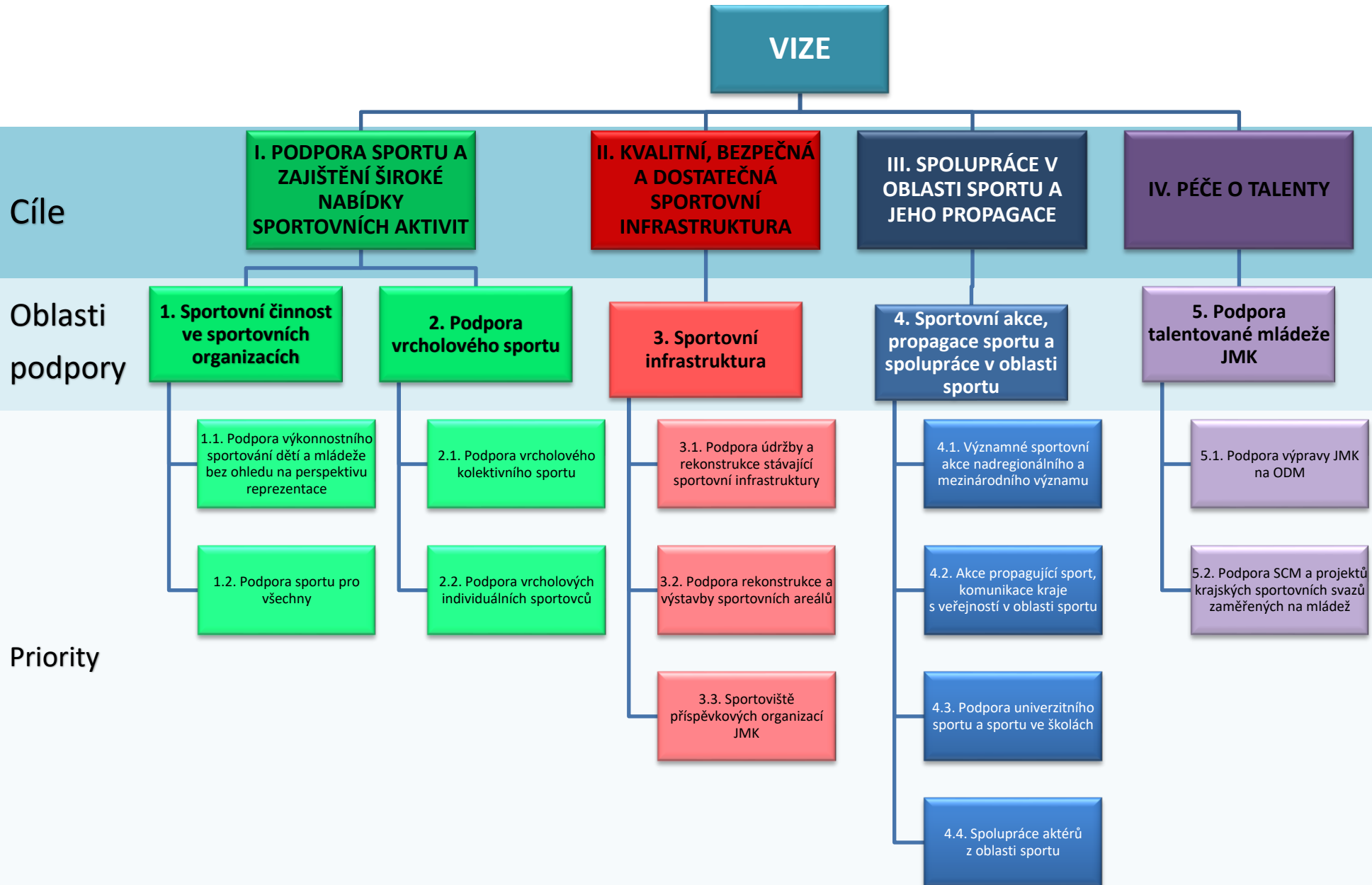
Priorita 5.1.: Podpora výpravy JMK na ODM

Kompletní zajištění výpravy JMK na ODM, včetně zajištění nominačních kol a následného ocenění úspěšných sportovců. Účast na ODM je pro mladé sportovce vysoce prestižní záležitost a je motivací pro další zlepšování se. Účastníci ODM mají potenciál účastnit se v budoucnu i vrcholných soutěží, včetně velkých OH.

Priorita 5.2.: Podpora sportovních center mládeže a projektů krajských sportovních svazů zaměřených na děti a mládež

Podpora sportovních center mládeže na území JMK s cílem zlepšit podmínky pro jejich sportovní činnost a nabídnout kvalitnější podmínky pro další rozvoj talentovaných sportovců. Dále také podpora projektů a aktivit krajských sportovních svazů zaměřených na děti a mládež, zejména požádání krajských turnajů, soutěží, společných soustředění talentovaných mladých sportovců z JMK, zajištění účasti reprezentační výpravy na zahraničních soutěžích apod.

Obr. 52: Schéma vize, cílů, oblastí podpory a priorit Konceptce JMK

C) IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

11. AKČNÍ PLÁN

Akční plán je přehledem konkrétních aktivit JMK v oblasti tělovýchovy a sportu pro následujících období, který vychází z výše uvedených stanovených cílů a priorit.

Stručný popis	<i>Neinvestiční dotační podpora výkonnostního a mládežnického sportu v kraji</i>
Název projektu/programu	Dotační program Podpora sportu v JMK – činnost sportovních organizací
Oblast podpory	1.
Priorita	1.1., 1.2.
Region	Jihomoravský kraj
Předkladatel Žadatel	Jihomoravský kraj sportovní subjekty zapsané ve spolkovém rejstříku (TJ, spolky, kluby)
Garant	Odbor školství
Umístění projektu	Jihomoravský kraj
Stručná charakteristika	
- Cíle	Zkvalitnění a podpora činnosti sportovních organizací, motivace dětí a mládeže ke sportování, zvyšování tělesné zdatnosti populace, propagace zdravého životního stylu, prevence nemocí atd.
- Aktivity	Podpora projektů zaměřených na zlepšování podmínek pro pravidelnou a systematickou činnost sportovních organizací se sídlem na území JMK.
- Výstupy	Široké spektrum nabídky sportovních aktivit, vyšší podíl sportující populace, rozšiřování členské základny sportovních organizací, reprezentace kraje na národních i mezinárodních soutěžích.
Časový harmonogram přípravy a realizace	Realizace v daném kalendářním roce
Forma podpory	Dotace v rámci dotačního programu
Financování	min 20.000.000 Kč ročně
Zdroj financí	Rozpočet JMK

Stručný popis	<i>Neinvestiční dotace na podporu rozvoje vrcholového kolektivního sportu</i>
Název projektu/programu	Dotace na základě Memoranda o spolupráci s JKULK / Dotace na vrcholový kolektivní sport
Oblast podpory	2.
Priorita	2.1.
Region	Jihomoravský kraj
Předkladatel Žadatel	Jihomoravský kraj Členové JKULK, kluby hrající I. ligu
Garant	Odbor školství
Umístění projektu	Jihomoravský kraj
Stručná charakteristika	

- Cíle	Podpora činnosti sportovních klubů kolektivních sportů účastníků se soutěží v rámci nejvyšší, nebo I. národní ligy, nebo interligy v daném sportu.
- Aktivity	Podpora projektů zaměřených na podporu a zkvalitnění běžné činnosti sportovních klubů a projektů zaměřených na náborové akce. Spolupráce na propagačních a společensko-sportovních akcích pořádaných JMK.
- Výstupy	Počet získaných titulů v rámci národní ligy nebo interligy, případně co nejlepší umístění v těchto soutěžích. Motivace dětí a mládeže ke sportování, regionální patriotismus, motivace sportovců k setrvání v klubu v kraji.
Časový harmonogram přípravy a realizace	Realizace v daném kalendářním roce
Forma podpory Financování Zdroj financí	Dotace v rámci dotačního programu, individuální dotace min 15.000.000 Kč ročně Rozpočet JMK

Souhrnný popis	<i>Neinvestiční dotace na podporu reprezentantů v individuálních olympijských/paralympijských sportech</i>
Název projektu/programu	Dotační program Podpora individuálních sportovců
Oblast podpory	2.
Priorita	2.2.
Region	Jihomoravský kraj
Předkladatel Žadatel	Jihomoravský kraj Sportovní kluby jejichž členy jsou reprezentanti individuálních olympijských/paralympijských sportů
Garant	Odbor školství
Umístění projektu	Jihomoravský kraj
Stručná charakteristika	
- Cíle	Cílem je zkvalitnění běžné sportovní přípravy sportovců individuálních olympijských/paralympijských sportů, umožnění jejich účasti na větším počtu vrcholných akcí a kvalitnějších soustředěních, a tím napomoci k jejich úspěšné kvalifikaci a účasti na vrcholných akcích. Motivace těchto sportovců k setrvání v klubu v kraji.
- Aktivity	Podpora projektů zaměřených na podporu činnosti těchto sportovců, reprezentaci a účasti na mezinárodních závodech. Spolupráce na propagačních a společensko-sportovních akcích pořádaných JMK.
- Výstupy	Nárůst počtu reprezentantů z JMK, nárůst počtu získaných medailí na vrcholných sportovních

	akcích, motivace dětí a mládeže ke sportování, lokální patriotismus, setrvání reprezentantů v klubech v JMK.
Časový harmonogram přípravy a realizace	Realizace v daném kalendářním roce
Forma podpory Financování Zdroj financí	Dotace v rámci dotačního programu, individuální dotace min 3.000.000 Kč ročně Rozpočet JMK

Souhrnný popis návrhu projektu	<i>Podpora údržby, drobných rekonstrukcí nebo oprav sportovních areálů a sportovišť, materiální vybavení investičního charakteru</i>
Název projektu/programu	Údržba, provoz a rekonstrukce sportovišť, investiční materiální vybavení
Oblast podpory	3.
Priorita	3.1.
Region	Jihomoravský kraj
Předkladatel Žadatel Garant	Jihomoravský kraj Sportovní subjekty (zejm. TJ, spolky, kluby) Odbor školství
Umístění projektu	Jihomoravský kraj
Stručná charakteristika	
- Cíle	Cílem je systémová podpora provozu a údržby sportovních zařízení na území JMK.
- Aktivity	Podpora projektů zaměřených na zkvalitnění sportovních zařízení – opravy, rekonstrukce, pořízení investičního movitého majetku, nákup vybavení apod.
- Výstupy	Kvalitní, bezpečná a vyhovující sportoviště, která budou splňovat podmínky pro provozování sportu a pořádání soutěží, budou dostupná široké sportující veřejnosti, a to v celém území JMK. Zvýšená atraktivita sportovních zařízení v JMK, a tím i zvýšení prestiže JMK v oblasti sportovní infrastruktury.
Časový harmonogram přípravy a realizace	Realizace v daném kalendářním roce
Forma podpory	Dotace formou dotačního programu, individuální dotace
Financování Zdroj financí	min 15.000.000 Kč ročně Rozpočet JMK

Souhrnný popis návrhu projektu	<i>Podpora významných investičních akcí zaměřených na rekonstrukci nebo výstavbu sportovních areálů či sportoviště</i>
Název projektu/programu	Významné investiční akce
Oblast podpory	3.
Priorita	3.2.
Region	Jihomoravský kraj
Předkladatel	Jihomoravský kraj

Žadatel Garant	Sportovní subjekty (TJ, spolky, kluby), města, obce Odbor školství
Umístění projektu	Jihomoravský kraj
Stručná charakteristika	
- Cíle	Cílem je podpora výstavby a rekonstrukcí významnější sportovní infrastruktury, ve spolupráci s místními samosprávami či MŠMT.
- Aktivita	Podpora projektů zaměřených na výstavbu či rekonstrukci významné sportovní infrastruktury spolufinancovaných z rozpočtu místní samosprávy, MŠMT, EU apod.
- Výstupy	Zvýšený počet sportovních areálů s akreditací k pořádání významných republikových nebo mezinárodních akcí, zvýšená prestiž JMK v oblasti sportovní infrastruktury, zvýšení kapacity sportovišť.
Časový harmonogram přípravy a realizace	Realizace v daném kalendářním roce
Forma podpory Financování Zdroj financí	Individuální dotace Dle požadavků a možností rozpočtu JMK Rozpočet JMK

Souhrnný popis návrhu projektu	<i>Podpora údržby, rekonstrukcí nebo oprav sportovních areálů a sportovišť v majetku JMK</i>
Název projektu/programu	Údržba, provoz a rekonstrukce sportovišť v majetku kraje
Oblast podpory	3.
Priorita	3.3.
Region	Jihomoravský kraj
Předkladatel Žadatel Garant	Jihomoravský kraj Příspěvkové organizace JMK Odbor školství
Umístění projektu	Jihomoravský kraj
Stručná charakteristika	
- Cíle	Cílem je podpora provozu a údržby sportovních zařízení školských příspěvkových organizací JMK.
- Aktivita	Podpora projektů zaměřených na zkvalitnění těchto sportovišť – opravy, rekonstrukce, pořízení investičního movitého majetku, nákup vybavení apod.
- Výstupy	Kvalitní, bezpečná a vyhovující školní sportoviště v majetku příspěvkových organizací, potažmo JMK, která budou moci být dostupná široké sportující veřejnosti formou pronájmu.
Časový harmonogram přípravy a realizace	Realizace v daném kalendářním roce, dle požadavků
Forma podpory Financování Zdroj financí	Účelově určený příspěvek Dle potřeb a možností rozpočtu JMK Rozpočet JMK

Souhrnný popis návrhu projektu	<i>Podpora pořádání významných sportovních akcí</i>
Název projektu/programu	Sportovní akce regionálního a nadregionálního významu
Oblast podpory	4.
Priorita	4.1.
Region	Jihomoravský kraj
Předkladatel	Jihomoravský kraj
Žadatel	Sportovní subjekty (TJ, spolky, kluby)
Garant	Odbor školství
Umístění projektu	Jihomoravský kraj
Stručná charakteristika	
- Cíle	Podpora uspořádání významných sportovních akcí, zvýšení atraktivnosti regionu, zapojení osob do sportování, motivace veřejnosti k provozování sportu
- Aktivity	Záštita nad akcí, udělení dotace, pomoc s organizací.
- Výstupy	Zapojení veřejnosti do sportování, sounáležitost, společenské vyžití, zatraktivnění regionu/klubu/sportu
Časový harmonogram přípravy a realizace	Realizace v daném kalendářním roce
Forma podpory	Individuální dotace/ dotace formou dotačního programu; udělení záštity nad akcí; spolupořádání
Financování	min 7.000.000 Kč ročně
Zdroj financí	Zdroj financování – rozpočet JMK

Souhrnný popis návrhu projektu	<i>Propagace a popularizace tělovýchovy a sportu, komunikace kraje v oblasti tělovýchovy a sportu</i>
Název projektu/programu	Vyhlašování ankety „Sportovec JMK“ Expozice na veletrhu Sport Life!
Oblast podpory	4.
Priorita	4.2.
Region	Jihomoravský kraj
Garant	Odbor školství
Umístění projektu	Jihomoravský kraj
Stručná charakteristika	
- Cíle a aktivity	Cílem je pořádání sportovních a sportovně-spoločenských akcí zaměřených na propagaci sportu, propagaci činnosti JMK v oblasti sportu, motivaci dětí a mládeže ke sportování, propagaci podporovaných sportovních subjektů a sportovců, oceňování sportovních reprezentantů, komunikaci JMK se sportovním prostředím atd.
- Výstupy	Počet návštěvníků jednotlivých pořádaných akcí, mediální dopad, zájem veřejnosti, vyšší prestiž JMK, zapojení podporovaných sportovních subjektů a sportovců do programu akcí, spolupráce s dalšími aktéry v oblasti sportu.

Časový harmonogram přípravy a realizace	Realizace v daném kalendářním roce
Financování	Sportovec JMK – min 500.000 Kč ročně Veletrh SportLife! – min 800.000 Kč ročně dále dle potřeb a finančních možností JMK
Zdroj financí	Rozpočet JMK

Souhrnný popis návrhu projektu	<i>Spolupráce s ostatními aktéry ve sportu</i>
Název projektu/programu	Spolupráce a komunikace s ostatními aktéry sportu
Oblast podpory	4.
Priorita	4.3., 4.4.
Region	Jihomoravský kraj, Česká republika, EU
Předkladatel Aktéři Garant	Jihomoravský kraj JMK, sportovní subjekty, kraje, MŠMT, univerzity, střešní sportovní organizace, sportovní svazy, EU Odbor školství
Umístění projektu	Jihomoravský kraj
Stručná charakteristika	Cílem je aktivně spolupracovat a komunikovat s ostatními aktéry v oblasti sportu, a to nejen se sportovními subjekty, ale také místními samosprávami, ostatními kraji, MŠMT, orgány Evropské unie či univerzitami. JMK bude aktivně působit na ostatní subjekty v záležitostech týkajících se rozvoje a podpory sportu, bude vyhledávat příležitosti ke společnému působení apod.
- Cíle	
- Aktivity	Společná setkání, navázání spolupráce sportovních klubů s univerzitami, vyhledávání nových možností podpory, metodická pomoc, vedení dialogu mezi jednotlivými aktéry.
- Výstupy	Fungující partnerství a spolupráce umožní účinnější rozvoj sportovní oblasti na území kraje. Nalezením nových možností může napomoci k otevření nových možností a směrů rozvoje sportu.
Časový harmonogram přípravy a realizace	Průběžně, neustále
Forma podpory	Převážně nefinanční projekty
Financování	V případě nutnosti – rozpočet JMK dle možností
Zdroj financí	

Souhrnný popis návrhu projektu	<i>Podpora krajské mládežnické reprezentace (ODM)</i>
Název projektu/programu	Podpora a zabezpečení účasti mládežnické sportovní reprezentace v projektu ČOV Olympiáda dětí a mládeže (ODM)
Oblast podpory	5.
Priorita	5.1.
Region	Jihomoravský kraj
Garant	Odbor školství
Umístění projektu	Jihomoravský kraj
Stručná charakteristika	Cílem je kompletně zabezpečit účast krajské sportovní reprezentace na této vrcholné mládežnické akci, a to jak v letní, tak v zimní verzi. Zabezpečení spočívá v nominaci sportovců a trenérů, úhradu nákladů na ubytování, stravování, dopravu, oblečení a přípravu. Této akce se JMK pravidelně účastní. Medailisté ODM jsou následně oceněni za účasti hejtmana JMK.
- Cíle	
- Aktivity	
- Výstupy	
Časový harmonogram přípravy a realizace	Každoročně v kalendářním roce
Forma podpory	min. 1.800.000 Kč v závislosti na charakteru ODM a počtu účastníků krajské výpravy
Financování	
Zdroj financí	

Souhrnný popis návrhu projektu	<i>Podpora sportovních center mládeže a aktivit krajských sportovních svazů zaměřených na mládež</i>
Název projektu/programu	Podpora talentované mládeže
Oblast podpory	5.
Priorita	5.1.
Region	Jihomoravský kraj
Předkladatel Aktéři	Jihomoravský kraj Sportovní centra mládeže se sídlem v JMK, Krajské sportovní svazy
Garant	Odbor školství
Umístění projektu	Jihomoravský kraj
Stručná charakteristika	Cílem je podpora sportovních center mládeže se sídlem na území JMK, které sdružují talentované mladé sportovce, zlepšení podmínek pro provozování sportovní činnosti a vytvoření kvalitnějších podmínek pro další rozvoj talentovaných sportovců. Současně budou podporovány aktivity a projekty krajských sportovních svazů zaměřené na děti a mládež.
- Cíle	
- Aktivity	Podpora činnosti sportovních center, podpora pořádání krajských soutěží/turnajů, společných soustředění talentovaných sportovců, podpora

- Výstupy	účasti reprezentantů JMK na zahraničních akcích apod.
Časový harmonogram přípravy a realizace	Každoročně v kalendářním roce
Forma podpory	Individuální dotace
Financování	dle možností rozpočtu
Zdroj financí	Rozpočet JMK

12. INDIKÁTORY PRO HODNOCENÍ

Monitoring cílů a opatření (vstupní indikátory, indikátory výsledku, výstupu a dopadu)

Základním cílem systémů monitorování a vyhodnocování této Koncepce bude zajištění podkladů pro hodnocení efektivity vynaložených zdrojů a hodnocení účinnosti realizovaných aktivit. Pomocí monitoringu bude prováděna průběžná kontrola časového, věcného a finančního plnění Koncepce.

Monitoring a vyhodnocení Koncepce JMK bude v gesci oddělení sportu OŠ. Základním výstupem bude informativní zpráva obsahující údaje o naplňování jednotlivých aktivit a zpráva o plnění monitorovacích indikátorů přiřazených k příslušným cílům. Výstupy budou oddělením sportu předloženy příslušným orgánům JMK v podobě souhrnné informativní zprávy, a to nejpozději do 30.6. následujícího roku.

Účelem monitorování a hodnocení bude ověřit, zda a do jaké míry je Koncepce JMK realizována podle stanovených pravidel, zda realizované projekty a aktivity naplňují cíle a opatření dokumentu.

Nezbytným krokem pro monitoring a hodnocení je stanovení indikátorů. Pro potřeby Koncepce JMK byly stanoveny indikátory jako ukazatele vývoje určitého jevu. Údaje budou sledovány a zaznamenávány průběžně, a v rámci vyhodnocení budou výsledky doplněny o související skutečnosti.

Všechny níže uvedené indikátory mají vstupní hodnotu číslo „0“, pokud není uvedeno jinak, přičemž se bude hodnotit meziroční nárůst, či pokles naplňování daného indikátoru.

Cíl	Název indikátoru	Měrná jednotka	Zdroj dat
Podpora sportu a zajištění široké nabídky sportovních aktivit	Počet registrovaných sportovců v rámci ČUS v JMK (případně i jiné relevantní databáze, např. Rejstřík MŠMT)	Počet	ČUS (ev. MŠMT)
	Podíl mládeže do 18 let na celkovém počtu sportovců registrovaných v rámci ČUS v JMK (případně i jiné relevantní databáze, např. Rejstřík MŠMT).	Počet / podíl	ČUS (ev. MŠMT)
	Počet registrovaných sportovních klubů v rámci ČUS v JMK (případně i jiné relevantní databázi, např. Rejstřík MŠMT).	Počet	ČUS (ev. MŠMT)
	Objem neinvestičních prostředků poskytnutých z rozpočtu JMK do oblasti sportu celkem a v poměru k rozpočtu	Částka v Kč / podíl v %	JMK
	Objem neinvestičních prostředků poskytnutých z rozpočtu JMK v rámci dotačních programů z oblasti sportu.	Částka v Kč	JMK
	Počet podpořených projektů z oblasti sportu z rozpočtu JMK.	Počet	JMK
	Počet podpořených projektů v rámci dotačních programů z oblasti sportu.	Počet	JMK
	Počet podpořených klubů vrcholového kolektivního sportu z rozpočtu JMK a jejich umístění v dané sportovní lize.	Počet / konečné pořadí v lize	JMK
	Počet podpořených individuálních sportovců/reprezentantů olympijských disciplín	Počet	JMK

	Počet medailí získaných podpořenými individuálními sportovci z JMK z ME, MS, OH.	Počet	JMK, sportovní svazy, ČOV
--	--	-------	---------------------------

Cíl	Název indikátoru	Měrná jednotka	Zdroj dat
Kvalitní, bezpečná a dostatečná sportovní infrastruktura	Objem financí poskytnutých z rozpočtu JMK na zajištění oprav, údržby a modernizace sportovní infrastruktury (malé projekty).	Částka v Kč	JMK
	Objem investičních prostředků poskytnutých z rozpočtu JMK na modernizaci a výstavbu sportovní infrastruktury (velké projekty).	Částka v Kč	JMK
	Počet podpořených projektů na opravu, údržbu, modernizaci a výstavbu sportovní infrastruktury.	Počet	JMK
	Objem investičních prostředků poskytnutých z rozpočtu JMK na opravu, modernizaci a výstavbu sportovní infrastruktury příspěvkovým organizacím JMK.	Částka v Kč	JMK
	Počet podpořených investičních projektů příspěvkových organizací JMK v oblasti sportu.	Počet	JMK

Cíl	Název indikátoru	Měrná jednotka	Zdroj dat
Spolupráce v oblasti sportu a jeho propagace	Náklady na veletrh Sport Life	Částka v Kč	JMK
	Počet návštěvníků veletrhu Sport Life	Počet	JMK, Výstaviště Brno
	Počet prezentujících se / spolupracujících klubů	Počet	JMK

Cíl	Název indikátoru	Měrná jednotka	Zdroj dat
Péče o talenty	Objem financí vynaložených z rozpočtu JMK na zajištění účasti a organizování ODM celkem a na člena výpravy	Částka v Kč / podíl	JMK
	Počet mladých sportovců účastnících se ODM	Počet	JMK,
	Pořadí výpravy JMK v pořadí krajských výprav	Pořadí	ČOV
	Počet medailí získaných na ODM	Pořadí	ČOV
	Objem prostředků z rozpočtu JMK na podporu sportovně talentované mládeže.	Částka v Kč	JMK
	Počet sportovních center mládeže a středisek mládeže a do nich zařazených sportovců v rámci přípravy sportovně talentované mládeže.	Počet	JMK, svazy, ČUS, MŠMT

Zdroje

AŠSK – Asociace školních sportovních klubů České republiky (2017): *Výroční zpráva o činnosti 2016*. [online]. [cit. 2018-07-16]. Dostupné na WWW: <https://www.assk.cz/pdf.php?f=2017/0809/assk-vyrocní-zprava-2016.pdf>

ASŠK – Asociace školních sportovních klubů České republiky (2018). *Základní informace*. [online]. [cit. 2018-07-16]. Dostupné na WWW: <https://www.assk.cz/o-asociaci/zakladni-informace/>.

BĚLOHLÁVEK, Jan. (2010). 100 let českého vysokoškolského sportu. Praha: Olympia pro Českou asociaci univerzitního sportu, 2010. ISBN 987-80-7376-248-3.

Centrum sportovních aktivit Mendelovy univerzity v Brně [online]. 2018 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <http://csa.mendelu.cz/>

Centrum sportovních aktivit VUT CESA: Výroční zpráva CESA za rok 2016 [online]. 2017 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <http://www.cesa.vutbr.cz/>

ČASPV – Česká asociace sport pro všechny (2018): *Základní informace*. [online]. [cit. 2018-07-16]. Dostupné na WWW: <http://www.caspv.cz/cz/o-nas/zakladni-informace/>

Česká asociace univerzitního sportu: Historie ČAUS [online]. 2018 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: http://caus.cz/o_caus/historie-caus/

Česká asociace univerzitního sportu: Profil ČAUS [online]. 2018 [cit. 2018-07-13]. Dostupné z: http://caus.cz/o_caus/profil-caus/

ČSÚ– Český statistický úřad (2017). *Statistická ročenka Jihomoravského kraje – 2017*. [online]. [cit. 2018-07-16]. Dostupné na WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/23-kultura-sport-k3mdws3yw2>

ČSÚ - Český statistický úřad (2018). *Srovnání krajů v České republice – 2017*. [online]. [cit. 2018-07-16]. Dostupné WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/srovnani-kraju-v-ceske-republice-2017>.

ČSÚ-2- Český statistický úřad (2018). *Věkové složení a pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji - 2017*. [online]. [cit. 2018-07-16]. Dostupné WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/vekove-slozeni-a-pohyb-obyvatelstva-v-jihomoravskem-kraji-2017>

ČSÚ-3 – Český statistický úřad (2018). *Okresy : Charakteristika okresu ...* [online]. [cit. 2018-07-16]. Dostupné na WWW: <https://www.czso.cz/csu/xb/okresy>

ČUS – Česká unie sportu (2018): Sportovní kluby. [online]. [cit. 2018-07-16]. Dostupné na WWW: <https://iscus.cz/web/sportovni-subjekty/?name=&ic=®ion=&city=&sport=&association=&role=&ageFrom=&ageTo=&s>

ex=&appbundle_functionary%5B_token%5D=iXbw88w7EGJt4MyvqiBrEk-kp7eXv-4RARwVd3qXUL0&is_map_active=0

ČUS-2 - Česká unie sportu (2018): *Alarmující situace ve sportovních klubech a tělovýchovných jednotách: nemají prostředky na trenéry a topí se v byrokracii* [online]. [cit. 2018-07-11]. Dostupné z: <https://www.cusecz.cz/novinky/alarmujici-situace-ve-sportovnich-klubech-a-telovychovných-jednotach.html>

DVOŘÁK, F. (2014). *Organizační struktura českého sportu a sportovního prostředí v ČR*. Přednáška FTVS UK Praha, 6. 10. 2014. [online]. [cit. 2018-05-16]. Dostupné na WWW: <https://www.ftvs.cuni.cz/FTVS-677-version1-dvorak.pptx>

DOKTOR, M. (2016). *Organizace Tělesné výchovy a sportu v ČR*. Přednáška FTVS UK Praha, 3. 10. 2016. [online]. [cit. 2018-05-16]. Dostupné na WWW: https://www.ftvs.cuni.cz/FTVS-677-version1-3102016_organizace_telesne_vyc.pdf

Evropská komise, *Bílá kniha o sportu*. Místo vydání: Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2007. 37 s. ISBN 978-92-79-06547-7.

Evropská charta sportu - <http://www.msmt.cz/sport/evropska-charta-sportu>

Fakulta sportovních studií Masarykovy univerzity: Centrum univerzitního vzdělávání [online]. 2018 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <http://www.fsps.muni.cz/cus/>

Hamřík (2014). *Changes in Physical activity level in Czech adults*

HÁJEK, M. (2015). *Důsledky podfinancování sportu v regionech* In *Financování sportu mládeže a financování sportovních klubů v ČR*. Praha : Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, 11. 11. 2015.

HOBZA, V.; REKTOŘÍK, J. (2006). *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopres.191 s. ISBN 80-86929-04-3.

BRNO (2018): *KONCEPCE SPORTU MĚSTA BRNA 2018-2030*. Brno : [online].[cit. 2018-07-16]. Dostupné na WWW: https://www.brno.cz/fileadmin/user_upload/sprava_mesta/magistrat_mesta_brna/OSMT/dotace/2018/Koncepce_sportu_mesta_Brna_na_leta_2018-2030.pdf

KČT – Klub českých turistů (2012): *O organizaci Klubu českých turistů*. online].[cit. 2018-06-07].Dostupné na WWW: <https://www.kct.cz/cms/o-organizaci-klubu-ceskych-turistu>.

Koncepce podpory sportu 2016-2025 SPORT 2025 (2016): MŠMT. Praha 2016.

KPMG - KPMG Česká republika, s.r.o. (2012). *Koncepce financování sportu v České republice : Analyticko – koncepční studie*. [online]. [cit. 2018-07-16]. Dostupné na WWW: https://www.olympic.cz/financovani/docs/koncepce_financovani_sportu_prezentace_v9a.pdf

KRAUS, M. (2015). *Strukturální problémy financování českého sportu*. In *Financování sportu mládeže a Financování sportovních klubů v ČR*. Praha : Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, 11. 11. 2015.

Mapový portál JMK (2013): *Územní členění JMK*. [online]. [cit. 2018-07-16]. Dostupné na WWW:http://mapy.kr-jihomoravsky.cz/design/2016_spravni-hranice-JMK-okresy-bar_A3.jpg

Mendelova univerzita v Brně (2018): *Výroční zpráva za rok 2017* [online]. [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <http://mendelu.cz/25000-vyrocní-zpravy>

MONITOR - Ministerstvo financí České republiky (2018): *ROZKLIKÁVACÍ ROZPOČTY – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy*. Dostupné na WWW: <https://monitor.statnipokladna.cz/2012/statni-rozpocet/kapitola/333#rozpocet-vydaje-odvetvovy>

MŠMT (2017): *Dokumenty ke stažení – Sportovní gymnázia*. [online]. [cit. 2018-07-16]. Dostupné na WWW: <http://www.msmt.cz/file/44986/>

MŠMT (2018): *MŠMT letos rozdělilo na sport rekordních 3,7 mld*. [online]. [cit. 2018-07-16]. Dostupné na WWW: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/novinar/msmt-letos-rozdelilo-na-sport-rekordnich-3-7-mla>

MŠMT-2; MŠMT odbor analyticko-statistický (2018): *Výkonové ukazatele*. [online]. [cit. 2018-07-16]. Dostupné na WWW: http://dsia.uiv.cz/dsia/vystupy/vu_vs_f2.html

MZ ČR - Ministerstvo zdravotnictví České republiky (2014): *Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí*. Praha 2014. 1. vyd. ISBN: 978-80-85047-47-9.

NOVOTNÝ, J. (2011): *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. 512 s. ISBN 978-80-7357-666-0.

OLECKÁ, I., IVANOVÁ a K. (2010): *Metodologie vědecko-výzkumné činnosti*. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc. 44 s. ISBN 978-80-87240-33-5.

OREL (2018): *Orelské župy*. [online]. [cit. 2018-06-15]. Dostupné na WWW: <http://orel.cz/?ukaz=zupy>

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J. a JETMAR, M. (2008). *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha: ASPI. 712 s. 978-80-7357-351-5.

POLICIE ČR (2018): *Policejní sport : Unie tělovýchovných organizací Policie České republiky*. [online]. [cit. 2018-07-16]. dostupné na WWW: <http://www.policie.cz/clanek/unie-telovychovných-organizaci-policie-ceske-republiky.aspx>

PRJMK - Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018 – 2021 (2017), GaREP, spol. s r. o. [online]. [cit. 2018-03-15]. Dostupné na WWW: <https://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=340678&TypeID=2>

SOKOL (2018): *Seznam sokolských žup*. [online]. [cit. 2018-06-15]. Dostupné na WWW: <http://www.sokol.eu/seznamZup>

STANDEVEN, Joy, KNOP Paul de. (1999) : *Sport tourism. Champaign, Ill.: Human Kinetics*, 356 s.. ISBN 0-87322-853-7.

SVOBODA A., (2018) - *MVČR - Ministerstvo vnitra České republiky, Sport a Evropská unie*. [online]. [cit. 2018-06-15]. Dostupné na WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/sport-a-evropska-unie.aspx>

UNITOP ČR – Unie tělovýchovných organizací policie ČR (2018): *Charakteristika*. [online]. [cit. 2018-07-23]. Dostupné na WWW: <http://www.policie-sport.cz/charakteristika/> .

Veterinární a farmaceutická univerzita v Brně: Ústav tělesné výchovy a sportu [online]. 2017 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <http://www.vfu.cz/informace-o-univerzite/rektoratni-pracoviste/ustav-telesne-vychovy-a-sportu/index.html>

VSK univerzita Brno: Výroční zpráva 2017 [online]. 2018 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <http://www.vskuniverzita.brno.cz/vyrocní-zpravy/>

Vysokoškolský sportovní klub MENDELU [online]. 2017 [cit. 2018-07-27]. Dostupné z: <http://vskmendelu.cz/>

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Přílohy

Seznam příloh:

Příloha č. 1 Prioritní oblasti podpory dle Koncepce podpory sportu 2016-2025 SPORT 2025

Příloha č. 2 Dotazníkové šetření města (obce III. typu)

Příloha č. 3 Sportoviště ro vrcholový sport ve městě Brně

Příloha č. 4 Pasportizace příspěvkových organizací JMK – sportoviště